

વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ



સને ૨૦૨૩-૨૦૨૪

પશુપાલન વ્યવસાય,
એક ઉત્તમ વ્યવસાય...



રાજકોટ જિલ્લા
સહકારી દૂધ ઉત્પાદક
સંઘ લિમિટેડ

દૂધ સાગર માર્ગ, રાજકોટ - ૩૬૦ ૦૦૩



સને ૨૦૨૩-૨૦૨૪

63

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ



સ્ટેચ્યુટરી ઓડીટર

એ. ડી. રૂપારેલ એન્ડ કંપની, અમદાવાદ
રજીસ્ટ્રાર ઓફ કો.ઓ.ઓડિટ પેનલ
અમદાવાદ. પેનલ નં. ૫૧૩

સ્પેશ્યલ ઓડીટરશ્રી (મિલ્ક)
મિલ્ક ઓડીટ ઓફીસ
રાજકોટ

ઈન્ટરનલ ઓડીટર

સાકરિયા એન્ડ એસોસિએટ રાજકોટ
રજીસ્ટ્રાર ઓફ કો.ઓ.ઓડિટ પેનલ
રાજકોટ. પેનલ નં. ૧૦

ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ ફર્મ

એચ. એમ. નંઢા એન્ડ કું. (FCA)
રાજકોટ

બેન્કર્સ

શ્રી રાજકોટ ડિસ્ટ્રિક્ટ કો-ઓ. બેન્ક લિ. રાજકોટ
બેન્ક ઓફ બરોડા-મેઈન, રાજકોટ
આઈ.સી.આઈ.સી.આઈ. બેન્ક લિ.-મેઈન, રાજકોટ
એચ.ડી.એફ.સી.બેન્ક લિ.-મેઈન, રાજકોટ
આઈ.ડી.બી.આઈ. બેન્ક લિ.-મેઈન, રાજકોટ
શ્રી જામનગર ડિસ્ટ્રિક્ટ કો-ઓ. બેન્ક લિ. જામનગર

નોંધણી ક્રમાંક : ખે-૬૦ તારીખ : ૫-૯-૧૯૬૧





गौ. वा. श्री विठलभाई राडडीया

नियामक मंडळ : वर्ष २०२३-२४



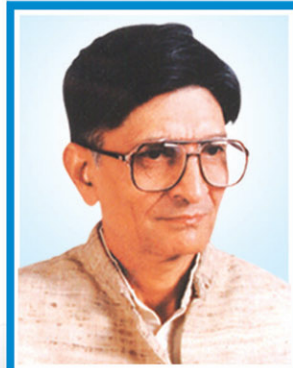
श्री गोरधनभाई पी. धामेलीया
अध्यक्षश्री



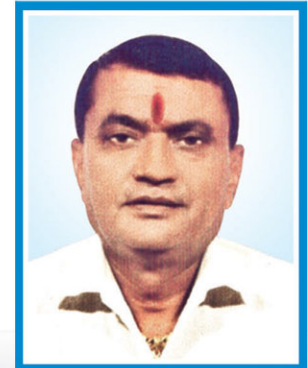
श्री जयेशभाई वी. राडडीया
नियामकश्री



श्री गोविंदभाई अ. राघुपरीया
नियामकश्री



श्री देवेन्द्रकुमार र. देसाई
नियामकश्री
(स्व. ता. १४-२-२०२४)



श्री सुरेशभाई अ. लुशागरीया
नियामकश्री



શ્રી ગોરધનભાઈ પી. ધામેલીયા
અધ્યક્ષ

વ્હાલા પ્રમુખશ્રીઓ સભાસદ ભાઈઓ અને બહેનો,

આપણા દૂધ સંઘનો સને ૨૦૨૩-૨૪ નાં વર્ષનો વાર્ષિક અહેવાલ આપની સમક્ષ રજુ કરતાં ગર્વની લાગણી અનુભવુ છું.

સને ૨૦૨૩-૨૪ નું વિતેલ વર્ષ દૂધ સંઘ અને દૂધ મંડળીઓ માટે એકંદરે સાડું રહ્યું છે. સારા વરસાદને કારણે પશુપાલકોને પશુઓ માટે લીલા-સુકા ઘાસચારાની ઉપલબ્ધિ થઈ શકેલ છે. પશુદાણ અને ખોળનાં ભાવોમાં પણ અસહ્ય વધારો થયેલ નથી. પશુઓમાં કુદરતી દૂધ વધવાને કારણે સમગ્ર રાજ્યમાં દૂધ ઉત્પાદનમાં વધારો જોવા મળેલ છે. આપણા દૂધ સંઘમાં પણ એવરેજ દૂધ સંપાદન વધેલ છે. દૂધ સંઘ સાથે જોડાયેલા હજારો પશુપાલકોને આર્થિક સહયોગ મળે અને દૂધનાં પોષણક્ષમ ભાવ મળે તે માટે નિયામક મંડળ દ્વારા જરૂરીયાતનાં સમયે નિર્ણયો કરીને દૂધના ભાવમાં વધારો કરેલ છે. દૂધ સંઘ દ્વારા સને ૨૦૨૨-૨૩ નાં વર્ષમાં સરેરાશ કિલો ફેટના ભાવ રૂ. ૭૮૦ ચુકવેલ હતા જ્યારે સને ૨૦૨૩-૨૪ ના વર્ષમાં સરેરાશ કિલો ફેટ ના ભાવ રૂ. ૮૪૩ ચુકવેલ છે એટલે કે સંઘે સને ૨૦૨૩-૨૪ નાં વર્ષમાં સરેરાશ કિલો ફેટ નો ભાવ રૂ. ૫૩ વધુ ચુકવેલ છે દૂધ સંઘનું ગત વર્ષની સરખામણીએ દૂધ સંપાદન ૬.૧૪ % વધેલ છે.

દૂધ સંઘ સાથે જોડાયેલા ૫૦ હજાર થી વધારે દૂધ ઉત્પાદકોને પોતાનું પશુધન ટકાવી રાખવા પ્રોત્સાહિત કરવાના હેતુથી પશુપાલન પ્રવૃત્તિમાં વધારો થાય તે માટે અને પશુપાલકો રૂઢિગત પશુપાલનને બદલે વૈજ્ઞાનિક અભિગમથી પશુપાલન પ્રવૃત્તિ કરે તે માટે સંઘ હરહંમેશ પ્રયત્નશીલ છે. દૂધ ઉત્પાદકોને પશુ ચિકિત્સાલક્ષી તાંત્રિક સેવાઓ સમયસર મળી રહે તે માટે દૂધ સંઘનું નિયામક મંડળ હંમેશા સંચાલકીય અને વહીવટી નિર્ણય લીધા છે. દૂધ સંઘનો કચકસચકુકત વહીવટ કરી બીન જરૂરી ખર્ચાઓમાં બચત કરીને દૂધ ઉત્પાદકોને પોષણક્ષમ દૂધનાં ભાવ મળે તે અભિગમ સાથે નિયામક મંડળ કામગીરી કરી રહ્યું છે સંઘના કર્મચારીઓના સામુહિક પ્રશ્નોમાં કર્મચારીઓ તરફી તાત્કાલીક નિર્ણયો કરેલ છે અને કર્મચારીઓમાં સંઘ પ્રત્યેનો વિશ્વાસ વધે તેવા પ્રયત્નો કરેલ છે.



જિલ્લા કક્ષાની સહકારી સંસ્થાઓની વાર્ષિક સાધારણ સભામાં સમગ્ર કાર્યક્રમના પ્રમુખસ્થાનેથી ઉદબોધન કરતા યુવા ધારાસભ્યશ્રી અને રાજકોટ ડિસ્ટ્રી.કો-ઓપ. બેંક લી. ના ચેરમેનશ્રી જયેશભાઈ રાદડીયા.



દૂધ સંઘની વાર્ષિક સાધારણ સભામાં અધ્યક્ષસ્થાનેથી સાધારણ સભાની કાર્યવાહી કરતા દૂધ સંઘનાં અધ્યક્ષશ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલીયા.



કુમાર છાત્રાલય-જામકંડોરણા મુકામે યોજાયેલ જિલ્લા કક્ષાની સહકારી સંસ્થાની વાર્ષિક સાધારણ સભાના કાર્યક્રમમાં ઉદબોધન કરતા ઈફ્કો-ન્યુ દિલ્હીના ચેરમેનશ્રી દિલીપભાઈ સંઘાણી.



ગુજરાત કો-ઓપ.મિલ્ક માર્કેટીંગ ડેવરેશનની નરેન્દ્ર મોટી સ્ટેડીયમ-અમદાવાદ ખાતે યોજાયેલ સુવર્ણ જયંતિ ઉજવણીમાં ઉપસ્થિત પ્રધાનમંત્રીશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી અને મુખ્યમંત્રી સાથે ડેવરેશનના ચેરમેન, એમ્ડી અને રાજ્યના દૂધ સંઘોના ચેરમેનશ્રીઓ.



રેસકોર્ષ-રાજકોટ ખાતે યોજાયેલ ગૌ એક્સ્પોમાં રાજકોટ ડેરીના સ્ટોલની મુલાકાત લેતા દૂધ સંઘનાં પૂર્વ અધ્યક્ષશ્રી ગોવિંદભાઈ રાણપરીયા.



હૈદરાબાદ ખાતે યોજાયેલ IDA કોન્ફરન્સમાં ભાગ લેતા દૂધ સંઘનાં અધ્યક્ષશ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલીયા તેમજ નિયામક મંડળના સભ્યો

રાજકોટ જિલ્લા સહકારી બેંકનાં ચેરમેન અને યુવા ધારાસભ્યશ્રી જયેશભાઈ રાદડીયા પણ સંઘ સાથે જોડાયેલા હજારો દૂધ ઉત્પાદકોને આર્થિક લાભો મળે તે માટે દૂધ સંઘનાં નિયામક તરીકે સચોટ કામગીરી કરી રહ્યા છે. ભેળસેળવાળું દૂધ મોકલનાર દૂધ મંડળીનું દૂધ સ્વીકારવાનું બંધ કરવા સુધીનાં કડક પગલા લઈ દૂધમાં ભેળસેળ કોઈ સંજાંગોમાં ચલાવી શકાય નહીં અને દૂધ ઉત્પાદકોનાં આર્થિક હિતમાં કામગીરી થવી જોઈએ તેવી કાર્યપ્રણાલીનાં આગ્રહી છે. દૂધ સંઘના વિકાસમાં તેમનો સાથ-સહકાર અને માર્ગદર્શન મળતા રહ્યા છે અને દૂધ મંડળીઓ તેમજ દૂધ ઉત્પાદકોના આર્થિક વિકાસમાં સાથ-સહકાર મળતો રહેશે તેવી અપેક્ષા રાખુ છું.

આપણા દેશનાં માનનીય પ્રધાનમંત્રીશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીજી, ગૃહ અને સહકાર ખાતાનાં કેબીનેટ મંત્રીશ્રી અમીતભાઈ શાહ નો હૃદયપૂર્વક આભાર વ્યક્ત કરું છું. પ્રધાનમંત્રીના આત્મ નિર્ભર ભારતનાં સ્વપ્નને સાકાર કરવા રાજ્ય સરકારશ્રીએ ડેરી ઉદ્યોગ અને પશુપાલકોના આર્થિક હિતમાં વિવિધ યોજનાઓ અમલમાં મુકીને પશુપાલન પ્રવૃત્તિ વિકસાવવા સતત પ્રયત્નશીલ છે. જે બદલ રાજ્યનાં મુખ્યમંત્રીશ્રી ભુપેન્દ્રભાઈ પટેલ, કૃષિ અને પશુપાલન ખાતાનાં કેબીનેટ મંત્રીશ્રી રાઘવજીભાઈ પટેલ, સહકાર ખાતાનાં રાજ્યકક્ષાનાં મંત્રીશ્રી જગદીશભાઈ વિશ્વકર્મા સહિત તમામ મંત્રી મંડળનો આભાર વ્યક્ત કરું છું.

દૂધ સંઘ અમૂલ અને ગોપાલ બ્રાન્ડમાં દૂધનાં વિવિધ ઉત્પાદનોનું વેચાણ કરે છે. જેમાં દૂધ, દહીં, છાશ, ઘી, પેંડા, લસ્સી અને મોહનથાળ, અડદીયા, થાબડી વગેરે જેવી સ્વીટસનો સમાવેશ થાય છે. આ દૂધનાં વિવિધ ઉત્પાદનો દૂધ મંડળીઓમાંથી આવતા કાચા દૂધનું જરૂરી પ્રોસેસીંગ કરીને બનાવવામાં આવે છે. જેથી કાચા દૂધની ગુણવત્તા GCMMF (ફેડરેશન) અને FSSAI નાં ધારાધોરણો મુજબની હોવી જરૂરી છે. દૂધ સંઘમાં બીએમસી અને કેન મારફતે આવતા દૂધની ગુણવત્તાની ચકાસણી માટે FT મશીન, GC મશીન, મિલ્કો સ્ક્રીન મશીન વગેરેનો ઉપયોગ ઉપરાંત ધારાધોરણો મુજબની રાસાયણિક પ્રક્રિયા દ્વારા કેમિકલ્સ ટેસ્ટીંગ તેમજ માઈક્રો બાયોલોજીકલ ટેસ્ટીંગ કરીને સંઘમાં ભેળસેળવાળું દૂધ ન આવે તે માટે તકેદારી રાખવામાં આવે છે. દૂધ સંઘ સંચાલિત ચીલીંગ/કુલીંગ યુનિટો ઉપર ગુણવત્તાની ચકાસણી માટે FT મશીનની સુવિધા ઉપલબ્ધ છે. દૂધ સંઘ દ્વારા ભેળસેળ/નબળી ગુણવત્તાવાળું દૂધ મોકલનાર દૂધ મંડળીઓનાં દૂધનાં જથ્થામાં કુલગ્રેડ કલર ભેળવીને દૂધ પરત કરવું/દૂધનો નાશ કરવો તેમજ શિક્ષાત્મક વસુલાતની જોગવાઈઓ કરેલ છે તેમજ સંઘ દ્વારા કડક કાર્યવાહીથી દૂધ મંડળીઓનું દૂધ સ્વીકારવાનું બંધ કરવા સહિતનાં પગલાઓ લેવામાં આવે છે. દૂધ સંઘ દૂધની ગુણવત્તા બાબતે કોઈપણ સંજોગોમાં બાંધછોડ કરશે નહિ માટે તમામ દૂધ મંડળીઓએ સારી ગુણવત્તાવાળું દૂધ મોકલવા અને મંડળીકક્ષાએથી જ ભેળસેળવાળું દૂધ અટકાવવાની કામગીરી કરવા વિનંતી કરું છું.

આજનાં મોંઘવારીનાં સમયમાં રૂઢિગત પદ્ધતિથી પશુપાલન કરવું પોષાય તેમ નથી તે હકીકત છે કારણ કે રૂઢિગત પદ્ધતિથી પશુપાલન વ્યવસાય કરતા પશુપાલકોને પશુદીઠ દૂધ ઉત્પાદન ઓછું અને ઉત્પાદન ખર્ચ વધુ થાય છે. દૂધ ઉત્પાદનમાં અગ્રેસર જીલ્લાનાં પશુપાલકોની જેમ આપણે પણ પશુપાલન વ્યવસાયમાં વૈજ્ઞાનિક દ્રષ્ટીકોણ અપનાવીને પશુસંવર્ધન, પશુ ઉછેર, પશુ માવજત અને પશુ સારવાર દ્વારા દુધાળા પશુઓમાં દુધ ઉત્પાદકતા વધારીને પશુદીઠ દૂધ ઉત્પાદન વધારવા માટે ધ્યાન કેન્દ્રીત કરવું પડશે તેમજ ખાણદાણા અને ઘાસચારાનો યોગ્ય ઉપયોગ કરીને દૂધ ઉત્પાદન ખર્ચ ઘટાડવો પડશે. દૂધ સંઘનાં પશુપાલન વિભાગ દ્વારા પશુ ડોક્ટરો અને એ.આઈ.વર્કરોની ટીમ મારફતે કૃત્રિમ બિજદાન, પશુ સારવાર કેમ્પ, ઈટીલીટી ઈમ્પ્રુવેન્ટ પ્રોગ્રામ (FIP), રસીકરણ, કૃમિ નિવારણ, માદા બચ્ચા ઉછેર કાર્યક્રમ, મસ્ટાઈટીસ પ્રિવેન્સન પ્રોગ્રામ (MPP), ઈથનો વેટ પ્રોગ્રામ (EVP) વગેરે કાર્યક્રમો દૂધ ઉત્પાદકોનાં આર્થિક હિતમાં કરવામાં આવી રહ્યા છે. જેમાં દૂધ સંઘ અને ફેડરેશન દર વર્ષે કરોડો રૂપિયાનો ખર્ચ કરે છે તો દૂધ મંડળીઓ સાથે જોડાયેલા પશુપાલકોને પશુ સારવાર અને માવજતનાં કાર્યક્રમોનો પુરેપુરો લાભ લેવા અપીલ કરું છું અને પશુપાલન વ્યવસાયની આવકથી પશુપાલકો આર્થિક રીતે સક્ષમ બને તેવી આશા રાખુ છું.



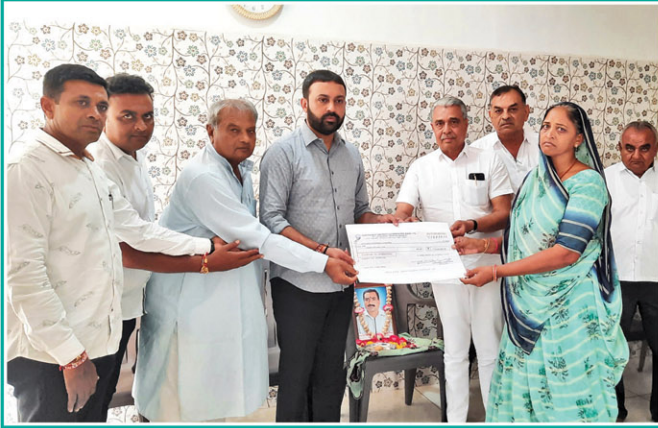
દૂધ સંઘના માદા બચ્ચા ઉછેર કાર્યક્રમ હેઠળ જન્મેલ માદા બચ્ચુ (ગીર ગાય).



જામકંડોરણા મુકામે યોજાયેલ જિલ્લા કક્ષાની સહકારી સંસ્થાની વાર્ષિક સાધારણ સભામાં ઉપસ્થિત આગેવાનશ્રીઓ.



જામકંડોરણા મુકામે યોજાયેલ વાર્ષિક સાધારણ સભામાં લાભાર્થીને વિમાનો ચેકનું વિતરણ કરતા રાજકોટ ડિસ્ટ્રી.કો-ઓપ બેંક ના ચેરમેનશ્રી જયેશભાઈ રાદડીયા, રાજ્યના કેબીનેટ મંત્રીશ્રી કુંવરજીભાઈ બાવળીયા, દૂધ સંઘના અધ્યક્ષશ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલીયા તેમજ દૂધ સંઘના પૂર્વ અધ્યક્ષશ્રી ગોવિંદભાઈ રાણપરીયા.



ખામટા દૂધ મંડળી તા.પડધરીનાં દૂધ ઉત્પાદકનું અકસ્માતે અવસાન થતા તેના વારસદારને વિમાનો ચેક અર્પણ કરતા ધારાસભ્ય અને રાજકોટ ડિસ્ટ્રી. કો. ઓપ. બેંકના ચેરમેનશ્રી જયેશભાઈ રાદડીયા, ડિરેક્ટરશ્રી ડો.ડાયાભાઈ પટેલ અને દૂધ સંઘનાં અધ્યક્ષશ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલીયા.



રાજકોટ ડેરી કેમ્પસમાં મિયાવાકી ટેકનીકથી વુક્ષારોપણ કરતાં દૂધ સંઘના અધ્યક્ષશ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલીયા અને પૂર્વ એમ્ડી.શ્રી વિનોદ વ્યાસ



જીવાપર દૂધ મંડળી તા. કાલાવાડ મુકામે ફર્ટીલીટી ઈમ્પ્રુવમેન્ટ પ્રોગ્રામ (FIP) હેઠળ વંદ્ય પશુની સારવાર કરતા દૂધ સંઘના પશુ ચિકિત્સક



રંગપર, તા. વાંકાનેર મુકામે એ.આઈ સેન્ટરની શરૂઆત કરાવતા દૂધ સંઘનાં અધિકારી અને દૂધ મંડળીના મંત્રી

કેન્દ્ર સરકાર, રાજ્ય સરકાર અને ફેડરેશન દ્વારા દૂધ મંડળીઓ અને પશુપાલકો માટે દર વર્ષે વિકાસલક્ષી વિવિધ યોજનાઓ અમલમાં મુકવામાં આવે છે દૂધ સંઘ દ્વારા તમામ યોજનાની જાણકારી દૂધ મંડળીઓ અને પશુપાલકોને પરીપત્ર, શીબીરો, મીટીંગો વગેરેનાં માધ્યમથી આપવામાં આવે છે. સરકારશ્રીની પશુપાલનલક્ષી યોજનાઓમાં સબસીડીનો લાભ મળવાપાત્ર હોવાથી વધુને વધુ પશુપાલકો તેમને લગત યોજનાનો લાભ મેળવે તે માટે દૂધ મંડળીઓનાં પ્રમુખશ્રી અને મંત્રીશ્રી આમાં મદદરૂપ બને તેવી અપીલ કરું છું.

GCMMF (ફેડરેશન) તરફથી દૂધ સંઘને હંમેશા સાથ-સહકાર મળતો રહ્યો છે રાજ્ય સરકારશ્રીની સબસીડી યોજનાના પ્રોજેક્ટની મંજૂરી માટે, ફેડરેશનની વિવિધ યોજનાઓનાં અમલીકરણ માટે તેમજ દૂધ સંપાદનની બાબતે માર્ગદર્શન અને સહકાર મળેલ છે. જે બદલ ફેડરેશનનાં ચેરમેનશ્રી શામળભાઈ પટેલ, મેનેજિંગ ડિરેક્ટરશ્રી જયેન મહેતા, જન. મેનેજર શ્રી અનિલ બયાતી અને સંબંધિત અધિકારીઓનો આભાર માનું છું અને ભવિષ્યમાં પણ સાથ-સહકાર મળતો રહે તેવી આશા રાખું છું.



રાજકોટ ડેરીના HMST એરીયામાં કરવામાં આવેલ ઓટોમેશન.

રાજકોટ દૂધ સંઘ તેની સાથે જોડાયેલા હજારો દૂધ ઉત્પાદકો અને તેના પરીવારના સભ્યો ઉપર આવી પડેલા દુઃખની પરિસ્થિતિમાં આર્થિક સહયોગ આપવા માટે અકસ્માત વિમા પોલીસી અને ગૃપ વિમો પોલીસી ઉતરાવીને દૂધ ઉત્પાદકોને વિમાથી રક્ષીત કરવામાં આવે છે. દૂધ ઉત્પાદકોના અકસ્માતે મૃત્યુનાં પ્રસંગે તેના વારસદારને અકસ્માત વિમા પોલીસીનાં માધ્યમથી રૂ.૧૦ લાખનું વિમા વળતર મળે છે. દૂધ સંઘ અકસ્માત વિમા પોલીસીનું ૧૦૦% પ્રીમીયમ ભોગવે છે. જ્યારે LIC ની ગૃપ વિમા યોજનાનું દૂધ ઉત્પાદકોનાં કુદરતી મૃત્યુનાં પ્રસંગે ૧.૦૫ લાખનું વિમા વળતર તેના વારસદારને મળવા પાત્ર છે. આ વિમા પોલીસીનું પ્રીમીયમ દૂધ સંઘ, દૂધ મંડળી, દૂધ ઉત્પાદકોના સંયુક્ત હિસ્સેદારીમાં ભરવામાં આવે છે. દૂધ સંઘ દ્વારા અમલી આ બંને વિમા યોજનામાં જે દૂધ મંડળીઓએ પોતાનાં દૂધ ઉત્પાદકોનાં વિમા કવચ સંઘ દ્વારા લીધેલ હશે તેને જ વિમા યોજનાનો લાભ મળવાપાત્ર છે. જેથી આ બંને વિમા યોજના દૂધ ઉત્પાદકોના હિતમાં હોય તમામ દૂધ મંડળીઓએ આ બંને વિમા યોજનામાં જોડાવવા માટે સમયસર દૂધ ઉત્પાદકોની માહિતી સંઘને મોકલી આપે તેવી અપીલ કરું છું.

વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ નો વિસ્તૃત અહેવાલ નીચે મુજબ રજુ કરું છું.

સંઘનો વેપાર અને આર્થિક સ્થિતિ

વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪નું ટર્ન ઓવર રૂ. ૧૧૦૩.૨૫ કરોડ અને ચોખ્ખો નફો રૂ. ૧૨૧૮.૬૭ લાખ થયેલ છે. જ્યારે વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩નું ટર્ન ઓવર રૂ. ૯૪૪.૭૫ કરોડ અને ચોખ્ખો નફો રૂ. ૧૦૫૩.૭૯ લાખ કરેલ હતો. આમ ગત વર્ષની સરખામણીએ આપણા સંઘના ટર્ન ઓવરમાં ૧૭ ટકાનો વધારો અને ચોખ્ખા નફામાં ૧૬ ટકાનો વધારો થયેલ છે. આ વર્ષે સંઘનું શેર ભંડોળ રૂ. ૨૮૫૩.૩૬ લાખ થયેલ છે. જે વર્ષ ૨૦૨૨-૨૩ માં રૂ. ૩૧૯૦.૧૮ લાખ હતું. રાજકોટ ડેરી સહકારી ધોરણે સંચાલીત ડેરી ઉદ્યોગ છે. અને રાજકોટ ડેરીની આવકનો મુખ્ય આધાર દૂધ સંપાદન અને દૂધ તથા દૂધની બનાવટોના વેચાણ ઉપર રહેલો છે. સંઘનું દૂધ સંપાદન અને વેચાણ વધવાથી ટર્ન ઓવર વધેલ છે અને આવક પણ વધેલ છે. સંઘે ગત વર્ષની સરખામણીએ આ વર્ષે દૂધ ઉત્પાદકોને દૂધનો ખરીદ ભાવ કિલો ફેટે રૂ. ૫૩ વધુ ચુકવવા છતાં સંઘે તેની આર્થિક પ્રગતિ જાળવી રાખેલ છે. જે આપણા સૌ માટે આનંદની વાત છે. સંઘનું નિયામક મંડળ ૧૫% શેર ડિવિડન્ડ ચુકવવાની દરખાસ્ત આપની સમક્ષ રજુ કરે છે. આ દરખાસ્તનો આપ સૌ સહર્ષ સ્વીકાર કરશો તેવી આશા રાખું છું.



સહકાર થી સમૃદ્ધિ અંતર્ગત બનાસ ડેરી ખાતે યોજાયેલ સમારોહમાં વેજાગામ તા.ગોંડલના મહિલા પશુપાલકને સન્માનીત કરતા રાજ્યનાં મુખ્યમંત્રીશ્રી ભુપેન્દ્રભાઈ પટેલ અને આગેવાનો



દૂધ સંઘના પૂર્વ અધ્યક્ષ અને ડિરેક્ટર સ્વ.શ્રી દેવેન્દ્રકુમાર ર. દેસાઈના શ્રદ્ધાંજલી કાર્યક્રમમાં હાજર રહી તેમના પરિવારને સાંત્વના આપતા દૂધ સંઘના અધ્યક્ષશ્રી ગોરધનભાઈ ધામેલીયા અને પૂર્વ અધ્યક્ષશ્રી ગોવિંદભાઈ રાણપરીયા.



રાજકોટ ડેરીની મુલાકાતે આવેલ સોઢા ઈન્સ્ટીટ્યુટ નર્સિંગ કોલેજ, રાજકોટ નાં વિદ્યાર્થીઓ.



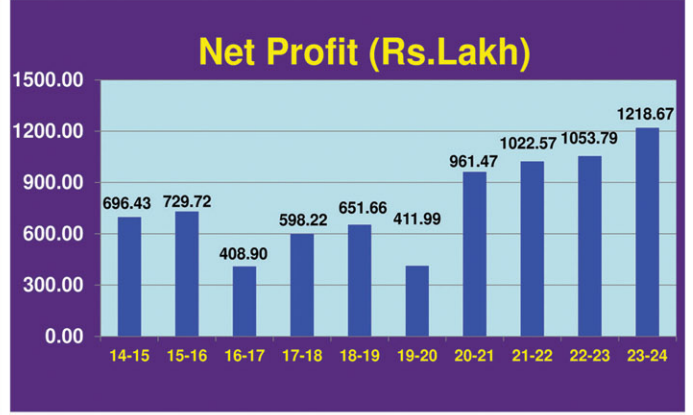
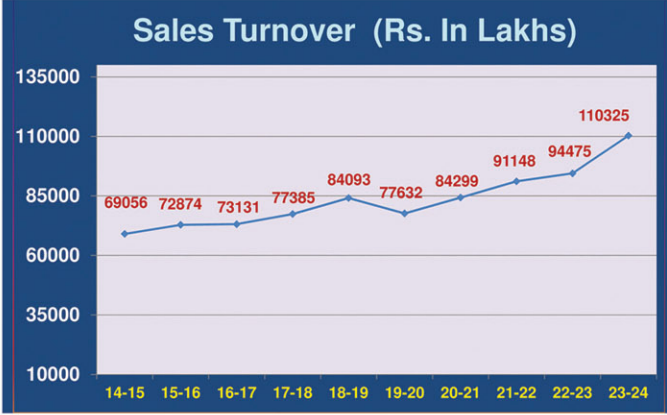
રાજકોટ ડેરીની મુલાકાતે આવેલ રાજકોટ હોમીયોપેથિક મેડીકલ કોલેજનાં વિદ્યાર્થીઓ.



દૂધ સંઘનાં પ્લાન્ટ તથા ક્યુ. એ. વિભાગના કર્મચારીઓ માટે ચેપી રોગો અને તેની સાવચેતી વિષેનો માર્ગદર્શન કાર્યક્રમ.



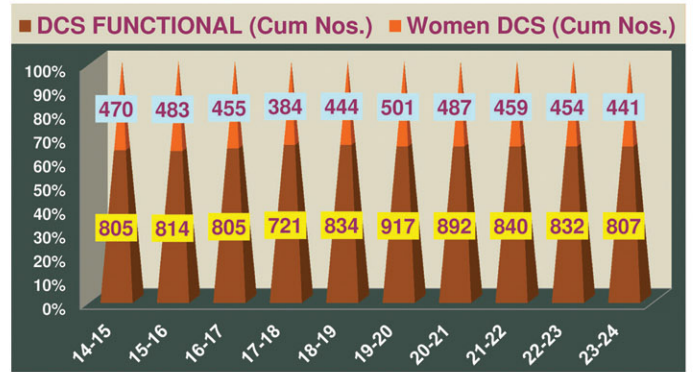
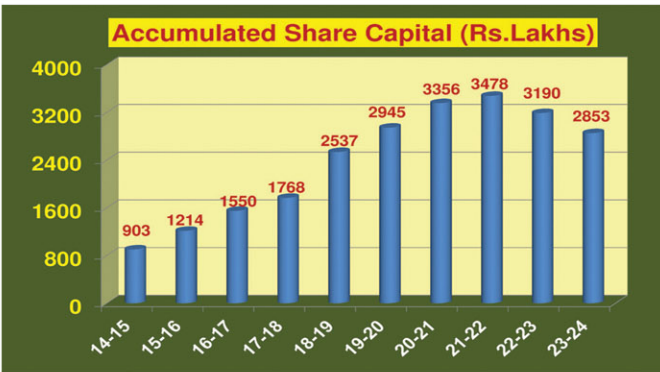
દૂધ સંઘના કર્મચારીઓ માટે યોજાયેલ પદ્મભૂષણ ઓવોર્ડથી સન્માનીત પ. પૂ. ઇજી પ્રેરીત હાર્ટકુલનેસ ધ્યાન કાર્યક્રમ.



દૂધ સંપાદન અને સહકારી દૂધ મંડળીઓ

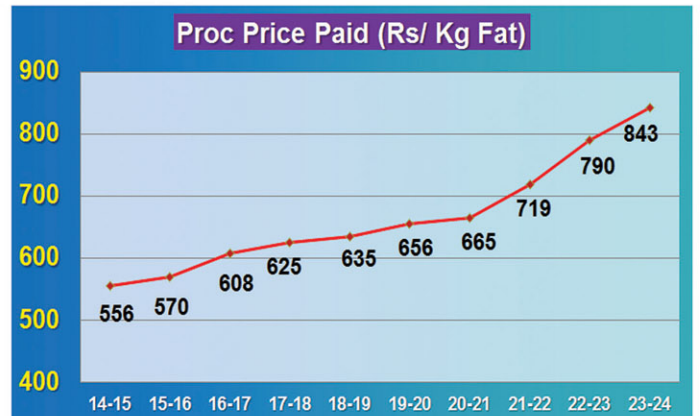
વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ દરમિયાન કુલ ૧૦૨૧ દૂધ મંડળીઓ પૈકી ૮૦૭ કાર્યરત દૂધ મંડળીઓના ૬૩૮૮૩ સભાસદો મારફતે કુલ ૧૫,૦૭,૮૮,૮૬૯ કિલો દૂધનું સંપાદન કરેલ છે. આ મુજબ દૈનિક સરેરાશ ૪,૧૧,૯૯૧ કિલોની થાય છે. જે ગત વર્ષની સરખામણીમાં ૬.૧૪ % નો વધારો સુચવે છે. સંઘની કાર્યરત દૂધ મંડળી દિઠ દૈનિક સરેરાશ ૫૧૦ કિલોનું દૂધ સંપાદન કરેલ છે. સંઘ સંયોજિત કુલ દૂધ મંડળીઓમાંથી ૫૫% દૂધ મંડળીઓ મહિલા સંચાલીત છે. જે આપણા સૌ માટે ગૌરવની બાબત છે.

વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ દરમિયાન ૯ નવી દૂધ મંડળીઓ શરૂ કરવામાં આવેલ છે. જેમાં ૩ જનરલ દૂધ મંડળી અને ૬ મહિલા સંચાલીત દૂધ મંડળીઓ શરૂ કરતા વર્ષનાં અંતે કુલ જનરલ દૂધ મંડળીઓ ૩૬૬ અને મહિલા સંચાલીત દૂધ મંડળીઓ ૪૪૧ છે. વર્ષનાં અંતે ૪૮,૦૯૫ દૂધ ભરતા ગ્રાહકોની સંખ્યા રહે છે.



દૂધ ખરીદ ભાવ

સંઘનું નિયામક મંડળ દૂધ ઉત્પાદકોને વધુમાં વધુ ભાવ ચુકવવા માટે સતત પ્રયત્નશીલ છે. આપણે દૂધની ગુણવત્તાના આધારે દૂધના ખરીદ ભાવ વધુમાં વધુ ચુકવવા માટે દૂધની ગુણવત્તાના ઉપર ખાસ ધ્યાન આપવાનું રહે છે. આ વર્ષે સરેરાશ પ્રતિ કિલો ફેટના રૂ. ૮૪૩ દૂધ ઉત્પાદકોને ચુકવવામાં આવેલ છે. જે ગત વર્ષની સરખામણીએ આ વર્ષે પ્રતિ કિલો ફેટ રૂ. ૫૩ નો વધારો ચુકવેલ છે. ૧૦ વર્ષ પહેલા સને ૨૦૧૩-૧૪ માં સરેરાશ ખરીદ ભાવ રૂ. ૪૭૦ હતો તે ૨૦૨૩-૨૪ માં દૂધ ખરીદ ભાવ રૂ. ૮૪૩ ચુકવેલ છે.





સહકાર થી સમૃદ્ધિ પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત દૂધ ઉત્પાદકોના જિલ્લા સહકારી બેંકમાં બેંક ખાતા ખોલવાની સુંબેશના ભાગરૂપે જસદણ તાલુકાના દૂધ મંડળીઓનાં પ્રમુખ-મંત્રીઓની રાજવામાં આવેલ મીટીંગ



સાતોદ દૂધ મંડળી તા.જામકંડોરણામાં યોજાયેલ વી.એમ.એસ. કાર્યક્રમ



મંડળી સાથે જોડાયેલા પશુપાલકોને કૃત્રિમ બીજદાનથી થતા ફાયદાઓ વિશે માહિતી આપતા દૂધ સંઘના પશુ ચિકિત્સક



મંડલીકપુર દૂધ મંડળી, તા. જેતપુરમાં યોજાયેલ દીવા કાર્યક્રમમાં પશુપાલન અંગેની માહિતી મેળવતી મહિલા પશુપાલકો.



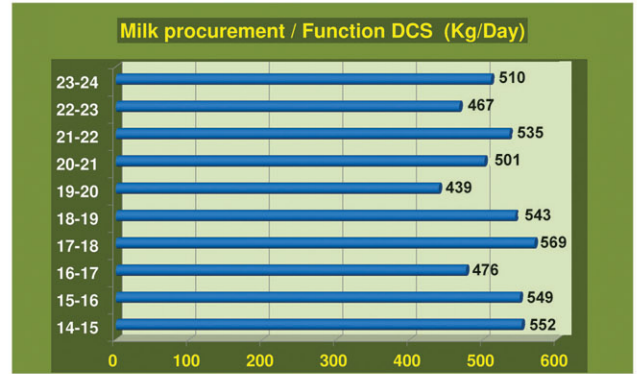
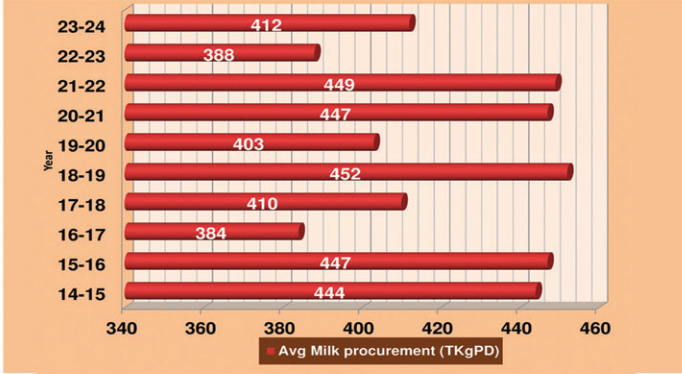
આપાતકાલીન પરિસ્થિતિને પહોંચી વળવા માટે અને અકસ્માત સમયે સમયસર જરૂરી મદદ મળે તે માટે રાજકોટ ડેરી પરિસરમાં યોજાયેલ મોકડ્રીલ



દૂધ સંઘ મુકામે સ્વાતંત્ર્ય દિવસની ઉજવણી સમયે દવજ વંદન કાર્યક્રમમાં ઉપસ્થિત દૂધ સંઘનાં અધ્યક્ષશ્રી ગોરદનભાઈ ધામેલિયા અને અધિકારીઓ.

આ વર્ષે સંઘે દૂધ ઉત્પાદકોને ગાયના દૂધના પ્રતિ કિલોએ રૂ. ૩૭.૨૨ અને ભેંસના દૂધના પ્રતિ કિલોએ રૂ. ૫૭.૨૦ ચુકવેલ છે. જ્યારે મીક્ષ દૂધ (બીએમસી) ના પ્રતિ કિલોએ રૂ. ૪૯.૩૮ ચુકવવામાં આવેલ છે. આમ વર્ષ દરમિયાન દૂધ ઉત્પાદકોને પ્રતિ કિલો દૂધના સરેરાશ રૂ. ૪૯.૨૩ ચુકવેલ છે.

દૂધ સંઘે હરહંમેશ દૂધ ઉત્પાદકોનાં આર્થિક હિતને ધ્યાનમાં રાખીને નિર્ણય કર્યો છે અને ભવિષ્યમાં પણ દૂધ ઉત્પાદકોના સર્વાંગી વિકાસને ધ્યાનમાં રાખીને દૂધ સંઘ દ્વારા કામકાજનું આયોજન કરવામાં આવશે.



દૂધની ગુણવત્તા અને સ્વચ્છ દૂધ ઉત્પાદન

આપણો સંઘ ભારત સરકારના અણ્ણ ખાદ્ય સુરક્ષા ધારા હેઠળ નોંધાયેલી સંસ્થા છે. ફુડ સેફ્ટી સ્ટાન્ડર્ડ એક્ટના તમામ ધારાધોરણોનો અમલ કરવો ફરજિયાત છે ત્યારે સંઘ સંયોજીત તમામ કાર્યરત દૂધ મંડળીઓ અને દૂધ ઉત્પાદકો ઉત્તમ ગુણવત્તાવાળુ, તાજું, સ્વચ્છ અને ભેળસેળ રહિત દૂધ આપે તે ખુબ જરૂરી છે. ખાસ કરીને જે મંડળીમાં બીએમસીથી દૂધ સંપાદન થાય છે તેની જવાબદારી વિશેષ થાય છે. દૂધ સંપાદન કરતી વખતે દૂધ મંડળીનાં સંચાલકોને દૂધની ગુણવત્તાની ચકાસણી કરવા માટે હું ખાસ ભાર આપું છું. દૂધની ગુણવત્તાની ચકાસણી માટે જરૂરી આધુનિક સાધનોથી આપણે સજજ થવું પડશે. સંઘે દૂધની ગુણવત્તાની ચકાસણી માટે વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦ માં ગેસ ક્રોમેટોગ્રાફી (જીસી) મશીન વસાવેલ છે તેમાં દૂધની જરૂરી ચકાસણી કરવામાં આવે છે. તમામ દૂધ મંડળીઓને ગુણવત્તાચુકત દૂધ સ્વીકારીને સંઘમાં મોકલાવે તેવી મારી અપીલ છે.



પ્લાન્ટ અને ઉત્પાદનો

રાજકોટ દૂધ સંઘમાં અદ્યતન ટેકનોલોજી ધરાવતા ઓટોમેટીક પ્લાન્ટ જેની ક્ષમતા ૬ લાખ લીટર પ્રતિ દિન છે. તે છેલ્લા ૧૧ વર્ષથી અવિરત કાર્યરત છે. આ ઉપરાંત સંઘ સંચાલિત શીતકેન્દ્રો, ફુર્લીંગ યુનિટો, મંડળી સંચાલિત બીએમસી તેમજ કેન મારફતે દૂધ સંપાદન થઈ રહ્યું છે. તેનું પ્રોસેસીંગ, પેકીંગ આપણા આધુનિક પ્લાન્ટમાં થાય છે. વર્ષ દરમિયાન સંઘે અમૂલ ફેડ ડેરીમાં ૧,૧૨,૦૮,૩૩૦ લીટર દૂધ મોકલેલ છે. સંઘે ગોપાલ બ્રાન્ડમાં ઘી, પેંડા, દહીં, છાશ, લસી તેમજ અમૂલ બ્રાન્ડમાં દૂધ, ઘી, છાશ અને દહીંનાં ઉત્પાદનોની સાથોસાથ વાપરનાર ગ્રાહક વર્ગની જરૂરીયાત અને માંગને ધ્યાનમાં રાખીને અમૂલ ગાય દૂધ, અમૂલ ભેંસ દૂધ અને ગોપાલ ગાય ઘી તેમજ અડદીયા, થાબડી, કેસર પેંડા, મોહનથાળ જેવી સ્વીટ્સ અને ખાટી છાશ પણ બજારમાં વેચાણ માટે મુકી સંઘની ઉત્પાદન શ્રેણીમાં વધારો કરેલ છે તેમજ ફેડરેશન મારફતે અન્ય દૂધ સંઘ ઉત્પાદિત પનીર, ૬ લિટર છાશનું વેચાણ ચાલુ છે, જેનો ગ્રાહક વર્ગ તરફથી સારો પ્રતિસાદ મળેલ છે. સંઘે વધારેલા ઉત્પાદનો માટે નવી જગ્યાનું વિસ્તૃતિકરણ નહિ કરતાં હાલનાં પ્લાન્ટમાં જ સુવ્યવસ્થિત આયોજન કરી ઉત્પાદન શરૂ કરેલ છે. જે માટે સર્બઘિત વિભાગોનાં તમામ અધિકારીઓ/ કર્મચારીઓને અભિનંદન પાઠવું છું.

દૂધ અને દૂધની બનાવટોનું વેચાણ

માર્કેટીંગને કોઈ પણ ધંધા-ઉદ્યોગનું અવિભાજ્ય અંગ છે અને ધંધાની સફળતાનો આધાર વેચાણ વ્યવસ્થા ઉપર રહેલો છે. સંઘ દ્વારા સંસ્થાના આર્થિક વિકાસ માટે તથા દૂધ ઉત્પાદકોને દૂધના પોષણક્ષમ ભાવ ચુકવવા માટે વેચાણ વ્યવસ્થા ઉપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે. સંઘ મારફતે અમૂલ બ્રાન્ડમાં પ્રવાહી દૂધ, દહીં, ઘી, પનીર, ૬ લિટર છાશ તથા ગોપાલ બ્રાન્ડમાં દૂધના અન્ય ઉત્પાદનો અને સ્વીટસનું વેચાણ કરવામાં આવે છે. સંઘ દ્વારા વેચાણમાં ઉત્તરોત્તર વધારો થાય તે માટે

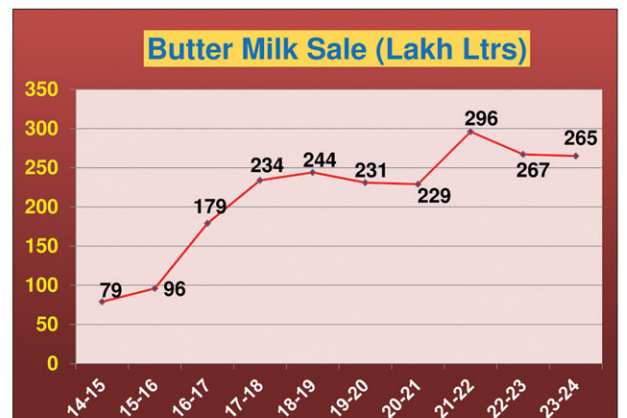
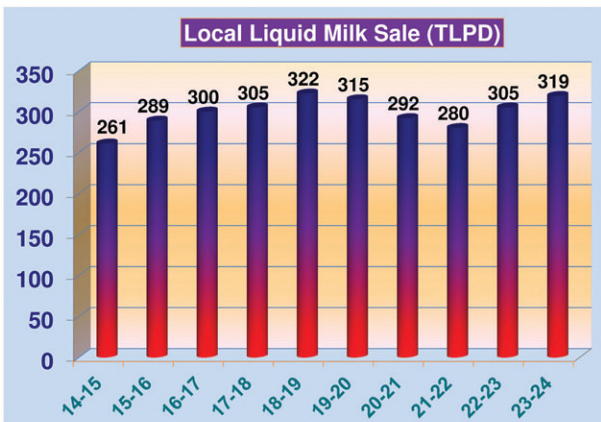
ઉત્પાદન શ્રેણીમાં વધારો કરવો, વિવિધ માધ્યમો દ્વારા પ્રોડક્ટોનો પ્રચાર-પ્રસાર કરવો તેમજ ગુણવત્તાચુકત અને વ્યાજબી ભાવે ઉત્પાદનોનું વેચાણ થાય તે માટેનાં નિર્ણયો લેવામાં આવે છે. સંઘે ગોપાલ બ્રાન્ડમાં ઘી, પેંડા, દહીં, છાશ, લસ્સી તેમજ અમૂલ બ્રાન્ડમાં દહીંની સાથો સાથ વાપરનાર ગ્રાહક વર્ગની જરૂરીયાત અને માંગને ધ્યાનમાં રાખીને અમૂલ ગાય દૂધ, અમૂલ સ્લીમ દ્વારા ટ્રીમ અને ગોપાલ ગાય ઘી, અમૂલ ભેંસ દૂધ તેમજ અડદીયા, થાબડી, કેસર પેંડા, મોહનથાળ જેવી સ્વીટસ પણ બજારમાં વેચાણ માટે મુકી ઉત્પાદન શ્રેણીમાં વધારો કરેલ હતો. તેમજ ફેડરેશન મારફતે અન્ય દૂધ સંઘ ઉત્પાદિત પનીર, ૬ લિટર છાશનું વેચાણ ચાલુ છે, જેનો ગ્રાહક વર્ગ તરફથી સારો પ્રતિસાદ મળેલ છે. સંઘનો ભવિષ્યમાં પણ દૂધ અને સ્વીટસ પ્રોડક્ટમાં વધારો કરવાનો અભિગમ રહેલો છે. સંઘે દૂધ અને દૂધની બનાવટોનાં વેચાણ માટે ૧૬૧ ડિસ્ટ્રીબ્યુટરો અને ૪૯૯૫ રીટેલરોની વ્યવસ્થા ઉભી કરી વેચાણમાં વધારો થાય તે માટે સતત પ્રયત્નશીલ છે.

ક્રમ	ગ્રામ્ય વિસ્તાર / તાલુકા	રિટલર્સ અને વેચાણ (દૂધ અને છાશ)			રિટલર્સ વેચાણ (ઘી)	
		અમૂલ દૂધ	ગોપાલ છાશ	રિટલર્સ (વેચાણકર્તા)	ગોપાલ ઘી	રિટલર્સ (વેચાણકર્તા)
		લીટર	લીટર	સંખ્યા	મેટ્રીક ટન	સંખ્યા
૧	રાજકોટ સીટી	૨૨૯૮૪૦	૪૫૯૩૮	૨૭૯૩	૬૪૧	૧૯૯૯
૨	મોરબી	૦	૦	૦	૧૫૦	૨૯૦
૩	જસદણ	૪૨૭૬	૧૧૬૬	૧૮૪	૨૭	૧૪૫
૪	વિહીયા	૨૧૫૫	૬૬૦	૯૧	૧	૩૫
૫	ગોંડલ	૧૪૮૭૩	૨૧૨૭	૩૨૨	૯૯	૨૯૦
૬	જેતપુર	૧૧૮૫૨	૨૧૬૩	૩૨૨	૪૪	૧૩૫
૭	વાંકાનેર	૦	૦	૦	૫	૧૬૫
૮	ઉપલેટા	૩૭૦૬	૧૨૯૮	૧૭૭	૪	૯૫
૯	ધોરાજી	૪૦૩૬	૩૬૮	૮૭	૨૪	૮૫
૧૦	કોટડા સાંગાણી	૧૩૧૮૭	૧૦૫૮	૧૬૨	૪	૩૦
૧૧	ટંકારા	૪૪૪૦	૪૭૮	૪૨	૧૨	૪૫
૧૨	માળીયા	૦	૦	૦	૧	૨૯
૧૩	જામકંડોરણા	૧૮૪૪	૫૪૫	૭૦	૧૯	૩૩
૧૪	પડધરી	૬૫૨૨	૧૪૯૭	૧૪૦	૨૭	૮૧
૧૫	લોધીકા	૫૨૬૭	૭૩૮	૮૮	૩૯	૧૦૮
૧૬	અન્ય સંસ્થા/મંડળી	૯૭૬	૧૭૯	૫૪	૨૭૧	૨૨૮
૧૭	રાજકોટ તાલુકા	૧૫૯૯૩	૩૩૧૪	૪૬૩	૫૮	૨૦૨
	કુલ	૩૧૮૯૬૭	૬૧૫૩૧	૪૯૯૫	૧૪૨૬	૩૯૯૫

સંઘે રાજકોટ શહેર ઉપરાંત રાજકોટ જિલ્લાના તાલુકા મથકો અને ગ્રામ્ય માર્કેટીંગ માટે પણ સઘન પ્રયત્નો શરૂ કર્યા છે. જેની વિગતો કોષ્ટકમાં દર્શાવેલ છે.

માર્કેટીંગ વિભાગની સવિષેશ કામગીરી

- (૧) રાજકોટ જિલ્લા ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં ડિસ્ટ્રીબ્યુટર્સ મારફત નવા સબ રૂટ ચાલુ કરી ગામડાઓમાં દૂધ/છાશ નો જથ્થો મળતો કર્યો.
- (૨) વર્ષ દરમિયાન કુલ ૪૧૫૫ સ્કૂલ/કોલેજના વિદ્યાર્થીઓને ડેરી વિઝીટ કરાવી દૂધ અને દૂધની પ્રોડક્ટસથી માહિતગાર કર્યા



(३) वर्ष दरम्यान वधुने वधु डेन्ड्र तेमज अेजन्सी यालु करवाना प्रयास३पे वर्ष २०२३-२४ मां नपा २ नपा डीस्ट्रीब्युटर्स तेमज १४७ नपा रिटेलर यालु कर्या.

(४) वर्ष २०२३-२४ मां जहेरात माटे रिटेलर्सनी एीवाल तेमज शटरमां पेन्टींगनी कामगीरी करी तेमज डीस्ट्रीब्युटर्सनां वाहनोने पला पेन्टींग करवामां आव्युं आ उपरांत रिटेलर्सना कस्टमाईज्ड इलेक्ष बोर्ड जनाव्या.

(५) वर्ष २०२३-२४ दरम्यान ३,१६,०५१ लीटर/प्रतिदिवस लीटर अमुल दूधनुं वेयाला करवामां आवेल जे वर्ष २०२२-२३ नी सरजामलीमां ४.५% जो वधारो थयेल छे.

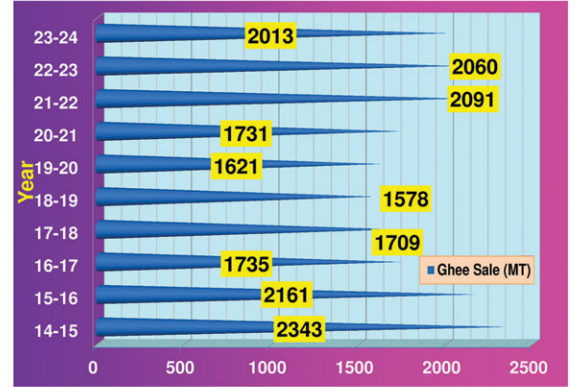
(६) वर्ष २०२३-२४ दरम्यान राजकोट डेरी द्वारा अमुल तथा गोपाल दहीनुं कुल वेयाला ५०,५३,५५० कीलो करवामां आवेल जेमां वर्ष २०२२-२३ नी सरजामलीमां १५% जो वधारो थयेल छे.

(७) राजकोट शहेरनी कुल २१८५ गृहिणीओने ६१ कन्ज्युमर अवेरनेश प्रोग्राम करीने डेरी विज्जिट करावी संघ द्वारा उत्पादित प्रोडक्टथी माहितगार कर्या.

(८) राजकोट जिल्लाना ग्राहकोनी मांगली मुजब अमूल ५ ली. छश सुरेन्डनगर डेरीमांथी मंगावीने वेयाला करवानुं यालु करवामां आव्यु.

(९) ब्रान्डींग माटे दरेक डीस्ट्रीब्युटर्स अने रिटेलर्सने गोपाल ब्रान्डीनी पोकेट डायरी तेमज जोलपेन आपवामां आवेल.

(१०) डिस्ट्रीब्युटर्स संघ साथेना पोताना हिसानो तेओने आपवामां आवेल अेप्लीकेशनमां ज जोई शके तेवी सुविधा आपवामां आवी.



ईन्डोर्मेंशन टेकनोलोजी

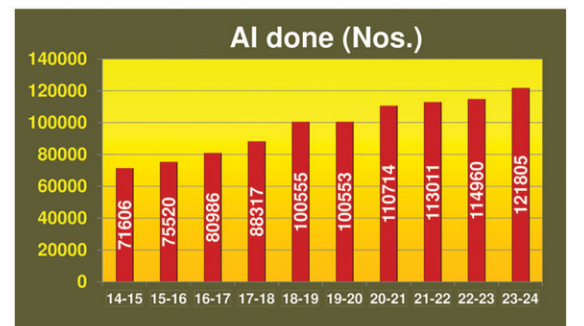
संघे प्रवर्तमान टेकनोलोजीनो उपयोग रोजुंटी कामगीरीमां अपनावीने घला लामो जोवा मजेल छे. संघे सी.सी.टी.वी. डेमेरा नेटवर्क, ज़ुपीआरअेस सीस्टम, अेसअेपी/ईआरपी, स्काडा डेवेलपमेन्ट प्लान्ट वगेरेथी आपली मोनीटरिंग सीस्टम जुब मजबुत जनेल छे. लविष्यमां पला संघे वधुमां वधु आधुनिक टेकनोलोजी अपनाववानुं अभिगम छे.

पशुपालन

प्रति पशु दूध उत्पादन वधारवा अने प्रति लीटर दूध उत्पादन अर्य घटाडवाना उदेशथी संघ द्वारा दूध उत्पादकोना घर सुधी विविध सेवाओनो अमल करवामां आवी रहयो छे. संघे कृत्रिम बीजदान, पशु सारवारमां इटीलीटी ईम्पुवमेन्ट प्रोग्राम अने जनरल डेम्पो करीने बीमार अने वंध्य पशुओनी सारवार, पशु जोराकमां विविध प्रकारना अमूल दाल अने मीनरल मीक्ष्यरनुं वितरला तेमज पशु मावजतमां मादा जख्या उछेर कार्यक्रम, मस्टाईटीस प्रीवेन्सन प्रोग्राम (MPP), रसीकरला, कृमिनाशक डोज द्वारा कृमि नियंत्रण वगेरेनी सुदढ कामगीरी करवामां आवे छे.

कृत्रिम बीजदान

सारी ओलादनो वारसो धरावता जख्याओ मारइत लविष्यना पशुधनमां दूध उत्पादनमां वधारो करवा माटे कृत्रिम बीजदान ज अेक मात्र विकल्प छे. कृत्रिम बीजदान योजनानां अमलथी ओछा अर्ये ओलाद सुधारला, जतीय येपी रोगोमां नियंत्रण, दूध उत्पादन वधारवा माटेनी आ महत्वनी योजनाने व्यापक जनाववा संघ सतत प्रयत्नशील छे.



वर्ष २०२३-२४ दरमियान १५३ कृत्रिम बीजदान डेन्ड्रो मारइत कुल परप गामो/मंडणीओने आवरी लईने कुल १,२१,८०५ कृत्रिम बीजदानना डेस करवामां आव्या छे. जे दूध उत्पादकोनी आर्थिक स्थितीमां सुधारो करवा अने आवक जमली करवा माटे आ कार्य यर्थाथ साजित थशे तेवी मने आशा छे.

માદા બચ્ચા ઉછેર કાર્યક્રમ

આજનું માદા બચ્ચુ આપતી કાલની ભેંસ/ગાય છે. વૈજ્ઞાનિક ધોરણે માદા બચ્ચા ઉછેર કાર્યક્રમનો અમલ કરીને બચ્ચાનો મૃત્યુદર ઘટાડવા, ઓછી ઉંમરે પ્રથમ વિયાણ થાય તે માટે સંઘે માદા બચ્ચા ઉછેર કાર્યક્રમનો અમલ વર્ષ ૨૦૧૨-૧૩ શરૂ કરેલ છે. જેના ખૂબ સારા પરિણામો જોવા મળ્યા છે. માદા બચ્ચા ઉછેર કાર્યક્રમ અંતર્ગત દૂધ મંડળીઓનાં પશુપાલકોને ગત વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માં રૂ. ૩,૨૭,૦૫,૯૯૦ બચ્ચા દાણામાં સહાય ચુકવેલ છે. આ કાર્યક્રમ અંતર્ગત કુલ ૫૫૩૪ માદા બચ્ચાઓ નોંધાયેલ છે. જેમાં દેશી વાછરડીઓ ૧૮૯૬, સંકર વાછરડીઓ ૧૪૯૪ તેમજ પાડી ૨૧૪૪ નો સમાવેશ થાય છે.

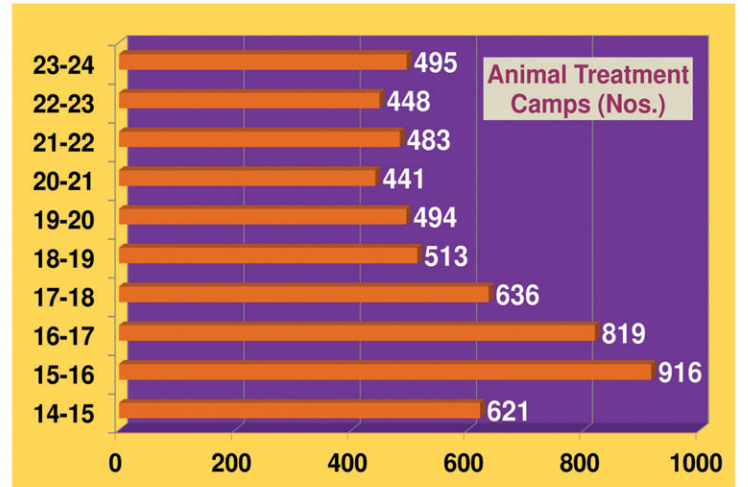
ફિલિટી ઈમ્યુવેન્ટ પ્રોગ્રામ

વંદ્ય પશુઓ દૂધ ઉત્પાદકો માટે બોજારૂપ છે. આ બોજારૂપ પશુઓથી જ દૂધ ઉત્પાદકોને પુરતુ આર્થિક વળતર મળતું નથી. સંઘ આવા વંદ્ય પશુઓની પસંદગી કરી તેની નોંધણી કરી ટેર્ગીંગ કરવામાં આવે છે. આ વંદ્ય પશુઓને સઘન સારવાર તેમજ સમતોલ પશુઆહાર અને મીનરલ મીક્ષર આપી વંદ્ય પશુઓ ગરમીમાં આવી ગર્ભ ધારણ થાય અને સમયસર વિયાણ થાય ત્યાં સુધી સંઘનાં પશુ ચિકિત્સકો દ્વારા સતત તેનું મોનીટરીંગ કરવામાં આવે છે. સંઘ આવા વંદ્ય પશુઓ ઉત્પાદક બને તે માટે પ્રતિ પશુ દિઠ સરેરાશ રૂ. ૪૦૦૦ નો ખર્ચ કરે છે.

વર્ષ દરમિયાન ૧૦૨ દૂધ મંડળીઓ મારફતે ૫૯૪૪ દુધાળા પશુઓને સારવાર આપેલ છે, જેમાંથી ૪૬૫૬ વંદ્ય પશુઓ ગાભણ થયેલ છે. આ કાર્યક્રમ મારફતે ૭૮ ટકાનું પરિણામ મળેલ છે. આ કાર્યક્રમમાં દૂધ સંઘ અને ફેડરેશન તરફથી રૂ. ૧,૩૬,૩૩,૬૫૭ ની સહાય ચુકવવામાં આવેલ છે.

ફૂમિનાશક અને રસીકરણ

દુધાળા પશુઓ તંદુરસ્ત રહે તે માટે આ મહત્વની યોજનાનો અમલ પણ સંઘ કરે છે. પશુ ચેપી રોગોનો ભોગ ન બને તે માટે સમયસર રસીકરણ અને પશુને



આપેલ આહારનો સંપૂર્ણ ફાયદો પશુને મળે તે માટે પેટમાં રહેલા ફૂમિનો નાશ કરવા માસ ફૂમિ નિવારણ કાર્યક્રમથી ઘણા ફાયદા મળેલ છે. વર્ષ દરમિયાન ૧,૬૩,૩૮૫ દુધાળા પશુઓને ફૂમિનિવારણના ડોઝ આપવામાં આવેલ છે. આ ડોઝમાં દૂધ સંઘ તરફથી ૮૦ ટકા સહાય આપતા રૂ. ૨૪,૪૪,૩૯૦ ની સહાય ચુકવવામાં આવેલ છે. લમ્પી વાયરસના જીવલેણ ચેપી રોગથી મહામુલ્ય પશુધનને બચાવવા સંઘ દ્વારા ગાય વર્ગનાં પશુઓને રસીકરણ માટે વેક્ષીનના ૧૩,૦૦૦ ડોઝ વિના મુલ્યે આપવામાં આવેલ છે જેનો ખર્ચ રૂ. ૬૧,૭૫૦ ચુકવવામાં આવેલ છે. આ સિવાય મસ્ટાઈટીસ પ્રીવેન્શન પ્રોગ્રામ (MPP) માં સહાય રૂ.૩૩,૪૯,૭૩૫ અને સેક્સ સીમેન ડોઝમાં સહાય રૂ. ૯,૦૨,૭૩૪ ચુકવવામાં આવેલ છે. આમ, રાજકોટ દૂધ સંઘ અને ફેડરેશન તરફથી પશુપાલન સંબંધિત અલગ-અલગ યોજનાઓમાં ઉત્પાદકોને કુલ રૂ.૫,૩૦,૯૮,૨૫૬ ની સહાય ચુકવવામાં આવેલ છે.

પશુઆહાર અને મીનરલ મીક્ષર

આપણા દૂધ સંઘ પાસે પોતાના માલિકીની દાણ ફેક્ટરી નથી. સંઘ દ્વારા ફેડરેશન સંલગ્ન કેટલફીડ ફેક્ટરીઓમાંથી અમૂલ દાણના વિવિધ ઉત્પાદનો અને મીનરલ મીક્ષર અમૂલ બોવીપ્લસનું વિતરણ દૂધ ઉત્પાદકોને કરવામાં આવે છે. અમૂલ દાણના સારા પરિણામો પશુના દૂધ ઉત્પાદન અને તંદુરસ્તીનાં જોવા મળેલ છે. સંઘ સંયોજિત કુલ ૮૦૭ કાર્યરત દૂધ મંડળીઓમાંથી અમૂલ દાણનું વેચાણ ૪૦૯ દૂધ મંડળીઓ કરે છે. જેમાંથી નિયમિત અમૂલ દાણ વેચાણ ફક્ત ૫૧% મંડળીઓ કરે છે. સંઘ સંયોજિત તમામ દૂધ મંડળીઓ અમૂલ દાણ અને મીનરલ મીક્ષરનું વેચાણ કરે તેવો મારો ખાસ આગ્રહ છે. સમતોલ પશુ

આહારથી જ દૂધ ઉત્પાદનમાં વધારો, દૂધની ગુણવત્તામાં સુધારો, રોગ પ્રતિકારક શક્તિ અને પશુની તંદુરસ્તીમાં વધારો તેમજ નિયમિત વેતરચક્ર માટે ખુબ જરૂરી છે. જેનો એક માત્ર વિકલ્પ અમૂલ દાણ છે તેને અપનાવવા માટે આપ સૌને ખાસ અપીલ કરૂ છું.

મહિલા સશક્તિકરણ અને શૈક્ષણિક કાર્યક્રમો

સંઘ સંયોજીત કુલ કાર્યરત દૂધ મંડળીઓમાંથી ૫૫ ટકા મહિલા સંચાલીત દૂધ મંડળીઓ છે. સંઘે મહિલાઓને પ્રોત્સાહિત કરી તેનામાં રહેલી નેતૃત્વશક્તિને વિકસાવવા માટે આપણે નવી દૂધ મંડળીઓ મહિલા સંચાલીત જ શરૂ કરવાનો અભિગમ અપનાવેલ છે. આજની વર્તમાન

ક્રમ	દાણ નું નામ	૨૦૨૨-૨૩ વેચાણ (ટનમાં)	૨૦૨૩-૨૪ વેચાણ (ટનમાં)
૧	અમૂલ પાવર દાણ	10134	6941
૨	અમૂલ સુપર પાવર	10	0
૩	અમૂલ બફેલો ફીડ	11	0
૪	અમૂલ વરદાન	305	340
૫	અમૂલ મકાઈ ભરડો	272	193
૬	અમૂલ કોર્ન પ્રો.	0	28
	કુલ	10732	7502
૧	બોવી પ્લસ મિનરલ મિશ્ચર	11	11
	કુલ	11	11

પરિસ્થિતિમાં મહિલાઓની સક્રિય ભાગીદારીને કારણે આપણે સફળતાના શીખરો સર કરી શક્યા છીએ. આ માટે હું તમામ મહિલા સંચાલીત દૂધ મંડળીઓના પ્રમુખશ્રીઓ, કર્મચારીઓ, કમિટીના સભ્યો, સભાસદોને ખાસ અભિનંદન પાઠવું છું. પશુપાલનની ૮૦ થી ૯૦ ટકા કામગીરી મહિલાઓ હસ્તક છે. ત્યારે તેમના વ્યવસાયમાં વૈજ્ઞાનિક અભિગમ અપનાવતા થાય તે માટે સંઘે જુદા જુદા શૈક્ષણિક કાર્યક્રમો શરૂ કરેલ છે. મહિલાઓ કોઈપણ જાતના સંકોચ વગર મુક્ત મને તેમના પ્રશ્નોની ચર્ચા કરી શકે તે માટે મહિલા ઈન્સ્ટ્રક્ટરોના માધ્યમથી મહિલા શિક્ષણવર્ગ, વીએમએસ કાર્યક્રમ, દિવા કાર્યક્રમ, વીએમએસ કાર્યક્રમ, MCMT કાર્યક્રમ, સ્વરણ દૂધ ઉત્પાદન કાર્યક્રમ વગેરેમાં ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લઈ રોજુંદા પશુપાલનના પ્રશ્નોનું નિરાકરણ કરી અને વૈજ્ઞાનિક ઢબે પશુપાલન અપનાવી રહ્યા છે.

આજ રીતે યુવાનો વ્યવસાયિક પશુપાલન અપનાવે તે માટે ૧૦ દિવસનો વ્યવસાયિક પશુપાલન તાલીમ કાર્યક્રમ (એન્ટરપ્રિન્યોરશીપ ડેરી ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ) ડેરીનાં પશુ ચિકિત્સકો મારફત શરૂ કરેલ છે. જેના કારણે યુવાનો વ્યવસાયિક પશુપાલન કરી ગ્રામ્યકક્ષાએ રોજગારી મેળવી આર્થિક રીતે સ્વાવલંબી બને છે.

ગુજરાત સરકારની ડેરી વિકાસ યોજનાનું અમલીકરણ

સંઘે ગુજરાત સરકારની વિવિધ ડેરી વિકાસની યોજનાનું અમલીકરણ કરી તેનો ફાયદો દૂધ ઉત્પાદકો/ દૂધ મંડળીઓને મળે તે માટે મધ્યસ્થ કામગીરી કરી છે.

૧. સ્વરોજગારીનાં હેતુસર ૧૨ દૂધાળા પશુઓનાં ડેરી ફાર્મની યોજના

આ મહત્વકાંક્ષી યોજનાનો અમલ કરી દૂધ ઉત્પાદકો સ્વરોજગારી મેળવતા થાય તે માટે રાજકોટ દૂધ સંઘે રાજકોટ જીલ્લો, મોરબી જીલ્લામાં વાંકાનેર તાલુકો, જામનગર જીલ્લામાં કાલાવડ તાલુકામાં અમલીકરણ એજન્સી તરીકેની કામગીરી કરી રહ્યું છે. આ યોજના અન્વયે દૂધ ઉત્પાદકોને માર્ગદર્શન આપી તેનો અમલીકરણ કરાવી મહત્તમ લાભ અપાવેલ છે. આ યોજના સને ૨૦૧૮-૧૯ ના વર્ષથી ગુજરાત સરકારશ્રી દ્વારા અમલી બનાવવામાં આવેલ છે. સને ૨૦૨૩-૨૪ માં અંદાજીત ૧૦ ડેરી ફાર્મ થઈને અંદાજીત રૂ. ૩૪ લાખની સહાય ચુકવવામાં આવેલ છે.





63

સને ૨૦૨૩-૨૦૨૪

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ



૨. ડેરી વિકાસની અન્ય યોજના

ગુજરાત સરકારે દૂધ મંડળીઓના આંતર માળખાકીય સુવિધાને સુદઢ બનાવવા માટે દૂધ ઘર, બીએમસી, એએમસીએસ, ગોડાઉન યોજનામાં સહાય તેમજ વ્યક્તિગત દૂધ ઉત્પાદકો માટે ઇલેક્ટ્રીક ચાફ કટર, મીલ્કીંગ મશીનમાં સહાયનો મહત્તમ લાભ લેવા માટે સંઘે કામગીરી કરેલ છે. આ વર્ષે રાજ્ય સરકારશ્રી દ્વારા દૂધ ઘર/ ગોડાઉન બાંધકામ અને ઇલેક્ટ્રીક ચાફ કટર માટેની યોજના જ અમલમાં મુકેલ છે.

કેન્દ્ર સરકાર / ગુજરાત સરકારશ્રીની ડેરી વિકાસ યોજના અંતર્ગત રાજકોટ / મોરબી / જામનગર / અમરેલી / ગીર સોમનાથ જીલ્લામાં ચુકવાયેલ સહાયની માહિતી

ક્રમ	ઘટકનું નામ	2019-20		2020-21		2021-22		2022-23		2023-24	
		સંખ્યા	સહાય રૂ. લાખમાં	સંખ્યા	સહાય રૂ. લાખમાં	સંખ્યા	સહાય રૂ. લાખમાં	સંખ્યા	સહાય રૂ. લાખમાં	સંખ્યા	સહાય રૂ. લાખમાં
૧.	એ.એમ.સી.એસ.	56	44.80	0	0.00	0	0.00	25	17.96	0	0.00
૨.	બી.એમ.સી.	12	59.67	0	0.00	0	0.00	5	27.00	0	0.00
૩	દૂધ ઘર બાંધકામ	3	15.00	3	15.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
૪.	ગોડાઉન બાંધકામ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
૫	ઇલેક્ટ્રીક ચાફકટર	112	16.80	144	20.52	103	18.54	103	18.54	106	19.08
૬.	મિલ્કીંગ મશીન	67	21.42	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00

અમૂલ ઓટોમિલ્ક કલેક્શન સીસ્ટમ

ગુજરાતના તમામ દૂધ સંઘોમાં ફેડરેશન મારફત અમૂલ ઓટોમિલ્ક કલેક્શન સીસ્ટમનું અમલીકરણ છેલ્લા ૯ વર્ષથી શરૂ કરેલ છે. આજના ટેકનોલોજી યુગમાં ગાયથી ગ્રાહક (કાઉથી કન્ઝ્યુમર્સ) સુધી કોમ્પ્યુટર અને ઇન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજીનાં માધ્યમથી આપણા બીઝનેસમાં પારદર્શકતા અને વિશ્વાસનીયતા ઉભી થાય છે. આ ઉપરાંત માહિતીના આધારે આપણા ભવિષ્યના વિકાસના આયોજનમાં જરૂરી આંકડાકીય માહિતી મદદરૂપ બને છે. અમૂલ એએમસીએસ એક સફળ પ્રોગ્રામ છે. ચાલુ વર્ષના અંતે ૭૪૭ દૂધ મંડળીઓમાં આ પ્રોગ્રામ કાર્યરત થઈ ગયેલ છે. આગામી વર્ષમાં ૧૦૦% દૂધ મંડળીઓમાં આ પ્રોગ્રામ અમલ થાય તે માટેનો અમારો લક્ષ્યાંક છે. તેમાં તમામ દૂધ મંડળીઓ સાથે સહકાર આપે તેવી અપીલ છે.

દૂધ ઉત્પાદકો માટે વિમા યોજના

સંઘ દ્વારા સામાજિક સુરક્ષાના ભાગરૂપે સંઘ સંયોજીત દૂધ મંડળીના દૂધ ઉત્પાદકોને અકસ્માત વિમાથી રક્ષિત કરવામાં આવે છે. વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માં કુલ ૬૯૪ દૂધ મંડળીઓનાં ૪૦૦૩૬ દૂધ ઉત્પાદકોને ૧૦ લાખનું અકસ્માત વિમા કવચ આપવામાં આવેલ છે. જેનું કુલ પ્રિમિયમ રૂ. ૧૨૯.૩૩ લાખ દૂધ સંઘે ભરેલ છે. વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માં ૧૧ દૂધ ઉત્પાદકોનું અકસ્માતથી અવસાન થયેલ છે. જે આપણા માટે દુઃખદ બાબત છે. સંઘે આ યોજના અવ્યયે તેમના વારસદારને રૂ. ૧૧૦ લાખના કલેઈમ વિમા કંપની પાસેથી મંજૂર કરાવી આપેલ છે. આ ઉપરાંત સંઘ દ્વારા દૂધ ઉત્પાદકોને કુદરતી મૃત્યુ પ્રસંગે રૂ. ૧.૦૫ લાખનું વિમા કવચ મળી રહે તે માટે એલઆઈસી ગ્રૂપ વિમા યોજના અમલી છે. આ યોજનામાં ૨૨૬ દૂધ મંડળીઓના ૧૭૪૪૯ દૂધ ઉત્પાદકો જોડાયેલા છે. આ યોજનાનું વિમા પ્રિમિયમ દૂધ સંઘ, દૂધ મંડળી અને દૂધ ઉત્પાદકો સંયુક્ત રીતે ભોગવેલ છે. સને ૨૦૨૩-૨૪ નાં વર્ષમાં કુલ ૩૦ વિમા કલેઈમ મંજૂર થયેલ છે અને રૂ. ૨૮.૨૦ લાખનું વિમા વળતર ઉત્પાદકોના વારસદારને મળેલ છે. આ બંને વિમા યોજનાઓ ઉત્પાદકોના હિતમાં હોય જેથી તમામ મંડળીઓને આ યોજનામાં જોડાવવા માટે અપીલ કરૂ છું.

માનવ સંસાધન વિકાસ

દૂધ સંઘ તેના વિકાસની સાથોસાથ અદ્યતન ટેકનોલોજીના ઉપયોગમાં ભાર મુકેલ છે. જેના કારણે દૂધ સંઘના અધિકારીઓ/કર્મચારીઓ માટે આધુનિક ટેકનોલોજીની જાણકારી અત્યંત જરૂરી બની ગયેલ છે. ISO, FOOD SAFETY તેમજ Occupational Health And Safety અંગે ઈન્ટરનશનલ ટ્રેનીંગનું આયોજન કરેલ છે. તેમજ સંઘ દ્વારા બહારની જુદી જુદી નામાંકીત સંસ્થાઓમાં કર્મચારીઓને તાલીમ માટે મોકલી તેમની કાર્યદક્ષતામાં વધારો કરવામાં આવેલ છે. સંઘ દ્વારા જુદી જુદી તાલીમ, વર્ષ દરમિયાન સેફ્ટી ટ્રેનિંગ, મોકડીલ ઔદ્યોગિક સલામતી સપ્તાહ વિગેરે ઉપરાંત કર્મચારીઓની શારીરિક તપાસ માટે મેડિકલ કેમ્પનું અને વાયરસના ટેસ્ટિંગ કેમ્પનું આયોજન કરેલ છે.



સ્વ. દેવેન્દ્રકુમાર ર. દેસાઈને શ્રધ્ધાંજલિ

સ્વ. દેવેન્દ્રકુમાર ર. દેસાઈ જિલ્લા ગોપાલક સહકારી સંઘ વખતથી લઈને જીવનપર્યંત રાજકોટ ડેરી સાથે જોડાયેલા રહ્યાં. રાજકોટ ડેરીનાં અધ્યક્ષ તરીકે તેમજ ડિરેક્ટર તરીકે વર્ષો સુધી જવાબદારી સંભાળેલ. રાજકોટ ડેરીના વિકાસમાં સ્વ. દેવેન્દ્રકુમાર ર. દેસાઈનું મહત્વનું યોગદાન રહ્યું છે અને રાજકોટ ડેરીના સંચાલક મંડળને તેઓના અનુભવો અને માર્ગદર્શનનો હંમેશા લાભ મળ્યો છે. સ્વ. દેવેન્દ્રકુમાર ર. દેસાઈની ચિરવિદાયથી રાજકોટ દૂધ સંઘ અને સહકારી ડેરી ઉદ્યોગને ન પુરી શકાય તેવી ખોટ પડી છે. સ્વ. દેવેન્દ્રકુમાર ર. દેસાઈ દ્વારા રાજકોટ દૂધ સંઘને વિકાસ પંથે આગળ લઈ જવા માટે મળેલ અવિરત સેવા કાર્યની સુવાસ સહકારી ક્ષેત્રે મહેકતી રહેશે. આ તકે રાજકોટ દૂધ સંઘ પરિવાર સહૃદય સ્વ. દેવેન્દ્રકુમાર ર. દેસાઈને શ્રધ્ધાંજલિ અર્પે છે.





સને ૨૦૨૩-૨૦૨૪

63

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ



આભાર દર્શન

આપણા સંઘની વર્ષ દરમિયાનની કામગીરીને સફળ બનાવવા માટે મારા ઉદબોધનનું સમાપન કરતા પહેલા હું તમામનો આભાર માનું છું.

રાજકોટ દૂધ સંઘના વિકાસમાં અવિરત સહયોગ આપવા બદલ હું ગુજરાતના માનનીય મુખ્યમંત્રી **શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ**નો આભાર માનું છું.

આપણા સર્વેના સ્વપ્નદ્રષ્ટા સહકારી આગેવાન અને ખેડુત નેતા **સ્વ. શ્રી વિહલભાઈ રાદડીયા**, પૂર્વ મુખ્યમંત્રી **શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી**, જેતપુર - જામકંડોરણા વિસ્તારના ધારાસભ્ય અને રાજકોટ ડિસ્ટ્રીક્ટ કો. ઓપ. બેંક લી. ના ચેરમેન **શ્રી જયેશભાઈ રાદડીયા**, કૃષિ, પશુપાલન અને ગૌ સંવર્ધન ખાતાના કેબીનેટ મંત્રી **શ્રી રાઘવજીભાઈ પટેલ**, કેબીનેટ મંત્રી **શ્રી કુંવરજીભાઈ બાવળીયા**, સહકાર ખાતાના માન. મંત્રી **શ્રી જગદીશભાઈ વિશ્વકર્મા** તેમજ ગુજરાતના સમગ્ર મંત્રી મંડળનો આભાર માનું છું.

પોરબંદર મત વિસ્તારના માન. સંસદ સભ્ય અને કેન્દ્રીય મંત્રી **શ્રી મનસુખભાઈ માંડવિયા**, રાજકોટ મત વિસ્તારના માન. સંસદ સભ્ય **શ્રી પરસોતમભાઈ રૂપાલા**, રાજ્ય સભાના સંસદ સભ્ય **શ્રી રામભાઈ મોકરીયા**નો હું આભાર માનું છું. રાજ્યના કેબીનેટ મંત્રી **શ્રીમતિ ભાનુબેન બાબરીયા**, માન. ધારાસભ્યશ્રીઓ **શ્રીમતિ ગીતાબા જયરાજસિંહ જાડેજા**, **શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પાડલિયા**, **શ્રી રમેશભાઈ ટીલાળા**, **શ્રી ઉદયભાઈ કાનગડ** અને **ડો. દર્શિતાબેન શાહ** નો પણ હું આભાર માનું છું.

રાજકોટ ડિસ્ટ્રીક્ટ કો. ઓપ. બેંકના ઉપપ્રમુખ **શ્રી મગનભાઈ વડાવિયા**, રાજકોટ ડિસ્ટ્રીક્ટ કો. ઓપ. બેંક લી. ના મેનેજિંગ ડિરેક્ટર **શ્રી ઘનશ્યામભાઈ ખાટરીયા**, રાજકોટ જિલ્લા ખરીદ વેંચાણ સંઘના પ્રમુખ **શ્રી મગનભાઈ ઘોણીયા**, રાજકોટ જિલ્લા સહકારી સંઘના પ્રમુખ **શ્રી દિનેશભાઈ ભુવા**, રાજકોટ જિલ્લા સહકારી પ્રકાશન અને મુદ્રણાલય લી. ના પ્રમુખ **શ્રી રવજીભાઈ હીરપરા**, રાજકોટ જિલ્લા પંચાયતના પ્રમુખ **શ્રીમતિ પ્રવિણાબેન રંગાણી**, રાજકોટ મહાનગરપાલિકાના મેયર **શ્રીમતિ નયનાબેન પેઢીયા** તેમજ તાલુકા પંચાયતના હોદેદારો અને રાજકોટ શહેરના કોર્પોરેટરોનો હું આભાર માનું છું.

ગુજરાત સરકારશ્રીના પશુપાલન, ગૌ સંવર્ધન, મત્સ્યધોગ વિભાગના સચિવ **શ્રી સંદિપકુમાર** અને સહકારી મંડળીઓના રજિસ્ટ્રાર **શ્રી એન. વી. ઉપાધ્યાય** નો હું આભાર માનું છું.

ગુજરાત કો. ઓપ. મીલ્ક માર્કેટિંગ ફેડરેશન લી. આણંદના ચેરમેન **શ્રી શામળભાઈ પટેલ**નો તથા ગુજરાતના તમામ દૂધ સંઘોના ચેરમેનશ્રીઓનો પણ આભાર માનું છું. રાજકોટ ડેરીને આર્થિક અને વહીવટી બાબતમાં સહયોગ આપવા બદલ ફેડરેશનના ઈ. મેનેજિંગ ડિરેક્ટર **શ્રી જયેન મહેતા**, ચીફ જનરલ મેનેજર **શ્રી મનોરંજન પાની**, આસી. જનરલ મેનેજર (ફાઇનાન્સ) **શ્રી ભાવેશ ઘોળકિયા**, ગાંધીનગર અમૂલ ફેડ ડેરીના જનરલ મેનેજર **શ્રી અનીલ બચાતી**નો તેમજ સંઘના નિયામક મંડળમાં ફેડરેશનના પ્રતિનિધી જનરલ મેનેજર (સેલ્સ અને માર્કેટિંગ) **શ્રી હેમંત ગૌની**, આસી. જનરલ મેનેજર (એડમીન અને સી.એસ.) **શ્રી હિમાંશુ રાઠોડ**, આસી. જનરલ મેનેજર (ક્યુએ અને એનપીડી) **શ્રી સમીર સક્સેના** અને આસી. જનરલ મેનેજર (ટેકનીકલ અને પ્રોજેક્ટ) **શ્રી ધીરજ ચૌધરી**નો આભાર માનું છું.

રાષ્ટ્રીય ડેરી વિકાસ બોર્ડ દ્વારા પ્રોસ્પેક્ટીવ પ્લાન હેઠળ આપણા સંઘની આંતર માળખાકીય સુવિધા ઉભી કરવા માટે નાણાકીય સહયોગ અને ટેકનીકલ માર્ગદર્શન આપવા માટે રાષ્ટ્રીય ડેરી વિકાસ બોર્ડના ચેરમેન અને મેનેજિંગ ડાયરેક્ટર **શ્રી મીનેષ શાહ** નો આ તકે આભાર માનું છું. સંઘના નિયામક મંડળમાં એન.ડી.ડી.બી. ના પ્રતિનિધી સીની. મેનેજર (સી.એસ.) **શ્રી ઋષિકેશકુમાર**નો આભાર માનું છું.

રાજકોટ સંઘની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ માટે જેમનો અમને સતત સહકાર મળતો રહેલ છે તે માટે રાજકોટના કલેક્ટરશ્રી, રાજકોટ મ્યુનિસિપલ કમિશ્નરશ્રી, રાજકોટ શહેર પોલીસ કમિશ્નરશ્રી, જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી, જિલ્લા રજીસ્ટ્રાર (સહકારી મંડળીઓ), પશુપાલન ખાતાના વિવિધ અધિકારીઓ, જંગલ ખાતાના અધિકારીઓ, આરોગ્ય ખાતાના અધિકારીઓ, વગેરે તમામ અધિકારીઓનો હું આભાર માનું છું. પ્રાથમિક દૂધ મંડળીઓ તથા દૂધ સંઘનું સતત અને સમવાચી ધોરણે ઓડીટ હાથ ધરવા બદલ મુખ્ય કાર્યપાલક અધિકારી (નિરીક્ષણ અને અન્વેષણ સમિતિ), સ્પેશ્યલ ઓડીટર (મીલ્ક) રાજકોટ, સ્ટેચ્યુટરી ઓડીટર **એ. ડી. રૂપારેલ એન્ડ કંપની-અમદાવાદ**, ઈન્ટરનલ ઓડીટર **સાકરીયા એન્ડ એશોસિએટ્સ** તેમજ તેમનાં કર્મચારીઓના સહકાર બદલ આભાર માનું છું.

સંઘની પ્રગતિ માટે હરહંમેશ માર્ગદર્શક તેમજ ખંતપૂર્વક કાર્યરત આપણા નિયામક મંડળના સભ્યશ્રીઓની અતૂટ ભાવના અને સેવાની નોંધ લઉં છું. તેમજ સંઘના ઈ. મેનેજિંગ ડિરેક્ટર **શ્રી જયકિશન ગાબરા**નો તેમજ અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની સંઘ પ્રત્યેની વફાદારી પૂર્વકની કામગીરી અને મદદ માટે અભિનંદન પાઠવું છું. સંઘના ઉત્થાન માટેની પ્રવૃત્તિઓની જ્યોત સતત ચાલુ રાખી સંઘ વધુ સક્ષમ બને તે માટે સૌને સાથ સહકાર આપવા અપીલ કરું છું.

સંઘના કામકાજમાં નિયામક મંડળને મદદરૂપ થવા તેમજ સંઘના વિકાસ તેમજ ઉત્કર્ષમાં બહુલક્ષી અમૂલ્ય ફાળો આપનાર સૌ સભ્ય મંડળીઓ, દૂધ આપતી બિનસભ્ય મંડળીઓ, તેનાં સૌ ઉત્પાદકો, તેના પ્રમુખશ્રીઓ, મંત્રીશ્રીઓ, મંડળીના પદાધિકારીઓ, સંઘ સાથે સંકળાયેલા દૂધ અને દૂધની બનાવટોના સુપર ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ, વિતરકો, એજન્ટો, ટ્રાન્સપોર્ટરો અને દૂધ વાપરનાર ગ્રાહકો, અન્ય સંસ્થાઓના કર્મચારીઓ તથા સંઘના તમામ સર્વિસ પ્રોવાઈડરોનો આભાર માનું છું.

આભાર સહ...
નિયામક મંડળના આદેશથી,
ગોરધનભાઈ પી. ધામેલીયા
અધ્યક્ષ

હિસાબી વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માટે રાજકોટ દૂધ સંઘ દ્વારા નિર્ધારિત કરેલ

ભાવિ આયોજન

૧. હિસાબી વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ ની સાપેક્ષમાં આગામી હિસાબી વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માં દૂધના સંપાદનમાં ૫% વધારો કરવાનો લક્ષ્યાંક છે. ગત વર્ષે દૂધ સંપાદન સરેરાશ ૪૧૧૮૯૧ કિલો પ્રતિ દિવસ હતું. જેમાં ૫% નો વધારો કરી દૂધ નું સંપાદન સરેરાશ ૪૩૨૫૮૦ કિલો પ્રતિ દિવસ કરવાનો લક્ષ્યાંક નક્કી કરેલ છે. જે લક્ષ્યાંકને સિદ્ધ કરવા માટે રાજકોટ દૂધ સંઘ દ્વારા રાજકોટ જિલ્લાના જે ગામોમાં દૂધ મંડળીઓ નથી ત્યાં દૂધ મંડળીઓની રચના કરીને, મંડળીઓ ઉપર બી.એમ.સી. યુનિટ મુકીને, આઈ.સી.ડી. વિભાગ દ્વારા ચલાવવામાં આવતા જુદા જુદા કાર્યક્રમ દ્વારા પશુપાલકોને વૈજ્ઞાનિક ઢબે પશુપાલન માટે તાલીમ આપી પશુઓની દૂધ ઉત્પાદકતા વધારવાની પ્રવૃત્તિઓ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરીને તથા દૂધાળા પશુઓની ખરીદી માટે લોન આપતી બેંકો સાથે જોડાણ કરીને દૂધાળા પશુઓની સંખ્યા વધારવા વગેરે જેવા ચોચ્ય પગલાઓ લેવામાં આવશે.



જયકિશન ગાબરા
ઇન્ચાર્જ મેનેજિંગ ડિરેક્ટર

૨. ગુજરાત રાજ્ય સરકારશ્રીની સહાયથી ૨ ટન પ્રતિ દિવસ ઉત્પાદન ક્ષમતા ધરાવતો પનીર પ્લાન્ટ પ્રસ્થાપિત કરવાનું ભાવિ આયોજન છે. આ સહાયથી દહીં ઉત્પાદન કેપેસિટી ૩૦ ટન પ્રતિ દિવસ તથા ઘી ઉત્પાદન કેપેસિટી ૧૪ ટન પ્રતિ દિવસ કરવાનું ભાવિ આયોજન છે. આ માટે પ્રોજેક્ટ રીપોર્ટ તૈયાર કરી રાજ્ય સરકારશ્રી ના પશુપાલન ખાતામાં મંજૂરી અર્થે મુકેલ છે.
૩. સરપ્લસ દૂધના ફેટના સરળ સંચાલન કરવા માટે વધુ એક કન્ટીન્યુઅસ બટર મશીનની ખરીદી કરવાનું ભવિષ્યમાં આયોજન છે.
૪. ઈ.ટી.પી. માંથી ઉત્પન્ન થતા ગેસનો પેડાના ઉત્પાદન માટે બળતણ તરીકે ઉપયોગ કરી કિઝલ વપરાશની બચત કરવાનું આયોજન છે.
૫. રાજકોટ જિલ્લાના ૩૦૦૦ કે તેથી વધુ વસ્તી ધરાવતા તમામ ગામોમાં અમૂલ તથા ગોપાલ બ્રાંડની દૂધ તથા દૂધની બનાવટો ગ્રાહકો માટે ઉપલબ્ધ કરાવવાનું ભાવિ આયોજન છે. અમૂલ છાશ ૬ લીટર તથા ગોપાલ ઘોરવુ પેકીંગ કરી વેચાણ કરવાનું આયોજન છે.
૬. જિલ્લાભરમાં દૂધ અને દૂધની બનાવટોના વેચાણ વધારવા માટે રીટેલ આઉટલેટ અને ડીસ્ટ્રીબ્યુટરની સંખ્યામાં વધારો કરવાનું લક્ષ્યાંક છે. માર્ચ ૨૦૨૪ માં રાજકોટ દૂધસંઘના કુલ ૪૯૯૫ રીટેલર્સ હતા. જેમા હિસાબી વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમીયાન રાજકોટ જિલ્લા તથા શહેર માં વિકસીત થતા વિસ્તારોમાં ૧૪૦ નવા રીટેલર્સ નો વધારો કરવાનું આયોજન છે તથા પાઉચ મીલ્કના વેચાણમાં ગત વર્ષની તુલનાએ ૩.૫% વધારો કરવાનો લક્ષ્યાંક છે.
૭. કુડ સેફ્ટી તથા સલામતી માટે કર્મચારી સક્ષમ બને તે માટે વધુમાં વધુ કર્મચારીઓને તાલીમ આપવાનો લક્ષ્યાંક છે.
૮. રાજકોટ દૂધ સંઘના કાર્યવિસ્તારમાં ડેરી અને પશુપાલન ક્ષેત્ર માટે સરકારશ્રી દ્વારા ચલાવવામાં આવતી વિવિધ યોજનાઓની અમલવારી કરવાનું આયોજન.
૯. રાજકોટ દૂધ સંઘના પશુપાલન વિભાગ દ્વારા પશુ વંધ્યત્વ નિવારણ કાર્યક્રમ (FIP) ૧૦૦ દૂધ મંડળીઓમાં, PEP કાર્યક્રમ ૨૨૦ દૂધ મંડળીઓમાં, ૨૨૦ દૂધ મંડળીઓમાં માદા બચ્ચા ઉછેર કાર્યક્રમ, ૧૦૦ દૂધ મંડળીઓમાં MPP કાર્યક્રમ, કુલ ૧૬૫ કૃત્રિમ બીજદાન કેન્દ્રો માટે આયોજન છે.
૧૦. આઈ.સી.ડી. કાર્યક્રમ અંતર્ગત મંડળી કક્ષાએ ૨૧ VMS કાર્યક્રમ, ૧૨ દિવા પ્રોગ્રામ, ૬૦ મહિલા શિક્ષણ કાર્યક્રમ, ૨૪ MCMT કાર્યક્રમ કરવાનું આયોજન.
૧૧. સામુહિક વૃક્ષારોપણ કાર્યક્રમ અંતર્ગત રાજકોટ દૂધ સંઘ દ્વારા વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમીયાન ૧૨૫ ગામડાઓમાં ૭૦,૦૦૦ વૃક્ષો વાવી અને ઉછેરવાનો લક્ષ્યાંક છે.

મુખ્ય સિદ્ધિઓ

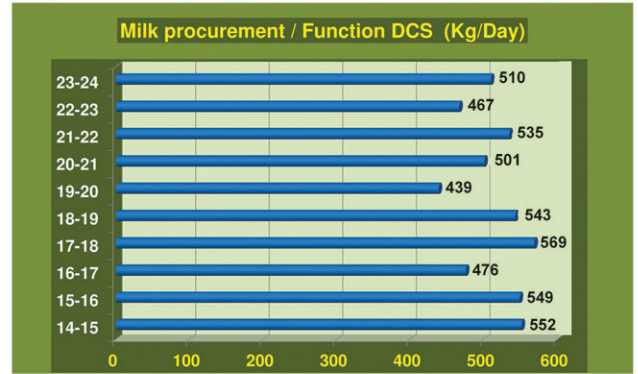
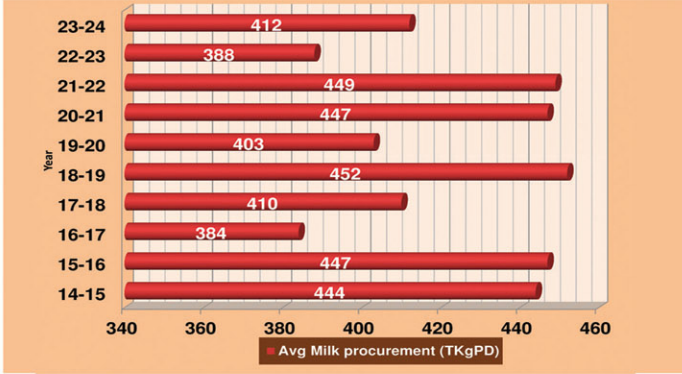
વર્ષ ૨૦૨૩-૨૦૨૪

૧. કુલ ૮૦૭ કાર્યરત દુધ મંડળીઓમાંથી ૪૪૧ મહિલા સંચાલીત (૫૫%) અને ૩૬૬ જનરલ દુધ મંડળીઓ
૨. મહત્તમ દુધ સંપાદન તા. ૨૦/૦૨/૨૦૨૪ ના રોજ ૫,૭૩,૭૯૨ કિલો
૩. મહત્તમ દુધ વેચાણ તા. ૨૮/૦૭/૨૦૨૩ ના રોજ ૩,૬૫,૫૭૫ લીટર
૪. ગત વર્ષની સરખામણીએ અમૂલ દૂધના વેચાણમાં ૪.૫% નો વધારો, દહીનાં વેચાણમાં ૧૬% નો વધારો થયેલ છે.
૫. સરેરાશ કિલો ફેટનો ભાવ રૂ. ૮૪૩* ચુકવેલ છે.
૬. ૧૫૩ કૃત્રિમ બીજદાન કેન્દ્રો મારફતે કુલ ૫૨૫ ગામો/મંડળીઓને આવરી લઈ કુલ ૧,૨૧,૮૦૫ કૃત્રિમ બીજદાન કેસો.
૭. ફર્ટિલીટી ઈમ્પ્રુવમેન્ટ પ્રોગ્રામ અંતર્ગત ૧૦૨ દુધ મંડળીઓ મારફત ૫૯૪૪ વંદ્ય પશુઓને સારવાર આપી ૪૬૫૬ વંદ્ય પશુઓ ગાભણ થયેલ. જેનું ૭૮ ટકા પરીણામ પ્રાપ્તી.
૮. માદા બચ્ચા ઉછેર કાર્યક્રમમાં ૫૫૩૪ માદા બચ્ચાનો વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતીએ ઉછેર, જે યોજનમાં રૂ. ૩,૨૭,૦૫,૯૯૦/- સહાય ચુકવેલ.
૯. કૃમિનાશક અને રસીકરણમાં ૧,૬૩,૩૮૫ દુધાળા પશુઓને કૃમિનાશક ડોઝ આપેલ. આ ડોઝમાં દુધ સંઘ તરફથી ૮૦ ટકા સહાય આપતા રૂ. ૨૪,૪૪,૩૯૦ ની સહાય ચુકવેલ.
૧૦. અમૂલ ઓટોમિલ્ક કલેક્શન સીસ્ટમ ૭૪૭ દુધ મંડળીઓમાં કાર્યરત છે.
૧૧. ડેરી કેમ્પસમાં જાપાનીઝ મીયાવાકી પદ્ધતિથી ફેડરેશનની સહાયથી અલગ અલગ ૨૪ જાતના ૧૮૨૫ વૃક્ષોનું વાવેતર.

*દૂધ ખરીદીની ચૂકવેલ કિંમતના આધારે

આ વર્ષે સંઘે દૂધ ઉત્પાદકોને ગાયના દૂધના પ્રતિ કિલોએ રૂ. ૩૭.૨૨ અને ભેંસના દૂધના પ્રતિ કિલોએ રૂ. ૫૭.૨૦ ચુકવેલ છે. જ્યારે મીક્ષ દૂધ (બીએમસી) ના પ્રતિ કિલોએ રૂ. ૪૯.૩૮ ચુકવવામાં આવેલ છે. આમ વર્ષ દરમિયાન દૂધ ઉત્પાદકોને પ્રતિ કિલો દૂધના સરેરાશ રૂ. ૪૯.૨૩ ચુકવેલ છે.

દૂધ સંઘે હરહંમેશ દૂધ ઉત્પાદકોનાં આર્થિક હિતને ધ્યાનમાં રાખીને નિર્ણય કર્યો છે અને ભવિષ્યમાં પણ દૂધ ઉત્પાદકોના સર્વાંગી વિકાસને ધ્યાનમાં રાખીને દૂધ સંઘ દ્વારા કામકાજનું આયોજન કરવામાં આવશે.



દૂધની ગુણવત્તા અને સ્વચ્છ દૂધ ઉત્પાદન

આપણો સંઘ ભારત સરકારના અણ્ણ ખાદ્ય સુરક્ષા ધારા હેઠળ નોંધાયેલી સંસ્થા છે. કુડ સેફ્ટી સ્ટાન્ડર્ડ એક્ટના તમામ ધારાધોરણોનો અમલ કરવો ફરજિયાત છે ત્યારે સંઘ સંયોજીત તમામ કાર્યરત દૂધ મંડળીઓ અને દૂધ ઉત્પાદકો ઉત્તમ ગુણવત્તાવાળુ, તાજું, સ્વચ્છ અને ભેળસેળ રહિત દૂધ આપે તે ખુબ જરૂરી છે. ખાસ કરીને જે મંડળીમાં બીએમસીથી દૂધ સંપાદન થાય છે તેની જવાબદારી વિશેષ થાય છે. દૂધ સંપાદન કરતી વખતે દૂધ મંડળીનાં સંચાલકોને દૂધની ગુણવત્તાની ચકાસણી કરવા માટે હું ખાસ ભાર આપું છું. દૂધની ગુણવત્તાની ચકાસણી માટે જરૂરી આધુનિક સાધનોથી આપણે સજ્જ થવું પડશે. સંઘે દૂધની ગુણવત્તાની ચકાસણી માટે વર્ષ ૨૦૧૯-૨૦ માં ગેસ ક્રોમેટોગ્રાફી (જીસી) મશીન વસાવેલ છે તેમાં દૂધની જરૂરી ચકાસણી કરવામાં આવે છે. તમામ દૂધ મંડળીઓને ગુણવત્તાયુક્ત દૂધ સ્વીકારીને સંઘમાં મોકલાવે તેવી મારી અપીલ છે.



પ્લાન્ટ અને ઉત્પાદનો

રાજકોટ દૂધ સંઘમાં અદ્યતન ટેકનોલોજી ધરાવતા ઓટોમેટીક પ્લાન્ટ જેની ક્ષમતા ૬ લાખ લીટર પ્રતિ દિન છે. તે છેલ્લા ૧૧ વર્ષથી અવિરત કાર્યરત છે. આ ઉપરાંત સંઘ સંચાલિત શીતકેન્દ્રો, કુર્લીંગ યુનિટો, મંડળી સંચાલિત બીએમસી તેમજ કેન મારફતે દૂધ સંપાદન થઈ રહ્યું છે. તેનું પ્રોસેસીંગ, પેકીંગ આપણા આધુનિક પ્લાન્ટમાં થાય છે. વર્ષ દરમિયાન સંઘે અમૂલ ફેડ ડેરીમાં ૧,૧૨,૦૮,૩૩૦ લીટર દૂધ મોકલેલ છે. સંઘે ગોપાલ બ્રાન્ડમાં ઘી, પેંડા, દહીં, છાશ, લસી તેમજ અમૂલ બ્રાન્ડમાં દૂધ, ઘી, છાશ અને દહીંનાં ઉત્પાદનોની સાથોસાથ વાપરનાર ગ્રાહક વર્ગની જરૂરીયાત અને માંગને ધ્યાનમાં રાખીને અમૂલ ગાય દૂધ, અમૂલ ભેંસ દૂધ અને ગોપાલ ગાય ઘી તેમજ અડદીયા, થાબડી, કેસર પેંડા, મોહનથાળ જેવી સ્વીટસ અને ખાટી છાશ પણ બજારમાં વેચાણ માટે મુકી સંઘની ઉત્પાદન શ્રેણીમાં વધારો કરેલ છે તેમજ ફેડરેશન મારફતે અન્ય દૂધ સંઘ ઉત્પાદિત પનીર, ૬ લિટર છાશનું વેચાણ ચાલુ છે, જેનો ગ્રાહક વર્ગ તરફથી સારો પ્રતિસાદ મળેલ છે. સંઘે વધારેલા ઉત્પાદનો માટે નવી જગ્યાનું વિસ્તૃતિકરણ નહિ કરતાં હાલનાં પ્લાન્ટમાં જ સુવ્યવસ્થિત આયોજન કરી ઉત્પાદન શરૂ કરેલ છે. જે માટે સર્બઘિત વિભાગોનાં તમામ અધિકારીઓ/ કર્મચારીઓને અભિનંદન પાઠવું છું.

દૂધ અને દૂધની બનાવટોનું વેચાણ

માર્કેટીંગને કોઈ પણ ધંધા-ઉદ્યોગનું અવિભાજ્ય અંગ છે અને ધંધાની સફળતાનો આધાર વેચાણ વ્યવસ્થા ઉપર રહેલો છે. સંઘ દ્વારા સંસ્થાના આર્થિક વિકાસ માટે તથા દૂધ ઉત્પાદકોને દૂધના પોષણક્ષમ ભાવ ચુકવવા માટે વેચાણ વ્યવસ્થા ઉપર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવે છે. સંઘ મારફતે અમૂલ બ્રાન્ડમાં પ્રવાહી દૂધ, દહીં, ઘી, પનીર, ૬ લિટર છાશ તથા ગોપાલ બ્રાન્ડમાં દૂધના અન્ય ઉત્પાદનો અને સ્વીટસનું વેચાણ કરવામાં આવે છે. સંઘ દ્વારા વેચાણમાં ઉત્તરોત્તર વધારો થાય તે માટે

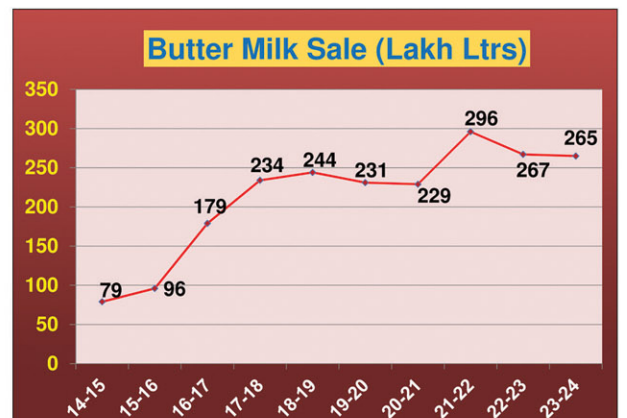
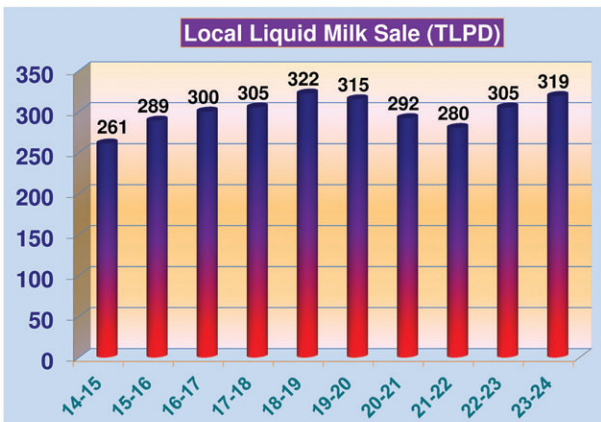
ઉત્પાદન શ્રેણીમાં વધારો કરવો, વિવિધ માધ્યમો દ્વારા પ્રોડક્ટોનો પ્રચાર-પ્રસાર કરવો તેમજ ગુણવત્તાચુકત અને વ્યાજબી ભાવે ઉત્પાદનોનું વેચાણ થાય તે માટેનાં નિર્ણયો લેવામાં આવે છે. સંઘે ગોપાલ બ્રાન્ડમાં ઘી, પેંડા, દહીં, છાશ, લસ્સી તેમજ અમૂલ બ્રાન્ડમાં દહીંની સાથો સાથ વાપરનાર ગ્રાહક વર્ગની જરૂરીયાત અને માંગને ધ્યાનમાં રાખીને અમૂલ ગાય દૂધ, અમૂલ સ્લીમ દ્વારા ટ્રીમ અને ગોપાલ ગાય ઘી, અમૂલ ભેંસ દૂધ તેમજ અડદીયા, થાબડી, કેસર પેંડા, મોહનથાળ જેવી સ્વીટસ પણ બજારમાં વેચાણ માટે મુકી ઉત્પાદન શ્રેણીમાં વધારો કરેલ હતો. તેમજ ફેડરેશન મારફતે અન્ય દૂધ સંઘ ઉત્પાદિત પનીર, ૬ લિટર છાશનું વેચાણ ચાલુ છે, જેનો ગ્રાહક વર્ગ તરફથી સારો પ્રતિસાદ મળેલ છે. સંઘનો ભવિષ્યમાં પણ દૂધ અને સ્વીટસ પ્રોડક્ટમાં વધારો કરવાનો અભિગમ રહેલો છે. સંઘે દૂધ અને દૂધની બનાવટોનાં વેચાણ માટે ૧૬૧ ડિસ્ટ્રીબ્યુટરો અને ૪૯૯૫ રીટેલરોની વ્યવસ્થા ઉભી કરી વેચાણમાં વધારો થાય તે માટે સતત પ્રયત્નશીલ છે.

ક્રમ	ગ્રામ્ય વિસ્તાર / તાલુકા	રિટલર્સ અને વેચાણ (દૂધ અને છાશ)			રિટલર્સ વેચાણ (ઘી)	
		અમૂલ દૂધ	ગોપાલ છાશ	રિટલર્સ (વેચાણકર્તા)	ગોપાલ ઘી	રિટલર્સ (વેચાણકર્તા)
		લીટર	લીટર	સંખ્યા	મેટ્રીક ટન	સંખ્યા
૧	રાજકોટ સીટી	૨૨૯૮૪૦	૪૫૯૩૮	૨૭૯૩	૬૪૧	૧૯૯૯
૨	મોરબી	૦	૦	૦	૧૫૦	૨૯૦
૩	જસદણ	૪૨૭૬	૧૧૬૬	૧૮૪	૨૭	૧૪૫
૪	વિહીયા	૨૧૫૫	૬૬૦	૯૧	૧	૩૫
૫	ગોંડલ	૧૪૮૭૩	૨૧૨૭	૩૨૨	૯૯	૨૯૦
૬	જેતપુર	૧૧૮૫૨	૨૧૬૩	૩૨૨	૪૪	૧૩૫
૭	વાંકાનેર	૦	૦	૦	૫	૧૬૫
૮	ઉપલેટા	૩૭૦૬	૧૨૯૮	૧૭૭	૪	૯૫
૯	ધોરાજી	૪૦૩૬	૩૬૮	૮૭	૨૪	૮૫
૧૦	કોટડા સાંગાણી	૧૩૧૮૭	૧૦૫૮	૧૬૨	૪	૩૦
૧૧	ટંકારા	૪૪૪૦	૪૭૮	૪૨	૧૨	૪૫
૧૨	માળીયા	૦	૦	૦	૧	૨૯
૧૩	જામકંડોરણા	૧૮૪૪	૫૪૫	૭૦	૧૯	૩૩
૧૪	પડધરી	૬૫૨૨	૧૪૯૭	૧૪૦	૨૭	૮૧
૧૫	લોધીકા	૫૨૬૭	૭૩૮	૮૮	૩૯	૧૦૮
૧૬	અન્ય સંસ્થા/મંડળી	૯૭૬	૧૭૯	૫૪	૨૭૧	૨૨૮
૧૭	રાજકોટ તાલુકા	૧૫૯૯૩	૩૩૧૪	૪૬૩	૫૮	૨૦૨
	કુલ	૩૧૮૯૬૭	૬૧૫૩૧	૪૯૯૫	૧૪૨૬	૩૯૯૫

સંઘે રાજકોટ શહેર ઉપરાંત રાજકોટ જિલ્લાના તાલુકા મથકો અને ગ્રામ્ય માર્કેટીંગ માટે પણ સઘન પ્રયત્નો શરૂ કર્યા છે. જેની વિગતો કોષ્ટકમાં દર્શાવેલ છે.

માર્કેટીંગ વિભાગની સવિષેશ કામગીરી

- (૧) રાજકોટ જિલ્લા ગ્રામ્ય વિસ્તારોમાં ડિસ્ટ્રીબ્યુટર્સ મારફત નવા સબ રૂટ ચાલુ કરી ગામડાઓમાં દૂધ/છાશ નો જથ્થો મળતો કર્યો.
- (૨) વર્ષ દરમિયાન કુલ ૪૧૫૫ સ્કૂલ/કોલેજના વિદ્યાર્થીઓને ડેરી વિઝીટ કરાવી દૂધ અને દૂધની પ્રોડક્ટસથી માહિતગાર કર્યા



(३) वर्ष दरम्यान वधुने वधु डेन्ड्र तेमज अेजन्सी यालु करवाना प्रयास३पे वर्ष २०२३-२४ मां नपा २ नपा डीस्ट्रीब्युटर्स तेमज १४७ नपा रिटेलर यालु कर्या.

(४) वर्ष २०२३-२४ मां जहेरात माटे रिटेलर्सनी एीवाल तेमज शटरमां पेन्टींगनी कामगीरी करी तेमज डीस्ट्रीब्युटर्सनां वाहनोने पला पेन्टींग करवामां आव्युं आ उपरांत रिटेलर्सना कस्टमाईज्ड इलेक्ष बोर्ड जनाव्या.

(५) वर्ष २०२३-२४ दरम्यान ३,१६,०५१ लीटर/प्रतिदिवस लीटर अमुल दूधनुं वेयाला करवामां आवेल जे वर्ष २०२२-२३ नी सरजामलीमां ४.५% जो वधारो थयेल छे.

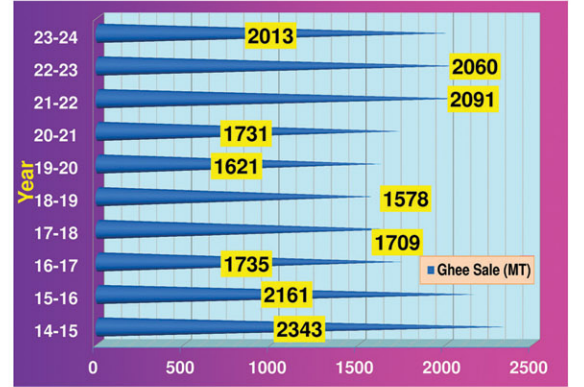
(६) वर्ष २०२३-२४ दरम्यान राजकोट डेरी द्वारा अमुल तथा गोपाल दहीनुं कुल वेयाला ५०,५३,५५० कीलो करवामां आवेल जेमां वर्ष २०२२-२३ नी सरजामलीमां १५% जो वधारो थयेल छे.

(७) राजकोट शहेरनी कुल २१८५ गृहिणीओने ६१ कन्ज्युमर अवेरनेश प्रोग्राम करीने डेरी विन्डीट करावी संघ द्वारा उत्पादित प्रोडक्टथी माहितगार कर्या.

(८) राजकोट जिल्लाना ग्राहकोनी मांगली मुजब अमूल ५ ली. छश सुरेन्डनगर डेरीमांथी मंगावीने वेयाला करवानुं यालु करवामां आव्यु.

(९) ब्रान्डींग माटे दरेक डीस्ट्रीब्युटर्स अने रिटेलर्सने गोपाल ब्रान्डीनी पोकेट डायरी तेमज जोलपेन आपवामां आवेल.

(१०) डिस्ट्रीब्युटर्स संघ साथेना पोताना हिसानो तेओने आपवामां आवेल अेप्लीकेशनमां ज जोई शके तेवी सुविधा आपवामां आवी.



ईन्डोर्मेंशन टेकनोलोजी

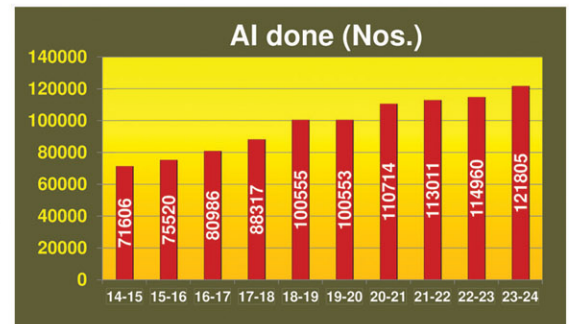
संघे प्रवर्तमान टेकनोलोजीनो उपयोग रोजुंटी कामगीरीमां अपनावीने घला लामो जोवा मजेल छे. संघे सी.सी.टी.वी. डेमेरा नेटवर्क, ज़ुपीआरअेस सीस्टम, अेसअेपी/ईआरपी, स्काडा डेवेलपमेन्ट प्लान्ट वगेरेथी आपली मोनीटरिंग सीस्टम जुब मजबुत जनेल छे. लविष्यमां पला संघे वधुमां वधु आधुनिक टेकनोलोजी अपनाववानुं अभिगम छे.

पशुपालन

प्रति पशु दूध उत्पादन वधारवा अने प्रति लीटर दूध उत्पादन अर्य घटाडवाना उदेशथी संघ द्वारा दूध उत्पादकोना घर सुधी विविध सेवाओनो अमल करवामां आवी रहयो छे. संघे कृत्रिम बीजदान, पशु सारवारमां इटीलीटी ईम्पुवमेन्ट प्रोग्राम अने जनरल डेम्पो करीने बीमार अने वंध्य पशुओनी सारवार, पशु जोराकमां विविध प्रकारना अमूल दाल अने मीनरल मीक्ष्यरनुं वितरला तेमज पशु मावजतमां मादा जख्या उछेर कार्यक्रम, मस्टाईटीस प्रीवेन्सन प्रोग्राम (MPP), रसीकरला, कृमिनाशक डोज द्वारा कृमि नियंत्रण वगेरेनी सुदढ कामगीरी करवामां आवे छे.

कृत्रिम बीजदान

सारी ओलादनो वारसो धरावता जख्याओ मारइत लविष्यना पशुधनमां दूध उत्पादनमां वधारो करवा माटे कृत्रिम बीजदान ज अेक मात्र विकल्प छे. कृत्रिम बीजदान योजनानां अमलथी ओछा अर्ये ओलाद सुधारला, जतीय येपी रोगोमां नियंत्रण, दूध उत्पादन वधारवा माटेनी आ महत्वनी योजनाने व्यापक जनाववा संघ सतत प्रयत्नशील छे.



वर्ष २०२३-२४ दरमियान १५३ कृत्रिम बीजदान डेन्ड्रो मारइत कुल परप गामो/मंडणीओने आपरी लईने कुल १,२१,८०५ कृत्रिम बीजदानना डेस करवामां आव्या छे. जे दूध उत्पादकोनी आर्थिक स्थितीमां सुधारो करवा अने आपक जमली करवा माटे आ कार्य यर्थाथ साजित थशे तेवी मने आशा छे.

માદા બચ્યા ઉછેર કાર્યક્રમ

આજનું માદા બચ્યુ આપતી કાલની ભેંસ/ગાય છે. વૈજ્ઞાનિક ધોરણે માદા બચ્યા ઉછેર કાર્યક્રમનો અમલ કરીને બચ્યાનો મૃત્યુદર ઘટાડવા, ઓછી ઉંમરે પ્રથમ વિયાણ થાય તે માટે સંઘે માદા બચ્યા ઉછેર કાર્યક્રમનો અમલ વર્ષ ૨૦૧૨-૧૩ શરૂ કરેલ છે. જેના ખૂબ સારા પરિણામો જોવા મળ્યા છે. માદા બચ્યા ઉછેર કાર્યક્રમ અંતર્ગત દૂધ મંડળીઓનાં પશુપાલકોને ગત વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માં રૂ. ૩,૨૭,૦૫,૯૯૦ બચ્યા દાણામાં સહાય ચુકવેલ છે. આ કાર્યક્રમ અંતર્ગત કુલ ૫૫૩૪ માદા બચ્યાઓ નોંધાયેલ છે. જેમાં દેશી વાછરડીઓ ૧૮૯૬, સંકર વાછરડીઓ ૧૪૯૪ તેમજ પાડી ૨૧૪૪ નો સમાવેશ થાય છે.

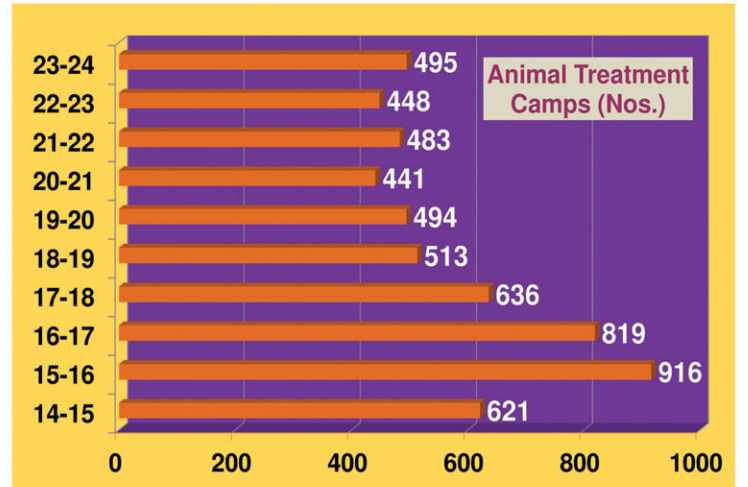
ફિલિટી ઈમ્યુવેન્ટ પ્રોગ્રામ

વંદ્ય પશુઓ દૂધ ઉત્પાદકો માટે બોજારૂપ છે. આ બોજારૂપ પશુઓથી જ દૂધ ઉત્પાદકોને પુરતુ આર્થિક વળતર મળતું નથી. સંઘ આવા વંદ્ય પશુઓની પસંદગી કરી તેની નોંધણી કરી ટેર્ગીંગ કરવામાં આવે છે. આ વંદ્ય પશુઓને સઘન સારવાર તેમજ સમતોલ પશુઆહાર અને મીનરલ મીક્ષર આપી વંદ્ય પશુઓ ગરમીમાં આવી ગર્ભ ધારણ થાય અને સમયસર વિયાણ થાય ત્યાં સુધી સંઘનાં પશુ ચિકિત્સકો દ્વારા સતત તેનું મોનીટરીંગ કરવામાં આવે છે. સંઘ આવા વંદ્ય પશુઓ ઉત્પાદક બને તે માટે પ્રતિ પશુ દિઠ સરેરાશ રૂ. ૪૦૦૦ નો ખર્ચ કરે છે.

વર્ષ દરમિયાન ૧૦૨ દૂધ મંડળીઓ મારફતે ૫૯૪૪ દુધાળા પશુઓને સારવાર આપેલ છે, જેમાંથી ૪૬૫૬ વંદ્ય પશુઓ ગાભણ થયેલ છે. આ કાર્યક્રમ મારફતે ૭૮ ટકાનું પરિણામ મળેલ છે. આ કાર્યક્રમમાં દૂધ સંઘ અને ફેડરેશન તરફથી રૂ. ૧,૩૬,૩૩,૬૫૭ ની સહાય ચુકવવામાં આવેલ છે.

ફૂમિનાશક અને રસીકરણ

દૂધાળા પશુઓ તંદુરસ્ત રહે તે માટે આ મહત્વની યોજનાનો અમલ પણ સંઘ કરે છે. પશુ ચેપી રોગોનો ભોગ ન બને તે માટે સમયસર રસીકરણ અને પશુને



આપેલ આહારનો સંપૂર્ણ ફાયદો પશુને મળે તે માટે પેટમાં રહેલા ફૂમિનો નાશ કરવા માસ ફૂમિ નિવારણ કાર્યક્રમથી ઘણા ફાયદા મળેલ છે. વર્ષ દરમિયાન ૧,૬૩,૩૮૫ દૂધાળા પશુઓને ફૂમિનિવારણના ડોઝ આપવામાં આવેલ છે. આ ડોઝમાં દૂધ સંઘ તરફથી ૮૦ ટકા સહાય આપતા રૂ. ૨૪,૪૪,૩૯૦ ની સહાય ચુકવવામાં આવેલ છે. લમ્પી વાયરસના જીવલેણ ચેપી રોગથી મહામુલ્ય પશુધનને બચાવવા સંઘ દ્વારા ગાય વર્ગનાં પશુઓને રસીકરણ માટે વેક્ષીનના ૧૩,૦૦૦ ડોઝ વિના મુલ્યે આપવામાં આવેલ છે જેનો ખર્ચ રૂ. ૬૧,૭૫૦ ચુકવવામાં આવેલ છે. આ સિવાય મસ્ટાઈટીસ પ્રીવેન્શન પ્રોગ્રામ (MPP) માં સહાય રૂ.૩૩,૪૯,૭૩૫ અને સેક્સ સીમેન ડોઝમાં સહાય રૂ. ૯,૦૨,૭૩૪ ચુકવવામાં આવેલ છે. આમ, રાજકોટ દૂધ સંઘ અને ફેડરેશન તરફથી પશુપાલન સંબંધિત અલગ-અલગ યોજનાઓમાં ઉત્પાદકોને કુલ રૂ.૫,૩૦,૯૮,૨૫૬ ની સહાય ચુકવવામાં આવેલ છે.

પશુઆહાર અને મીનરલ મીક્ષર

આપણા દૂધ સંઘ પાસે પોતાના માલિકીની દાણ ફેક્ટરી નથી. સંઘ દ્વારા ફેડરેશન સંલગ્ન કેટલફીડ ફેક્ટરીઓમાંથી અમૂલ દાણના વિવિધ ઉત્પાદનો અને મીનરલ મીક્ષર અમૂલ બોવીપ્લસનું વિતરણ દૂધ ઉત્પાદકોને કરવામાં આવે છે. અમૂલ દાણના સારા પરિણામો પશુના દૂધ ઉત્પાદન અને તંદુરસ્તીનાં જોવા મળેલ છે. સંઘ સંયોજિત કુલ ૮૦૭ કાર્યરત દૂધ મંડળીઓમાંથી અમૂલ દાણનું વેચાણ ૪૦૯ દૂધ મંડળીઓ કરે છે. જેમાંથી નિયમિત અમૂલ દાણ વેચાણ ફક્ત ૫૧% મંડળીઓ કરે છે. સંઘ સંયોજિત તમામ દૂધ મંડળીઓ અમૂલ દાણ અને મીનરલ મીક્ષરનું વેચાણ કરે તેવો મારો ખાસ આગ્રહ છે. સમતોલ પશુ

આહારથી જ દૂધ ઉત્પાદનમાં વધારો, દૂધની ગુણવત્તામાં સુધારો, રોગ પ્રતિકારક શક્તિ અને પશુની તંદુરસ્તીમાં વધારો તેમજ નિયમિત વેતરચક્ર માટે ખુબ જરૂરી છે. જેનો એક માત્ર વિકલ્પ અમૂલ દાણ છે તેને અપનાવવા માટે આપ સૌને ખાસ અપીલ કરૂ છું.

મહિલા સશક્તિકરણ અને શૈક્ષણિક કાર્યક્રમો

સંઘ સંયોજીત કુલ કાર્યરત દૂધ મંડળીઓમાંથી ૫૫ ટકા મહિલા સંચાલીત દૂધ મંડળીઓ છે. સંઘે મહિલાઓને પ્રોત્સાહિત કરી તેનામાં રહેલી નેતૃત્વશક્તિને વિકસાવવા માટે આપણે નવી દૂધ મંડળીઓ મહિલા સંચાલીત જ શરૂ કરવાનો અભિગમ અપનાવેલ છે. આજની વર્તમાન

ક્રમ	દાણ નું નામ	૨૦૨૨-૨૩ વેચાણ (ટનમાં)	૨૦૨૩-૨૪ વેચાણ (ટનમાં)
૧	અમૂલ પાવર દાણ	10134	6941
૨	અમૂલ સુપર પાવર	10	0
૩	અમૂલ બફેલો ફીડ	11	0
૪	અમૂલ વરદાન	305	340
૫	અમૂલ મકાઈ ભરડો	272	193
૬	અમૂલ કોર્ન પ્રો.	0	28
	કુલ	10732	7502
૧	બોવી પ્લસ મિનરલ મિશ્ચર	11	11
	કુલ	11	11

પરિસ્થિતિમાં મહિલાઓની સક્રિય ભાગીદારીને કારણે આપણે સફળતાના શીખરો સર કરી શક્યા છીએ. આ માટે હું તમામ મહિલા સંચાલીત દૂધ મંડળીઓના પ્રમુખશ્રીઓ, કર્મચારીઓ, કમિટીના સભ્યો, સભાસદોને ખાસ અભિનંદન પાઠવું છું. પશુપાલનની ૮૦ થી ૯૦ ટકા કામગીરી મહિલાઓ હસ્તક છે. ત્યારે તેમના વ્યવસાયમાં વૈજ્ઞાનિક અભિગમ અપનાવતા થાય તે માટે સંઘે જુદા જુદા શૈક્ષણિક કાર્યક્રમો શરૂ કરેલ છે. મહિલાઓ કોઈપણ જાતના સંકોચ વગર મુક્ત મને તેમના પ્રશ્નોની ચર્ચા કરી શકે તે માટે મહિલા ઈન્સ્ટ્રક્ટરોના માધ્યમથી મહિલા શિક્ષણવર્ગ, વીએમએસ કાર્યક્રમ, દિવા કાર્યક્રમ, વીએમએસ કાર્યક્રમ, MCMT કાર્યક્રમ, સ્વરણ દૂધ ઉત્પાદન કાર્યક્રમ વગેરેમાં ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લઈ રોજુંદા પશુપાલનના પ્રશ્નોનું નિરાકરણ કરી અને વૈજ્ઞાનિક ઢબે પશુપાલન અપનાવી રહ્યા છે.

આજ રીતે યુવાનો વ્યવસાયિક પશુપાલન અપનાવે તે માટે ૧૦ દિવસનો વ્યવસાયિક પશુપાલન તાલીમ કાર્યક્રમ (એન્ટરપ્રિન્યોરશીપ ડેરી ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ) ડેરીનાં પશુ ચિકિત્સકો મારફત શરૂ કરેલ છે. જેના કારણે યુવાનો વ્યવસાયિક પશુપાલન કરી ગ્રામ્યકક્ષાએ રોજગારી મેળવી આર્થિક રીતે સ્વાવલંબી બને છે.

ગુજરાત સરકારની ડેરી વિકાસ યોજનાનું અમલીકરણ

સંઘે ગુજરાત સરકારની વિવિધ ડેરી વિકાસની યોજનાનું અમલીકરણ કરી તેનો ફાયદો દૂધ ઉત્પાદકો/ દૂધ મંડળીઓને મળે તે માટે મધ્યસ્થ કામગીરી કરી છે.

૧. સ્વરોજગારીનાં હેતુસર ૧૨ દૂધાળા પશુઓનાં ડેરી ફાર્મની યોજના

આ મહત્વકાંક્ષી યોજનાનો અમલ કરી દૂધ ઉત્પાદકો સ્વરોજગારી મેળવતા થાય તે માટે રાજકોટ દૂધ સંઘે રાજકોટ જીલ્લો, મોરબી જીલ્લામાં વાંકાનેર તાલુકો, જામનગર જીલ્લામાં કાલાવડ તાલુકામાં અમલીકરણ એજન્સી તરીકેની કામગીરી કરી રહ્યું છે. આ યોજના અન્વયે દૂધ ઉત્પાદકોને માર્ગદર્શન આપી તેનો અમલીકરણ કરાવી મહત્તમ લાભ અપાવેલ છે. આ યોજના સને ૨૦૧૮-૧૯ ના વર્ષથી ગુજરાત સરકારશ્રી દ્વારા અમલી બનાવવામાં આવેલ છે. સને ૨૦૨૩-૨૪ માં અંદાજીત ૧૦ ડેરી ફાર્મ થઈને અંદાજીત રૂ. ૩૪ લાખની સહાય ચુકવવામાં આવેલ છે.





સને ૨૦૨૩-૨૦૨૪

63

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ



૨. ડેરી વિકાસની અન્ય યોજના

ગુજરાત સરકારે દૂધ મંડળીઓના આંતર માળખાકીય સુવિધાને સુદઢ બનાવવા માટે દૂધ ઘર, બીએમસી, એએમસીએસ, ગોડાઉન યોજનામાં સહાય તેમજ વ્યક્તિગત દૂધ ઉત્પાદકો માટે ઇલેક્ટ્રીક ચાફ કટર, મીલ્કીંગ મશીનમાં સહાયનો મહત્તમ લાભ લેવા માટે સંઘે કામગીરી કરેલ છે. આ વર્ષે રાજ્ય સરકારશ્રી દ્વારા દૂધ ઘર/ ગોડાઉન બાંધકામ અને ઇલેક્ટ્રીક ચાફ કટર માટેની યોજના જ અમલમાં મુકેલ છે.

કેન્દ્ર સરકાર / ગુજરાત સરકારશ્રીની ડેરી વિકાસ યોજના અંતર્ગત રાજકોટ / મોરબી / જામનગર / અમરેલી / ગીર સોમનાથ જિલ્લામાં ચુકવાયેલ સહાયની માહિતી

ક્રમ	ઘટકનું નામ	2019-20		2020-21		2021-22		2022-23		2023-24	
		સંખ્યા	સહાય રૂ. લાખમાં	સંખ્યા	સહાય રૂ. લાખમાં	સંખ્યા	સહાય રૂ. લાખમાં	સંખ્યા	સહાય રૂ. લાખમાં	સંખ્યા	સહાય રૂ. લાખમાં
૧.	એ.એમ.સી.એસ.	56	44.80	0	0.00	0	0.00	25	17.96	0	0.00
૨.	બી.એમ.સી.	12	59.67	0	0.00	0	0.00	5	27.00	0	0.00
૩	દૂધ ઘર બાંધકામ	3	15.00	3	15.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
૪.	ગોડાઉન બાંધકામ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
૫	ઇલેક્ટ્રીક ચાફકટર	112	16.80	144	20.52	103	18.54	103	18.54	106	19.08
૬.	મિલ્કીંગ મશીન	67	21.42	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00

અમૂલ ઓટોમિલ્ક કલેક્શન સીસ્ટમ

ગુજરાતના તમામ દૂધ સંઘોમાં ફેડરેશન મારફત અમૂલ ઓટોમિલ્ક કલેક્શન સીસ્ટમનું અમલીકરણ છેલ્લા ૯ વર્ષથી શરૂ કરેલ છે. આજના ટેકનોલોજી યુગમાં ગાયથી ગ્રાહક (કાઉથી કન્સ્યુમર્સ) સુધી કોમ્પ્યુટર અને ઇન્ફોર્મેશન ટેકનોલોજીનાં માધ્યમથી આપણા બીઝનેસમાં પારદર્શકતા અને વિશ્વાસનીયતા ઉભી થાય છે. આ ઉપરાંત માહિતીના આધારે આપણા ભવિષ્યના વિકાસના આયોજનમાં જરૂરી આંકડાકીય માહિતી મદદરૂપ બને છે. અમૂલ એએમસીએસ એક સફળ પ્રોગ્રામ છે. ચાલુ વર્ષના અંતે ૭૪૭ દૂધ મંડળીઓમાં આ પ્રોગ્રામ કાર્યરત થઈ ગયેલ છે. આગામી વર્ષમાં ૧૦૦% દૂધ મંડળીઓમાં આ પ્રોગ્રામ અમલ થાય તે માટેનો અમારો લક્ષ્યાંક છે. તેમાં તમામ દૂધ મંડળીઓ સાથે સહકાર આપે તેવી અપીલ છે.

દૂધ ઉત્પાદકો માટે વિમા યોજના

સંઘ દ્વારા સામાજિક સુરક્ષાના ભાગરૂપે સંઘ સંયોજીત દૂધ મંડળીના દૂધ ઉત્પાદકોને અકસ્માત વિમાથી રક્ષિત કરવામાં આવે છે. વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માં કુલ ૬૯૪ દૂધ મંડળીઓનાં ૪૦૦૩૬ દૂધ ઉત્પાદકોને ૧૦ લાખનું અકસ્માત વિમા કવચ આપવામાં આવેલ છે. જેનું કુલ પ્રિમિયમ રૂ. ૧૨૯.૩૩ લાખ દૂધ સંઘે ભરેલ છે. વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માં ૧૧ દૂધ ઉત્પાદકોનું અકસ્માતથી અવસાન થયેલ છે. જે આપણા માટે દુઃખદ બાબત છે. સંઘે આ યોજના અવ્યયે તેમના વારસદારને રૂ. ૧૧૦ લાખના કલેઈમ વિમા કંપની પાસેથી મંજૂર કરાવી આપેલ છે. આ ઉપરાંત સંઘ દ્વારા દૂધ ઉત્પાદકોને કુદરતી મૃત્યુ પ્રસંગે રૂ. ૧.૦૫ લાખનું વિમા કવચ મળી રહે તે માટે એલઆઈસી ગ્રૂપ વિમા યોજના અમલી છે. આ યોજનામાં ૨૨૬ દૂધ મંડળીઓના ૧૭૪૪૯ દૂધ ઉત્પાદકો જોડાયેલા છે. આ યોજનાનું વિમા પ્રિમિયમ દૂધ સંઘ, દૂધ મંડળી અને દૂધ ઉત્પાદકો સંયુક્ત રીતે ભોગવેલ છે. સને ૨૦૨૩-૨૪ નાં વર્ષમાં કુલ ૩૦ વિમા કલેઈમ મંજૂર થયેલ છે અને રૂ. ૨૮.૨૦ લાખનું વિમા વળતર ઉત્પાદકોના વારસદારને મળેલ છે. આ બંને વિમા યોજનાઓ ઉત્પાદકોના હિતમાં હોય જેથી તમામ મંડળીઓને આ યોજનામાં જોડાવવા માટે અપીલ કરૂ છું.

માનવ સંસાધન વિકાસ

દૂધ સંઘ તેના વિકાસની સાથોસાથ અદ્યતન ટેકનોલોજીના ઉપયોગમાં ભાર મુકેલ છે. જેના કારણે દૂધ સંઘના અધિકારીઓ/કર્મચારીઓ માટે આધુનિક ટેકનોલોજીની જાણકારી અત્યંત જરૂરી બની ગયેલ છે. ISO, FOOD SAFETY તેમજ Occupational Health And Safety અંગે ઈન્ટરનશનલ ટ્રેનીંગનું આયોજન કરેલ છે. તેમજ સંઘ દ્વારા બહારની જુદી જુદી નામાંકીત સંસ્થાઓમાં કર્મચારીઓને તાલીમ માટે મોકલી તેમની કાર્યદક્ષતામાં વધારો કરવામાં આવેલ છે. સંઘ દ્વારા જુદી જુદી તાલીમ, વર્ષ દરમિયાન સેફ્ટી ટ્રેનિંગ, મોકડીલ ઔદ્યોગિક સલામતી સપ્તાહ વિગેરે ઉપરાંત કર્મચારીઓની શારીરિક તપાસ માટે મેડિકલ કેમ્પનું અને વાયરસના ટેસ્ટિંગ કેમ્પનું આયોજન કરેલ છે.



સ્વ. દેવેન્દ્રકુમાર ર. દેસાઈને શ્રદ્ધાંજલિ

સ્વ. દેવેન્દ્રકુમાર ર. દેસાઈ જિલ્લા ગોપાલક સહકારી સંઘ વખતથી લઈને જીવનપર્યંત રાજકોટ ડેરી સાથે જોડાયેલા રહ્યાં. રાજકોટ ડેરીનાં અધ્યક્ષ તરીકે તેમજ ડિરેક્ટર તરીકે વર્ષો સુધી જવાબદારી સંભાળેલ. રાજકોટ ડેરીના વિકાસમાં સ્વ. દેવેન્દ્રકુમાર ર. દેસાઈનું મહત્વનું યોગદાન રહ્યું છે અને રાજકોટ ડેરીના સંચાલક મંડળને તેઓના અનુભવો અને માર્ગદર્શનનો હંમેશા લાભ મળ્યો છે. સ્વ. દેવેન્દ્રકુમાર ર. દેસાઈની ચિરવિદાયથી રાજકોટ દૂધ સંઘ અને સહકારી ડેરી ઉદ્યોગને ન પુરી શકાય તેવી ખોટ પડી છે. સ્વ. દેવેન્દ્રકુમાર ર. દેસાઈ દ્વારા રાજકોટ દૂધ સંઘને વિકાસ પંથે આગળ લઈ જવા માટે મળેલ અવિરત સેવા કાર્યની સુવાસ સહકારી ક્ષેત્રે મહેકતી રહેશે. આ તકે રાજકોટ દૂધ સંઘ પરિવાર સહૃદય સ્વ. દેવેન્દ્રકુમાર ર. દેસાઈને શ્રદ્ધાંજલિ અર્પે છે.





સને ૨૦૨૩-૨૦૨૪

63

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ



આભાર દર્શન

આપણા સંઘની વર્ષ દરમિયાનની કામગીરીને સફળ બનાવવા માટે મારા ઉદબોધનનું સમાપન કરતા પહેલા હું તમામનો આભાર માનું છું.

રાજકોટ દૂધ સંઘના વિકાસમાં અવિરત સહયોગ આપવા બદલ હું ગુજરાતના માનનીય મુખ્યમંત્રી **શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ**નો આભાર માનું છું.

આપણા સર્વેના સ્વપ્નદ્રષ્ટા સહકારી આગેવાન અને ખેડુત નેતા **સ્વ. શ્રી વિહલભાઈ રાદડીયા**, પૂર્વ મુખ્યમંત્રી **શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી**, જેતપુર - જામકંડોરણા વિસ્તારના ધારાસભ્ય અને રાજકોટ ડિસ્ટ્રીક્ટ કો. ઓપ. બેંક લી. ના ચેરમેન **શ્રી જયેશભાઈ રાદડિયા**, કૃષિ, પશુપાલન અને ગૌ સંવર્ધન ખાતાના કેબીનેટ મંત્રી **શ્રી રાઘવજીભાઈ પટેલ**, કેબીનેટ મંત્રી **શ્રી કુંવરજીભાઈ બાવળીયા**, સહકાર ખાતાના માન. મંત્રી **શ્રી જગદીશભાઈ વિશ્વકર્મા** તેમજ ગુજરાતના સમગ્ર મંત્રી મંડળનો આભાર માનું છું.

પોરબંદર મત વિસ્તારના માન. સંસદ સભ્ય અને કેન્દ્રીય મંત્રી **શ્રી મનસુખભાઈ માંડવિયા**, રાજકોટ મત વિસ્તારના માન. સંસદ સભ્ય **શ્રી પરસોતમભાઈ રૂપાલા**, રાજ્ય સભાના સંસદ સભ્ય **શ્રી રામભાઈ મોકરીયા**નો હું આભાર માનું છું. રાજ્યના કેબીનેટ મંત્રી **શ્રીમતિ ભાનુબેન બાબરીયા**, માન. ધારાસભ્યશ્રીઓ **શ્રીમતિ ગીતાબા જયરાજસિંહ જાડેજા**, **શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પાડલિયા**, **શ્રી રમેશભાઈ ટીલાળા**, **શ્રી ઉદયભાઈ કાનગડ** અને **ડો. દર્શિતાબેન શાહ** નો પણ હું આભાર માનું છું.

રાજકોટ ડિસ્ટ્રીક્ટ કો. ઓપ. બેંકના ઉપપ્રમુખ **શ્રી મગનભાઈ વડાવિયા**, રાજકોટ ડિસ્ટ્રીક્ટ કો. ઓપ. બેંક લી. ના મેનેજિંગ ડિરેક્ટર **શ્રી ઘનશ્યામભાઈ ખાટરીયા**, રાજકોટ જિલ્લા ખરીદ વેંચાણ સંઘના પ્રમુખ **શ્રી મગનભાઈ ઘોણીયા**, રાજકોટ જિલ્લા સહકારી સંઘના પ્રમુખ **શ્રી દિનેશભાઈ ભુવા**, રાજકોટ જિલ્લા સહકારી પ્રકાશન અને મુદ્રણાલય લી. ના પ્રમુખ **શ્રી રવજીભાઈ હીરપરા**, રાજકોટ જિલ્લા પંચાયતના પ્રમુખ **શ્રીમતિ પ્રવિણાબેન રંગાણી**, રાજકોટ મહાનગરપાલિકાના મેયર **શ્રીમતિ નયનાબેન પેઢીયા** તેમજ તાલુકા પંચાયતના હોદેદારો અને રાજકોટ શહેરના કોર્પોરેટરોનો હું આભાર માનું છું.

ગુજરાત સરકારશ્રીના પશુપાલન, ગૌ સંવર્ધન, મત્સ્યધોગ વિભાગના સચિવ **શ્રી સંદિપકુમાર** અને સહકારી મંડળીઓના રજિસ્ટ્રાર **શ્રી એન. વી. ઉપાધ્યાય** નો હું આભાર માનું છું.

ગુજરાત કો. ઓપ. મીલ્ક માર્કેટિંગ ફેડરેશન લી. આણંદના ચેરમેન **શ્રી શામળભાઈ પટેલ**નો તથા ગુજરાતના તમામ દૂધ સંઘોના ચેરમેનશ્રીઓનો પણ આભાર માનું છું. રાજકોટ ડેરીને આર્થિક અને વહીવટી બાબતમાં સહયોગ આપવા બદલ ફેડરેશનના ઈ. મેનેજિંગ ડિરેક્ટર **શ્રી જયેન મહેતા**, ચીફ જનરલ મેનેજર **શ્રી મનોરંજન પાની**, આસી. જનરલ મેનેજર (ફાઇનાન્સ) **શ્રી ભાવેશ ઘોળકિયા**, ગાંધીનગર અમૂલ ફેડ ડેરીના જનરલ મેનેજર **શ્રી અનીલ બચાતી**નો તેમજ સંઘના નિયામક મંડળમાં ફેડરેશનના પ્રતિનિધી જનરલ મેનેજર (સેલ્સ અને માર્કેટિંગ) **શ્રી હેમંત ગૌની**, આસી. જનરલ મેનેજર (એડમીન અને સી.એસ.) **શ્રી હિમાંશુ રાઠોડ**, આસી. જનરલ મેનેજર (ક્યુએ અને એનપીડી) **શ્રી સમીર સક્સેના** અને આસી. જનરલ મેનેજર (ટેકનીકલ અને પ્રોજેક્ટ) **શ્રી ધીરજ ચૌધરી**નો આભાર માનું છું.

રાષ્ટ્રીય ડેરી વિકાસ બોર્ડ દ્વારા પ્રોસ્પેક્ટીવ પ્લાન હેઠળ આપણા સંઘની આંતર માળખાકીય સુવિધા ઉભી કરવા માટે નાણાકીય સહયોગ અને ટેકનીકલ માર્ગદર્શન આપવા માટે રાષ્ટ્રીય ડેરી વિકાસ બોર્ડના ચેરમેન અને મેનેજિંગ ડાયરેક્ટર **શ્રી મીનેષ શાહ** નો આ તકે આભાર માનું છું. સંઘના નિયામક મંડળમાં એન.ડી.ડી.બી. ના પ્રતિનિધી સીની. મેનેજર (સી.એસ.) **શ્રી ઋષિકેશકુમાર**નો આભાર માનું છું.

રાજકોટ સંઘની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ માટે જેમનો અમને સતત સહકાર મળતો રહેલ છે તે માટે રાજકોટના કલેક્ટરશ્રી, રાજકોટ મ્યુનિસિપલ કમિશ્નરશ્રી, રાજકોટ શહેર પોલીસ કમિશ્નરશ્રી, જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી, જિલ્લા રજીસ્ટ્રાર (સહકારી મંડળીઓ), પશુપાલન ખાતાના વિવિધ અધિકારીઓ, જંગલ ખાતાના અધિકારીઓ, આરોગ્ય ખાતાના અધિકારીઓ, વગેરે તમામ અધિકારીઓનો હું આભાર માનું છું. પ્રાથમિક દૂધ મંડળીઓ તથા દૂધ સંઘનું સતત અને સમવાચી ધોરણે ઓડીટ હાથ ધરવા બદલ મુખ્ય કાર્યપાલક અધિકારી (નિરીક્ષણ અને અન્વેષણ સમિતિ), સ્પેશ્યલ ઓડીટર (મીલ્ક) રાજકોટ, સ્ટેચ્યુટરી ઓડીટર **એ. ડી. રૂપારેલ એન્ડ કંપની-અમદાવાદ**, ઈન્ટરનલ ઓડીટર **સાકરીયા એન્ડ એશોસિએટ્સ** તેમજ તેમનાં કર્મચારીઓના સહકાર બદલ આભાર માનું છું.

સંઘની પ્રગતિ માટે હરહંમેશ માર્ગદર્શક તેમજ ખંતપૂર્વક કાર્યરત આપણા નિયામક મંડળના સભ્યશ્રીઓની અતૂટ ભાવના અને સેવાની નોંધ લઉં છું. તેમજ સંઘના ઈ. મેનેજિંગ ડિરેક્ટર **શ્રી જયકિશન ગાબરા**નો તેમજ અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓની સંઘ પ્રત્યેની વફાદારી પૂર્વકની કામગીરી અને મદદ માટે અભિનંદન પાઠવું છું. સંઘના ઉત્થાન માટેની પ્રવૃત્તિઓની જ્યોત સતત ચાલુ રાખી સંઘ વધુ સક્ષમ બને તે માટે સૌને સાથ સહકાર આપવા અપીલ કરું છું.

સંઘના કામકાજમાં નિયામક મંડળને મદદરૂપ થવા તેમજ સંઘના વિકાસ તેમજ ઉત્કર્ષમાં બહુલક્ષી અમૂલ્ય ફાળો આપનાર સૌ સભ્ય મંડળીઓ, દૂધ આપતી બિનસભ્ય મંડળીઓ, તેનાં સૌ ઉત્પાદકો, તેના પ્રમુખશ્રીઓ, મંત્રીશ્રીઓ, મંડળીના પદાધિકારીઓ, સંઘ સાથે સંકળાયેલા દૂધ અને દૂધની બનાવટોના સુપર ડીસ્ટ્રીબ્યુટર્સ, વિતરકો, એજન્ટો, ટ્રાન્સપોર્ટરો અને દૂધ વાપરનાર ગ્રાહકો, અન્ય સંસ્થાઓના કર્મચારીઓ તથા સંઘના તમામ સર્વિસ પ્રોવાઈડરોનો આભાર માનું છું.

આભાર સહ...
નિયામક મંડળના આદેશથી,
ગોરધનભાઈ પી. ધામેલીયા
અધ્યક્ષ

હિસાબી વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માટે રાજકોટ દૂધ સંઘ દ્વારા નિર્ધારિત કરેલ

ભાવિ આયોજન

૧. હિસાબી વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ ની સાપેક્ષમાં આગામી હિસાબી વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માં દૂધના સંપાદનમાં ૫% વધારો કરવાનો લક્ષ્યાંક છે. ગત વર્ષે દૂધ સંપાદન સરેરાશ ૪૧૧૮૯૧ કિલો પ્રતિ દિવસ હતું. જેમાં ૫% નો વધારો કરી દૂધ નું સંપાદન સરેરાશ ૪૩૨૫૮૦ કિલો પ્રતિ દિવસ કરવાનો લક્ષ્યાંક નક્કી કરેલ છે. જે લક્ષ્યાંકને સિદ્ધ કરવા માટે રાજકોટ દૂધ સંઘ દ્વારા રાજકોટ જિલ્લાના જે ગામોમાં દૂધ મંડળીઓ નથી ત્યાં દૂધ મંડળીઓની રચના કરીને, મંડળીઓ ઉપર બી.એમ.સી. યુનિટ મુકીને, આઈ.સી.ડી. વિભાગ દ્વારા ચલાવવામાં આવતા જુદા જુદા કાર્યક્રમ દ્વારા પશુપાલકોને વૈજ્ઞાનિક ઢબે પશુપાલન માટે તાલીમ આપી પશુઓની દૂધ ઉત્પાદકતા વધારવાની પ્રવૃત્તિઓ પર ધ્યાન કેન્દ્રીત કરીને તથા દૂધાળા પશુઓની ખરીદી માટે લોન આપતી બેંકો સાથે જોડાણ કરીને દૂધાળા પશુઓની સંખ્યા વધારવા વગેરે જેવા ચોચ્ય પગલાઓ લેવામાં આવશે.



જયકિશન ગાબરા
ઇન્ચાર્જ મેનેજીંગ ડિરેક્ટર

૨. ગુજરાત રાજ્ય સરકારશ્રીની સહાયથી ૨ ટન પ્રતિ દિવસ ઉત્પાદન ક્ષમતા ધરાવતો પનીર પ્લાન્ટ પ્રસ્થાપિત કરવાનું ભાવિ આયોજન છે. આ સહાયથી દહીં ઉત્પાદન કેપેસિટી ૩૦ ટન પ્રતિ દિવસ તથા ઘી ઉત્પાદન કેપેસિટી ૧૪ ટન પ્રતિ દિવસ કરવાનું ભાવિ આયોજન છે. આ માટે પ્રોજેક્ટ રીપોર્ટ તૈયાર કરી રાજ્ય સરકારશ્રી ના પશુપાલન ખાતામાં મંજૂરી અર્થે મુકેલ છે.
૩. સરપ્લસ દૂધના ફેટના સરળ સંચાલન કરવા માટે વધુ એક કન્ટીન્યુઅસ બટર મશીનની ખરીદી કરવાનું ભવિષ્યમાં આયોજન છે.
૪. ઈ.ટી.પી. માંથી ઉત્પન્ન થતા ગેસનો પેડાના ઉત્પાદન માટે બળતણ તરીકે ઉપયોગ કરી કિઝલ વપરાશની બચત કરવાનું આયોજન છે.
૫. રાજકોટ જિલ્લાના ૩૦૦૦ કે તેથી વધુ વસ્તી ધરાવતા તમામ ગામોમાં અમૂલ તથા ગોપાલ બ્રાંડની દૂધ તથા દૂધની બનાવટો ગ્રાહકો માટે ઉપલબ્ધ કરાવવાનું ભાવિ આયોજન છે. અમૂલ છાશ ૬ લીટર તથા ગોપાલ ઘોરવુ પેકીંગ કરી વેચાણ કરવાનું આયોજન છે.
૬. જિલ્લાભરમાં દૂધ અને દૂધની બનાવટોના વેચાણ વધારવા માટે રીટેલ આઉટલેટ અને ડીસ્ટ્રીબ્યુટરની સંખ્યામાં વધારો કરવાનું લક્ષ્યાંક છે. માર્ચ ૨૦૨૪ માં રાજકોટ દૂધસંઘના કુલ ૪૯૯૫ રીટેલર્સ હતા. જેમા હિસાબી વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમીયાન રાજકોટ જિલ્લા તથા શહેર માં વિકસીત થતા વિસ્તારોમાં ૧૪૦ નવા રીટેલર્સ નો વધારો કરવાનું આયોજન છે તથા પાઉચ મીલ્કના વેચાણમાં ગત વર્ષની તુલનાએ ૩.૫% વધારો કરવાનો લક્ષ્યાંક છે.
૭. કુડ સેફ્ટી તથા સલામતી માટે કર્મચારી સક્ષમ બને તે માટે વધુમાં વધુ કર્મચારીઓને તાલીમ આપવાનો લક્ષ્યાંક છે.
૮. રાજકોટ દૂધ સંઘના કાર્યવિસ્તારમાં ડેરી અને પશુપાલન ક્ષેત્ર માટે સરકારશ્રી દ્વારા ચલાવવામાં આવતી વિવિધ યોજનઓની અમલવારી કરવાનું આયોજન.
૯. રાજકોટ દૂધ સંઘના પશુપાલન વિભાગ દ્વારા પશુ વંધ્યત્વ નિવારણ કાર્યક્રમ (FIP) ૧૦૦ દૂધ મંડળીઓમાં, PEP કાર્યક્રમ ૨૨૦ દૂધ મંડળીઓમાં, ૨૨૦ દૂધ મંડળીઓમાં માદા બચ્ચા ઉછેર કાર્યક્રમ, ૧૦૦ દૂધ મંડળીઓમાં MPP કાર્યક્રમ, કુલ ૧૬૫ કૃત્રિમ બીજદાન કેન્દ્રો માટે આયોજન છે.
૧૦. આઈ.સી.ડી. કાર્યક્રમ અંતર્ગત મંડળી કક્ષાએ ૨૧ VMS કાર્યક્રમ, ૧૨ દિવા પ્રોગ્રામ, ૬૦ મહિલા શિક્ષણ કાર્યક્રમ, ૨૪ MCMT કાર્યક્રમ કરવાનું આયોજન.
૧૧. સામુહિક વૃક્ષારોપણ કાર્યક્રમ અંતર્ગત રાજકોટ દુધ સંઘ દ્વારા વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમીયાન ૧૨૫ ગામડાઓમાં ૭૦,૦૦૦ વૃક્ષો વાવી અને ઉછેરવાનો લક્ષ્યાંક છે.

મુખ્ય સિદ્ધિઓ

વર્ષ ૨૦૨૩-૨૦૨૪

૧. કુલ ૮૦૭ કાર્યરત દુધ મંડળીઓમાંથી ૪૪૧ મહિલા સંચાલીત (૫૫%) અને ૩૬૬ જનરલ દુધ મંડળીઓ
૨. મહત્તમ દુધ સંપાદન તા. ૨૦/૦૨/૨૦૨૪ ના રોજ ૫,૭૩,૭૯૨ કિલો
૩. મહત્તમ દુધ વેચાણ તા. ૨૮/૦૭/૨૦૨૩ ના રોજ ૩,૬૫,૫૭૫ લીટર
૪. ગત વર્ષની સરખામણીએ અમૂલ દૂધના વેચાણમાં ૪.૫% નો વધારો, દહીનાં વેચાણમાં ૧૬% નો વધારો થયેલ છે.
૫. સરેરાશ કિલો ફેટનો ભાવ રૂ. ૮૪૩* ચુકવેલ છે.
૬. ૧૫૩ કૃત્રિમ બીજદાન કેન્દ્રો મારફતે કુલ ૫૨૫ ગામો/મંડળીઓને આવરી લઈ કુલ ૧,૨૧,૮૦૫ કૃત્રિમ બીજદાન કેસો.
૭. ફર્ટિલીટી ઈમ્પ્રુવમેન્ટ પ્રોગ્રામ અંતર્ગત ૧૦૨ દુધ મંડળીઓ મારફત ૫૯૪૪ વંદ્ય પશુઓને સારવાર આપી ૪૬૫૬ વંદ્ય પશુઓ ગાભણ થયેલ. જેનું ૭૮ ટકા પરીણામ પ્રાપ્તી.
૮. માદા બચ્ચા ઉછેર કાર્યક્રમમાં ૫૫૩૪ માદા બચ્ચાનો વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતીએ ઉછેર, જે યોજનમાં રૂ. ૩,૨૭,૦૫,૯૯૦/- સહાય ચુકવેલ.
૯. કૃમિનાશક અને રસીકરણમાં ૧,૬૩,૩૮૫ દુધાળા પશુઓને કૃમિનાશક ડોઝ આપેલ. આ ડોઝમાં દુધ સંઘ તરફથી ૮૦ ટકા સહાય આપતા રૂ. ૨૪,૪૪,૩૯૦ ની સહાય ચુકવેલ.
૧૦. અમૂલ ઓટોમિલ્ક કલેક્શન સીસ્ટમ ૭૪૭ દુધ મંડળીઓમાં કાર્યરત છે.
૧૧. ડેરી કેમ્પસમાં જાપાનીઝ મીયાવાકી પદ્ધતિથી ફેડરેશનની સહાયથી અલગ અલગ ૨૪ જાતના ૧૮૨૫ વૃક્ષોનું વાવેતર.

*દૂધ ખરીદીની ચૂકવેલ કિંમતના આધારે

दूध अने दूधनी बनावटोना वेयाएनी माहिती

क्रम	विगत	युनिट	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
1	गोपाल / अमूल दूधना वेयाएला डेन्ड्रो	संख्या	4891	4498	4596	4848	4995
2	गोपाल / अमूल दूधना डीस्ट्रील्युटर	संख्या	159	159	159	159	161
3	गोपाल / अमूल दूधनुं वेयाएला (दैनिक संरेशा)						
	राजकोट	००० ली.मां	198	185	204	220	231
	भोरणी	००० ली.मां	39	35	0	0	0
	अन्य शहरोमां	००० ली.मां	78	72	76	85	88
	कुल	००० ली.मां	315	292	280	305	319
4	गोपाल / अमूल दूधना प्रकार प्रमाणेनुं वेयाएला (दैनिक संरेशा)						
	ताजा (५ ली. + ५०० मी.ली.)	००० ली.मां	76	69	61	60	58
	ताजा २०० मी.ली.	००० ली.मां	28	33	28	29	29
	शक्ति	००० ली.मां	6	5	4	3	3
	गोल्ड	००० ली.मां	101	103	91	96	100
	गोल्ड (५ लीटर पेकींगमां)	००० ली.मां	16	8	11	16	16
	अमूल टी स्पेशियल	००० ली.मां	56	45	47	58	67
	अमूल चाय मजा (१ ली. + ५०० मी.ली.)	००० ली.मां	31	25	28	31	31
	अमूल लेंसनुं दूध (५ लीटर + ५०० मी.ली.)	००० ली.मां	0	0	2	5	8
	अमूल स्लीम जेन्ड ड्रीम (५०० मी.ली. + २०० मी.ली.)	००० ली.मां	0	2	4	3	3
	अमूल गायनुं दूध	००० ली.मां	1	2	4	4	4
	कुल	००० ली.मां	315	292	280	305	319
5	डेस्ट्रेशन वती अमूल दूधनुं पेकींग (दैनिक संरेशा)						
	अमूल ताजा (५ ली. + ५०० मी.ली.)	००० ली.मां	3	3	6	5	5
	ताजा २०० मी.ली.	००० ली.मां	2	2	6	5	6
	अमूल शक्ति	००० ली.मां	1	2	2	2	1
	अमूल गोल्ड	००० ली.मां	5	7	20	20	25
	गोल्ड (५ लीटर पेकींगमां)	००० ली.मां	0	0	1	3	4
	अमूल टी स्पेशियल	००० ली.मां	3	4	12	15	19
	अमूल चाय मजा (१ ली. + ५०० मी.ली.)	००० ली.मां	2	2	2	2	3
	अमूल लेंसनुं दूध (५ ली. + ५०० मी.ली.)	००० ली.मां	0	0	0	0	0
	अमूल स्लीम जेन्ड ड्रीम (५०० मी.ली. + २०० मी.ली.)	००० ली.मां	0	0	1	1	1
	अमूल मोती (४५० मी.ली. + १५० मी.ली.)	००० ली.मां	0	0	0	0	0.50
	अमूल गायनुं दूध	००० ली.मां	0	0	0	0	0
	कुल	००० ली.मां	16	20	50	53	65
6	अमूल डेड डेरीमां लुज दूधनुं कुल वेयाएला (दैनिक संरेशा)	००० ली.मां	42	93	67	9	31
7	धी नुं वेयाएला						
	गोपाल पेकींगमां	टनमां	1380	1293	1674	1756	1427
	अमूल पेकींगमां	टनमां	241	438	417	304	586
	कुल	टनमां	1621	1731	2091	2060	2013
8	दहीनुं वेयाएला						
	गोपाल पेकींगमां	टनमां	1171	1424	1917	2682	3022
	अमूल पेकींगमां	टनमां	388	296	2207	3469	4414
	गोपाल मॅगो दही	टनमां	4	7	0	0	0
	कुल	टनमां	1563	1727	4124	6151	7436
9	गोपाल लस्सी	००० ली.मां	80	202	75	56	21
10	अमूल पनीर	टनमां	0	15	201	238	206
11	गोपाल/अमूल छासनुं वेयाएला (लुज साथे)	लाभ ली.मां	231	229	296	267	265
12	अमूल संजुपनी (२०० मी.ली. पाठय)	००० ली.मां	550	0	0	555	492
13	पॅडा तथा अन्य मिठाईनुं वेयाएला	टनमां	20	12	18	19	19



63

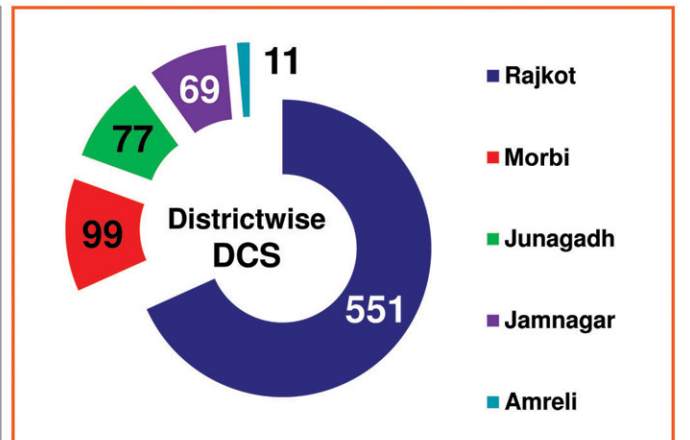
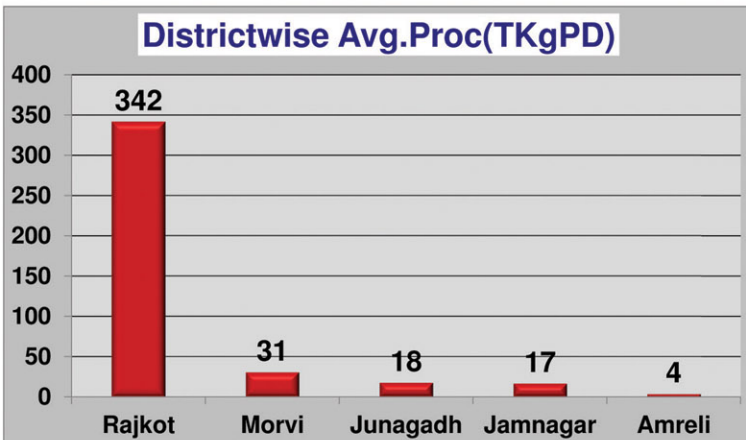
સને ૨૦૨૩-૨૦૨૪

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ



તાલુકા પ્રમાણે મંડળીઓની સવિસ્તૃત

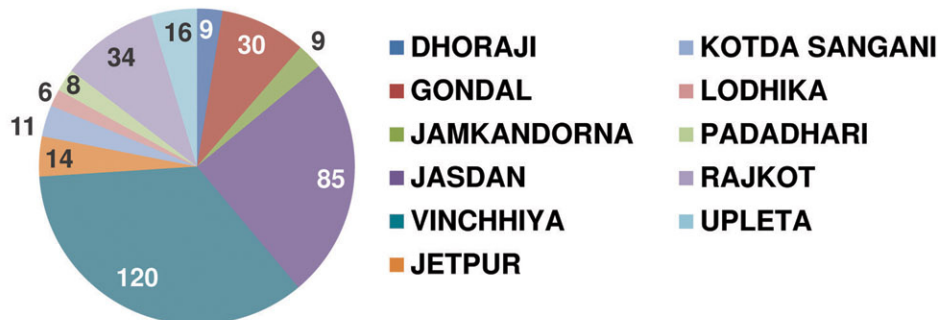
	જિલ્લાનું નામ તાલુકાનું નામ	રેવેન્યુ ગામોની સંખ્યા	કાર્યરત દૂધ મંડળીઓના ગામોની સંખ્યા	મહિલા સંચાલીત દૂધ મંડળીઓ	જનરલ દૂધ મંડળીઓ	કુલ કાર્યરત દૂધ મંડળીઓ	રજીસ્ટર્ડ દૂધ મંડળીઓ	સુચિત દૂધ મંડળીઓ	મહિલા સભાસદોની સંખ્યા	પુરુષ સભાસદોની સંખ્યા	કુલ સભાસદો	કુલ દૂધ સંપાદન (કીલોમાં)	ઓ.બી.સી. સભાસદો
1	ધોરાજી	30	18	19	4	23	21	2	1161	467	1628	3395659	288
2	ગોંડલ	79	58	31	27	58	49	9	2467	4520	6987	10831703	1160
3	જામકંડોરણા	50	27	13	18	31	26	5	1082	2229	3311	3459030	183
4	જસદણ	59	58	50	46	96	73	23	2986	3784	6770	31183392	3592
5	જેતપુર	48	36	26	16	42	30	12	1732	2312	4044	5059822	632
6	કોટડા સાંગાણી	42	28	15	15	30	22	8	868	1631	2499	4108734	676
7	લોધીકા	37	16	4	12	16	16	0	297	1370	1667	2019949	147
8	પડધરી	60	31	24	7	31	24	7	1643	791	2434	3035264	217
9	રાજકોટ	96	74	47	29	76	65	11	3273	2427	5700	12478286	2489
10	ઉપલેટા	51	23	23	7	30	19	11	1469	543	2012	5824548	786
11	વિંછીયા	46	46	57	61	118	87	31	3076	3332	6408	43938642	6047
	રાજકોટ જિલ્લાનું કુલ	598	415	309	242	551	432	119	20054	23406	43460	125335029	16217
1	મોરબી	0	3	3	0	3	2	1	155	0	155	255989	56
2	ટંકારા	0	2	1	1	2	2	0	56	138	194	231165	51
3	વાકાનેર	102	81	46	48	94	61	33	3264	5371	8635	10943947	2181
	મોરબી જિલ્લાનું કુલ	102	86	50	49	99	65	34	3475	5509	8984	11431101	2288
1	જામનગર જિલ્લો	0	64	34	35	69	40	29	2009	2039	4048	6116675	403
2	જુનાગઢ જિલ્લો	0	74	43	34	77	36	41	2915	3202	6117	6527338	2879
3	અમરેલી જિલ્લો	0	11	5	6	11	5	6	483	891	1374	1378726	193
	અન્ય જિલ્લાનું કુલ	0	149	82	75	157	81	76	5407	6132	11539	14022739	3475
	કુલ	700	650	441	366	807	578	229	28936	35047	63983	150788869	21980



આંકડાકીય માહિતી વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪

એસ.સી./એસ.ટી.	દૂધ ભરતા સભાસદો	દૂધ ભરતા બિન સભાસદો	વ્ય. કમીટીમાં મહિલાઓની સંખ્યા	દૈનિક સરેરાશ મુજબ દૂધ એકત્રિકરણ (કિલોમાં)	દુધ મંડળી ટીઠ એકત્રિકરણ (કિલોમાં)	દૈનિક સરેરાશ મુજબ દૂધ એકત્રિકરણની ચુકવેલ રકમ (રૂ.માં)	મંડળીના માલીકીના દૂધ ધરની સંખ્યા	મિલ્કો ટેસ્ટર મશીનની સંખ્યા	કોમ્પ્યુટર ધરાવતી મંડળીઓની સંખ્યા	ઇલે. વજન કાંટો ધરાવતી મંડળીઓની સંખ્યા	બી.એમ્સી ધરાવતી મંડળીઓની સંખ્યા	દાણનું વેચાણ (ટનમાં)
112	625	722	211	9278	403	514559	4	23	23	23	2	142.89
130	2067	2131	398	29595	510	1274916	25	58	58	58	9	832.22
47	1548	1211	170	9451	305	449794	18	31	31	31	3	249.41
57	3316	3494	583	85201	888	3819201	16	96	96	96	34	1439.34
88	1496	1499	295	13825	329	675559	11	42	42	42	9	536.52
143	943	867	170	11226	374	471345	12	30	30	30	4	282.17
47	533	302	54	5519	345	239130	7	16	16	16	2	108.84
38	692	498	292	8293	268	375475	8	31	31	31	2	183.54
192	3082	1518	548	34094	449	1483898	20	76	76	76	11	703.51
123	688	637	265	15914	530	905360	7	30	30	30	9	453.1
61	3185	3236	686	120051	1017	5905195	3	118	118	118	48	1099.67
1038	18175	16115	3672	342445	621	16114431	131	551	551	551	133	6031.21
3	109	93	33	699	233	30483	0	3	3	3	0	1.75
2	142	12	11	632	316	30437	1	2	2	2	0	1.25
37	3916	2099	554	29901	318	1549413	32	94	93	94	7	884.5
42	4167	2204	598	31233	315	1610333	33	99	98	99	7	887.50
42	1961	810	430	16712	242	826166	6	69	67	69	1	248.34
172	1813	1920	484	17834	232	957222	7	77	77	77	0	178.11
21	467	463	51	3767	342	173112	6	11	11	11	0	156.92
235	4241	3193	965	38313	244	1956500	19	157	155	157	1	583.37
1315	26583	21512	5235	411991	511	19681264	183	807	804	807	141	7502.08

Rajkot Dist. Talukawise Milk Proc (TKgPD)





સને ૨૦૨૩-૨૦૨૪

63

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ



દૂધ મંડળીઓની માહિતી

ક્રમ	વિગત	યુનિટ	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
1	સંયોજીત દૂધ મંડળીઓ	સંખ્યા	994	995	1001	1013	1021
2	સંયોજીત દૂધ મંડળીઓના સભાસદો	૦૦૦ સંખ્યા	73	73	74	75	77
3	વર્ષના અંતે કાર્યરત દૂધ મંડળીઓ*	સંખ્યા	917	892	840	832	807
4	કાર્યરત દૂધ મંડળીઓના સભાસદો	૦૦૦ સંખ્યા	70	69	66	65	64
5	કાર્યરત મહિલા સંચાલિત દૂધ મંડળીઓ	સંખ્યા	501	487	459	454	441
6	કાર્યરત મહિલા સંચાલિત દૂધ મંડળીઓ અને અન્ય મંડળીના મહિલા સભાસદો						
	- મહિલા મંડળીમાં	૦૦૦ સંખ્યા	28	27	26	25	25
	- અન્ય મંડળીમાં	૦૦૦ સંખ્યા	3	4	3	4	4
	- કુલ મહિલા સભાસદો	૦૦૦ સંખ્યા	31	31	29	29	29
7	દૂધ ભરતા સભાસદો	૦૦૦ સંખ્યા	31	29	28	28	27
8	સંઘની સભ્ય દૂધ મંડળીઓ	સંખ્યા	437	445	411	426	427
9	આધુનિક સુસજ્જ તાંત્રિક ઉપકરણો ધરાવતી દૂધ મંડળીઓની માહિતી						
	(૧) બલ્ક કુર્લીંગ યુનિટ (ચિર્લીંગ સેન્ટર સાથે)	સંખ્યા	6	6	6	6	5
	(૨) બલ્ક કુર્લીંગ યુનિટ ધરાવતી દૂધ મંડળીઓ	સંખ્યા	105	118	132	139	141
	(૩) માલિકીના દૂધ ઘરો	સંખ્યા	180	187	190	181	183
	(૪) મિલ્કો ટેસ્ટર મશીન	સંખ્યા	917	892	840	832	807
	(૫) કોમ્પ્યુટર	સંખ્યા	742	780	810	799	804
	(૬) ઇલેક્ટ્રોનિક વજન કાંટા	સંખ્યા	917	892	840	832	807
10	દૂધ એકત્રિકરણના રૂટો	સંખ્યામાં	75	75	86	84	83
11	દૂધ એકત્રિકરણ ટ્રાન્સપોર્ટ ખર્ચ	રૂ./પ્રતિ કિલો	0.93	0.92	1.03	1.25	1.18
12	મંડળીઓનું વર્ગીકરણ (સરેરાશ દૈનિક દૂધ જથ્થાના આધારે)						
	૧૦૦૦ કિલોથી વધારે	સંખ્યા	82	93	104	90	96
	૯૯૯ થી ૭૫૦ કિલો	સંખ્યા	52	55	52	40	42
	૭૪૯ થી ૫૦૦ કિલો	સંખ્યા	126	129	110	69	81
	૪૯૯ થી ૨૫૦ કિલો	સંખ્યા	310	298	290	248	236
	૨૪૯ થી ૧૦૦ કિલો	સંખ્યા	313	304	277	289	280
	૧૦૦ કિલોથી ઓછું	સંખ્યા	99	78	88	139	118
	કુલ**	સંખ્યા	982	957	921	875	853
13	મંડળી કક્ષાએ શૈક્ષણિક કાર્યક્રમો						
	પૂર્વ ધ્યેય નિર્ધારણ કાર્યક્રમમાં સમાવેશ કરાયેલ મંડળીઓ	સંખ્યા	40	10	38	29	22
	ધ્યેય નિર્ધારણ કાર્યક્રમમાં સમાવેશ કરાયેલ મંડળીઓ	સંખ્યા	40	10	28	29	22
	દીવા કાર્યક્રમમાં સમાવેશ કરાયેલ મંડળીઓ	સંખ્યા	15	4	9	8	9
	PMP કાર્યક્રમમાં સમાવેશ કરાયેલ મંડળીઓ	સંખ્યા	15	5	8	6	7

* વર્ષના અંતે કાર્યરત મંડળીઓ

** આખા વર્ષમાં ગમે તે માસમાં વધુમાં વધુ

દૂધ એકત્રિકરણની માહિતી

ક્રમ	વિગત	યુનિટ	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
1	દૂધ એકત્રિકરણ						
	મિશ્ર દૂધ	લાખ કિલો	500.59	658.01	759.70	721.90	836.68
	ગાયનું દૂધ	લાખ કિલો	354.61	372.92	376.94	298.22	274.38
	ભેસનું દૂધ	લાખ કિલો	618.76	600.61	503.63	396.62	396.83
	કુલ દૂધ	લાખ કિલો	1473.96	1631.54	1640.27	1416.76	1507.89
2	દૈનિક સરેરાશ દૂધ એકત્રિકરણ						
	મિશ્ર દૂધ	હજાર કિલો	137	180	208	198	229
	ગાયનું દૂધ	હજાર કિલો	97	102	103	82	75
	ભેસનું દૂધ	હજાર કિલો	169	165	138	108	108
	કુલ દૂધ	હજાર કિલો	403	447	449	388	412
3	મહત્તમ દૂધ એકત્રિકરણ (એક દિવસનું)	લાખ કિલો	5.75	5.88	6.01	4.93	5.74
4	પ્રતિ મંડળી દીઠ દૂધ એકત્રિકરણ / દિવસ	કિલોમાં	439	501	535	467	510
5	પ્રતિ સભાસદ દીઠ દૂધ એકત્રિકરણ / દિવસ	કિલોમાં	5.74	6.47	6.84	5.93	6.44
6	ખાટું દૂધ અને દહીં	%	0.46	0.33	0.27	0.25	0.23
7	સરેરાશ ફેટ						
	મિશ્ર દૂધ	%	5.9	5.8	5.6	5.6	5.8
	ગાયનું દૂધ	%	4.3	4.2	4.1	4.1	4.2
	ભેસનું દૂધ	%	7.0	7.0	6.8	6.9	7.0
	બત્રેના સાથે	%	5.9	5.9	5.6	5.7	5.8
8	સરેરાશ એસ.એન.એફ.						
	મિશ્ર દૂધ	%	8.8	8.8	8.7	8.7	8.7
	ગાયનું દૂધ	%	8.4	8.4	8.4	8.3	8.3
	ભેસનું દૂધ	%	9.0	9.0	9.0	9.0	9.0
	બત્રેના સાથે	%	8.8	8.8	8.7	8.7	8.7
9	સરેરાશ પ્રતિ કિલોના ચુકવાયેલ ભાવ						
	મિશ્ર દૂધ	રૂ./કિ.ગ્રા.	39.41	40.04	40.81	44.84	49.38
	ગાયનું દૂધ	રૂ./કિ.ગ્રા.	29.92	30.26	31.18	34.07	37.22
	ભેસનું દૂધ	રૂ./કિ.ગ્રા.	45.01	45.82	47.18	52.28	57.20
	બત્રેના સાથે	રૂ./કિ.ગ્રા.	39.48	39.93	40.55	44.65	49.23
10	સરેરાશ પ્રતિ કિલો ફેટનો ભાવ	રૂ.	656	665	719	790	843
11	વર્ષ દરમિયાન દૂધની કુલ ચુકવાયેલ રકમ*						
	મિશ્ર દૂધ	રૂ. લાખમાં	19730.23	26349.28	31001.63	32365.45	41319.07
	ગાયનું દૂધ	રૂ. લાખમાં	10610.45	11283.81	11752.70	10161.40	10211.73
	ભેસનું દૂધ	રૂ. લાખમાં	27852.50	27521.31	23762.86	20735.24	22699.77
	કુલ ચુકવેલ રકમ	રૂ. લાખમાં	58193.18	65154.40	66517.19	63262.09	74230.57

* ભાવફેરની રકમનો સમાવેશ થયેલ છે.



63

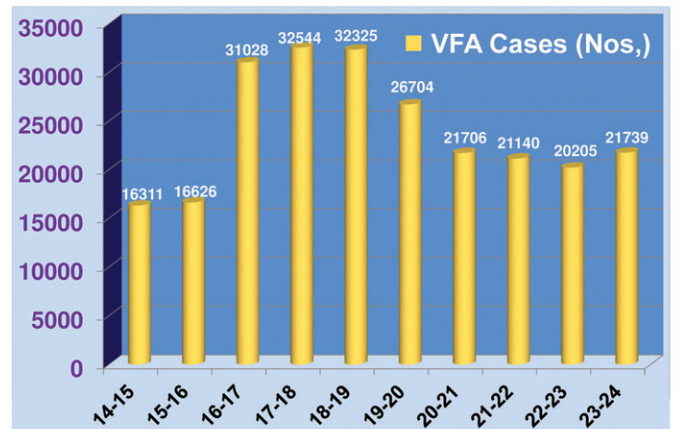
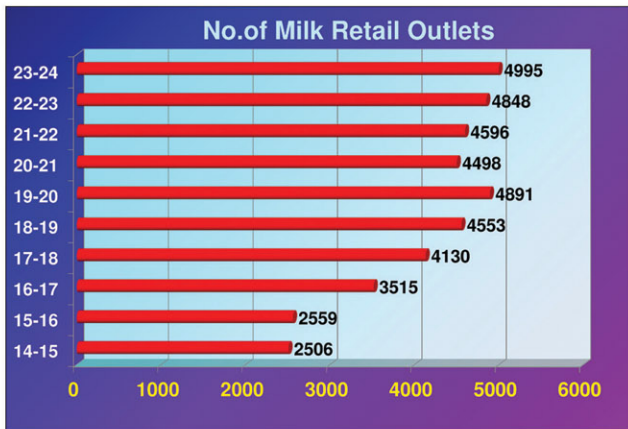
સને ૨૦૨૩-૨૦૨૪

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ



પશુપાલન અને તાંત્રિક સેવાઓની માહિતી

ક્રમ	વિગત	યુનિટ	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
1	પશુ પ્રાથમિક સારવાર કેન્દ્રો	સંખ્યા	123	124	124	141	153
2	પશુ પ્રાથમિક સારવારના કેદસ	સંખ્યા	26704	21706	21140	20205	21739
3	પશુ સારવાર કેમ્પ	સંખ્યા	494	441	483	448	495
4	પશુ સારવાર કેમ્પના કેદસ	સંખ્યા	151421	135206	116813	21769	27429
5	એફ.આઈ.પી. (F.I.P.) માં આવરી લીધેલ ગામો	સંખ્યા	65	78	100	96	102
6	એફ.આઈ.પી. (F.I.P.) હેઠળ નોંધાયેલ વંદ્ય પશુઓ	સંખ્યા	3161	3610	5623	4437	5944
7	પેપ (P.E.P.) હેઠળ આવરી લીધેલ ગામો	સંખ્યા	225	215	215	215	225
8	પેપ (P.E.P.) હેઠળ આવરી લીધેલ પશુઓની સંખ્યા	સંખ્યા	15394	15432	13096	20492	20556
9	ખરવા મોવાસા રસીકરણ	સંખ્યા	377410	390308	-	-	-
10	જૂથ કૃત્રિમ બિજદાનના કેન્દ્ર	સંખ્યા	123	124	124	141	153
11	કૃત્રિમ બિજદાનના કેદસ						
	ગાય	સંખ્યા	53220	61234	61756	65073	69878
	ભેંસ	સંખ્યા	47333	49480	51255	49887	51927
	કુલ	સંખ્યા	100553	110714	113011	114960	121805
12	વિયાણાની વિગત						
	વાછરડી	સંખ્યા	12592	13380	15064	14984	15568
	વાછરડા	સંખ્યા	13073	14222	15411	15334	15831
	પાડા	સંખ્યા	12015	12426	13104	12579	11852
	પાડી	સંખ્યા	9723	10628	11464	11335	10801
	કુલ	સંખ્યા	47403	50656	55043	54232	54052
13	અમૂલ / સાગર દાણાનું વેચાણ	ટનમાં	9580	7648	14490	10731	7502
14	અમૂલ / સાગર દાણાનું વેચાણ કરતી મંડળી	સંખ્યા	548	460	495	480	409
15	કાર્યરત મંડળી દીઠ અમૂલ / સાગર દાણાનું વેચાણ	ટનમાં	17.50	8.57	16.56	12.90	9.36
16	ઘાસચારાના બિચારણોનું વેચાણ	ટનમાં	6	3	0.16	0	0
17	મિનરલ મીક્ષર પાવડરનું વેચાણ	ટનમાં	36	6	9	11.38	10.68



સામાજિક વિકાસ માટેની કામગીરીની માહિતી

		યુનિટ	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
1	મહિલા સંચાલીત દૂધ મંડળીઓ	સંખ્યા	501	487	459	454	441
2	દૂધ મંડળીઓમાં કુલ મહિલા સભાસદો	સંખ્યા	31060	30825	29476	28811	28936
3	વ્યવસ્થાપક કમીટીમાં મહિલાઓ	સંખ્યા	5755	5648	5283	5213	5235
4	કુલ સભાસદો						
	બી.સી. સભાસદો	સંખ્યા	1555	1743	1588	1318	1315
	ઓ.બી.સી સભાસદો	સંખ્યામાં	23872	23739	23303	22776	21980
5	ચુપ વિમા યોજના						
	લાભ લીધેલ મંડળીઓ	સંખ્યા	139	134	176	192	226
	લાભાર્થી સભાસદો	સંખ્યા	13470	13243	16694	16286	17449
	કુલ ભરેલ પ્રીમીયમની રકમ	રૂ. લાખમાં	29.80	29.54	49.89	50.81	50.34
	સંઘે ભોગવેલ પ્રીમીયમની રકમ	રૂ. લાખમાં	2.86	3.05	6.06	5.10	6.41
	વર્ષ દરમિયાન ચુકવેલ કલેઈમ કેઈસ						
	- અકસ્માત મૃત્યુમાં(સભાસદો)	સંખ્યા	0	0	0	0	0
	રકમ	રૂ. લાખમાં	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
	- કુદરતી મૃત્યુમાં(સભાસદો)	સંખ્યા	30	34	77	40	30
	રકમ	રૂ. લાખમાં	19.50	25.60	62.36	36.47	28.20
6	જનતા પર્સનલ એક્સી.પોલીસી						
	લાભ લીધેલ મંડળીઓ	સંખ્યા	568	600	647	658	694
	લાભાર્થી સભાસદો	સંખ્યા	40013	40451	41037	40083	40036
	સંઘે ભોગવેલ પ્રીમીયમની રકમ	રૂ. લાખમાં	129.84	128.87	101.69	81.58	129.33
	વર્ષ દરમિયાન ચુકવેલ કલેઈમ કેઈસ						
	વિમા કલેઈમ	સંખ્યા	14	12	11	5	11
	મંજુર વિમા કલેઈમ	સંખ્યા	15	10	11	5	11
	રકમ	રૂ. લાખમાં	99.00	85.00	105.00	50.00	110.00
7	સામૂહિક વૃક્ષારોપણ						
	મંડળી	સંખ્યા	43	93	68	63	79
	ભાગ લીધેલ સભાસદોની	'000 સંખ્યા	7	8	6	3	5
	રોપાણું વાવેતર	'000 સંખ્યા	42	75	59	27	51
8	શૈક્ષણિક પ્રવાસ અને તાલીમ						
	મંડળી	સંખ્યા	50	0	0	0	0
	મહિલા સભાસદો	સંખ્યા	4675	0	0	0	0



સને ૨૦૨૩-૨૦૨૪

63

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ



તા.૩૧-૩-૨૦૨૪ ના રોજ પુરા થતા વર્ષનું પાકુ સરવૈયું

તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩ રૂ. પૈસા	ફંડ તથા દેવું	તા. ૩૧-૩-૨૦૨૪ પેટા રકમ	તા. ૩૧-૩-૨૦૨૪ રૂ. પૈસા
40,00,00,000.00	સત્તાવાર શેર ભંડોળ (૪૦,૦૦,૦૦૦ શેર દરેક રૂ. ૧૦૦નો)		40,00,00,000.00
31,90,17,600.00	ભરાયેલ શેર ભંડોળ સહકારી મંડળીઓ		28,53,36,100.00
29,37,27,249.97	રીઝર્વ ફંડ તથા જનરલ ફંડ રીઝર્વ ફંડ જનરલ ફંડ	20,38,36,247.10 11,32,14,080.99	31,70,50,328.09
1,16,44,67,326.11	ઈતર ફંડ તથા અનામતો અનામતો સામાન્ય અનામત તથા ગ્રાન્ટ	7,76,66,555.59 15,69,49,042.48	1,33,15,68,233.73
	ઈતર તથા ખાસ હેતુ ફંડ ઘસારા ફંડ	15,18,92,767.59 94,50,59,868.07	
9,00,46,240.00	લોન તારણવાળી લોન તારણ વગરની લોન બેન્ક લોન તથા કેશ ક્રેડીટ	2,76,69,375.00	2,76,69,375.00
49,50,99,040.74	ચાલુ દેવા ડીપોઝીટ ચાલુ દેવાઓ	7,85,83,232.44 50,58,51,559.66	58,44,34,792.10
15,44,18,488.32	જોગવાઈઓ	30,76,29,644.75	30,76,29,644.75
10,53,79,300.37	નફા નુકશાન ખાતુ (નફો)		12,18,67,452.95
2,62,21,55,245.51	સરવાળો		2,97,55,55,926.62

એ. જી. રાણપરીયા
ઈન્યાર્જ (એફ. એન્ડ એ.)

જયકિશન ગાબરા
ઈન્યાર્જ મેનેજીંગ ડીરેક્ટર

ગોરધનભાઈ પી. ધામેલીયા
અધ્યક્ષ

અમારા અલગ ઓડીટ રીપોર્ટ, હિસાબોની નોંધ તથા સામાન્ય શેરાને આધીન

એ. ડી. રૂપારેલ એન્ડ કંપની
સ્ટેચ્યુટરી ઓડીટર (પેનલ કોડ નંબર ૪૨)

તા.૩૧-૩-૨૦૨૪ ના રોજ પુરા થતા વર્ષનું પાકુ સરવૈયું

તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩ રૂ. પૈસા	મિલકત તથા લેણાં	તા. ૩૧-૩-૨૦૨૪ પેટા રકમ	તા. ૩૧-૩-૨૦૨૪ રૂ. પૈસા
	મિલકતો		
1,78,64,18,381.54	(પરિશિષ્ટ -૧)		1,99,67,39,338.28
	રોકાણો	5,66,25,000.00	
15,28,83,500.00	(દાર્શનિક કિંમત) પરિશિષ્ટ-૨)		5,66,25,000.00
22,41,93,556.71	સ્ટોક		29,73,28,302.37
23,62,76,710.77	એડવાન્સીઝ તથા લેણા		30,71,37,709.71
3,04,00,000.00	અપીલ ડિપોઝીટ		3,04,00,000.00
2,29,37,509.26	એડવાન્સ ઈન્કમ ટેક્સ		3,50,00,000.00
16,90,45,587.23	સિલક		25,23,25,576.26
	બેંક સિલક	25,21,19,198.93	
	ચેક તથા રોકડ સિલક	2,06,377.33	
	નફા નુકશાન ખાતું (નફો)		
2,62,21,55,245.51	સરવાળો		2,97,55,55,926.62

૧. શ્રી ગોરધનભાઈ પોપટભાઈ ધામેલીયા - અધ્યક્ષશ્રી (સને ૨૦૨૩-૨૪)

- | | | | |
|-------------------------------------|-------------|---|------------------------|
| ૨. શ્રી ગોવિંદભાઈ શામજીભાઈ રાણપરીયા | -નિયામકશ્રી | ૧૦. શ્રીમતિ લીલીબેન મગનભાઈ મેટાળીયા | -નિયામકશ્રી |
| ૩. મુ. શ્રી દેવેન્દ્રકુમાર ર. દેસાઈ | -નિયામકશ્રી | ૧૧. શ્રીમતિ વર્ષાબેન શૈલેષભાઈ ખાતરા | -પ્રતિનિધિશ્રી |
| ૪. શ્રી બાદી અબ્દુલરહીમ આહમદભાઈ | -નિયામકશ્રી | ૧૨. શ્રીમતિ વનિતાબેન મહેશભાઈ રૈયાણી | -પ્રતિનિધિશ્રી |
| ૫. શ્રીમતિ સાંગાણી કિરણબેન કુરજીભાઈ | -નિયામકશ્રી | ૧૩. શ્રી જયેશકુમાર વિઠલભાઈ રાદડીયા | -પ્રતિનિધિશ્રી (RDC) |
| ૬. શ્રી ભુવા હરજીભાઈ રવજીભાઈ | -નિયામકશ્રી | ૧૪. શ્રી ડૉ. બી. એન. પટેલ (જિલ્લા રજી.) | -પ્રતિનિધિશ્રી |
| ૭. શ્રીમતિ જોશનાબેન અશ્વિનભાઈ ગઢીયા | -નિયામકશ્રી | ૧૫. શ્રી સમીર સકશેના | -પ્રતિનિધિશ્રી (GCMMF) |
| ૮. શ્રી આંબાભાઈ વીભાભાઈ | -નિયામકશ્રી | ૧૬. શ્રી ઋષિકેશકુમાર | -પ્રતિનિધિશ્રી (NDDDB) |
| ૯. શ્રી સુરેશભાઈ માધાભાઈ લુણાગરીયા | -નિયામકશ્રી | ૧૭. શ્રી જયકિશન ગાબરા | - ઈ. મેનેજીંગ ડીરેક્ટર |



સને ૨૦૨૩-૨૦૨૪

63

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ

**તા. ૧-૪-૨૦૨૩ થી ૩૧-૩-૨૦૨૪ સુધીના વર્ષનું વેપાર તથા નફા-તોટા ખાતું**

તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩ રૂ. પૈસા	વિગત	તા. ૩૧-૩-૨૦૨૪ રૂ. પૈસા
16,81,72,097.12	ઉઘડતો સ્ટોક	22,41,93,556.71
8,23,73,70,451.97	ખરીદી	9,73,92,56,008.24
18,24,21,972.96	પ્રોસેસીંગ ખર્ચ	20,93,53,359.54
21,70,89,614.51	પેકેજીંગ ખર્ચ	20,62,65,504.57
16,55,64,410.11	પાવર તથા બળતણ ખર્ચ	15,41,63,242.57
21,51,41,265.86	પગાર ખર્ચ	23,61,04,164.41
8,44,84,224.07	સ્ટાફ પ્રો. ફંડ, ગ્રેચ્યુટી અને સ્ટાફ સવલત ખર્ચ	10,08,08,022.95
5,01,16,225.35	મરામત નિભાવ ખર્ચ	4,70,10,258.81
4,18,43,538.20	માર્કેટીંગ ખર્ચ	5,39,37,732.59
21,16,849.94	તાર, ટપાલ, ટેલી. પ્રિન્ટીંગ, સ્ટેશનરી ખર્ચ	23,20,632.81
7,52,909.79	વિમા પ્રિમીયમ ખર્ચ	18,54,862.13
25,71,371.58	ભાડા અને વેરા ખર્ચ	59,71,260.72
70,95,432.29	અન્વેષણ ખર્ચ	78,79,405.86
7,91,80,799.40	ડો. ઓ. ડેવલપમેન્ટ ખર્ચ	8,81,63,374.93
3,70,72,646.91	પરચુરણ ખર્ચ તથા વહી. ખર્ચ	4,78,26,811.57
1,09,35,435.41	વ્યાજ તથા બેન્ક કમીશન	52,96,288.64
6,95,85,936.04	ઘસારો	6,92,04,364.95
3,10,78,683.00	ઈન્કમેટેક્સ ખર્ચ (જોગવાઈ)	4,25,00,000.00
	પ્રોવિઝન	
0.00	પ્રાચર પિરિયડ ખર્ચ	56,09,875.00
10,53,79,300.37	નફા નુકશાન ખાતું નફો	12,18,67,452.95
9,70,79,73,164.88	સરવાળો	11,36,95,86,179.95

એ. જી. રાણપરીયા
ઈન્ચાર્જ (એક્. એન્ડ એ.)

જયકિશન ગાબરા
ઈન્ચાર્જ મેનેજીંગ ડીરેક્ટર

ગોરધનભાઈ પી. ધામેલીયા
અધ્યક્ષ

અમારા અલગ ઓડીટ રીપોર્ટ, હિસાબોની નોંધ તથા સામાન્ય શેરાને આધીન

એ. ડી. રૂપારેલ એન્ડ કંપની

સ્ટેચ્યુટરી ઓડીટર (પેનલ કોડ નંબર ૪૨)

મિલ્કતોનું પરિશિષ્ટ

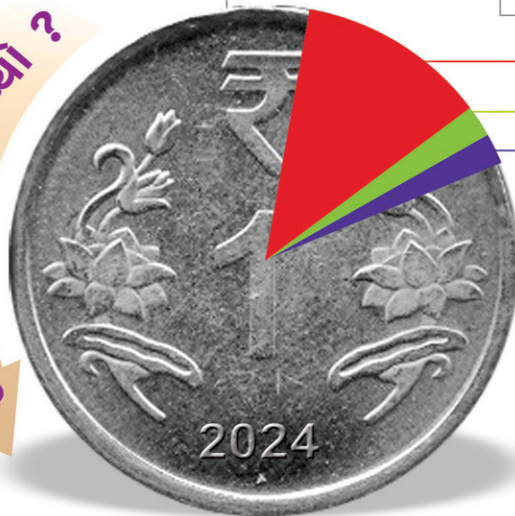
વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪

ક્રમ	મિલ્કતોનું નામ	મિલ્કતોની કિંમત		વર્ષ દરમિયાન ઉમેરો CWIP ટ્રાન્સફર		વેચાણ / ટ્રાન્સફર		કુલ કિંમત		કુલ ઘસારો		વેચાણ / ટ્રાન્સફર ઘસારો		કુલ ઘસારો એડજસ્ટમેન્ટ બાદનો	
		રૂા.	પૈસા	રૂા.	પૈસા	રૂા.	પૈસા	રૂા.	પૈસા	રૂા.	પૈસા	રૂા.	પૈસા	રૂા.	પૈસા
		૩૧.૦૩.૨૦૨૩		૨૦૨૩-૨૪		૨૦૨૩-૨૪		૩૧.૦૩.૨૦૨૪		૩૧.૦૩.૨૦૨૩		૨૦૨૩-૨૪		૨૦૨૩-૨૪	
1	જમીન	2,59,23,150.44		0.00		0.00		2,59,23,150.44		0.00		0.00		0.00	
2	બિલ્ડીંગ	53,83,16,578.17		0.00		0.00		53,83,16,578.17	18,01,01,957.97		0.00		18,01,01,957.97		
3	પ્લાન્ટ એન્ડ મશીનરી	82,25,39,578.85		17,67,52,234.26		64,17,700.00		99,28,74,113.11	42,55,50,372.52		2,01,392.03		42,53,48,980.49		
4	ડેડ સ્ટોક	3,96,08,050.37		0.00		0.00		3,96,08,050.37	3,22,92,727.18		0.00		3,22,92,727.18		
5	કેન	1,78,99,268.36		0.00		2,90,859.80		1,76,08,408.56	93,35,108.13		1,91,186.25		91,43,921.88		
6	ફર્નિચર એન્ડ ફીક્ચર	3,35,80,696.80		4,41,590.89		0.00		3,40,22,287.69	1,86,64,450.32		0		1,86,64,450.32		
7	ઇલેક્ટ્રીકલ ફીક્ચર	13,99,22,938.60		96,079.48		1,16,655.00		13,99,02,363.08	7,70,67,243.12		31,613.52		7,70,35,629.60		
8	વ્હીકલ્સ	2,11,28,245.28		0.00		0.00		2,11,28,245.28	1,84,82,221.72		0.00		1,84,82,221.72		
9	ઇકવીપમેન્ટ્સ	12,71,80,523.43		5,51,596.61		0.00		12,77,32,120.04	7,58,31,136.87		0.00		7,58,31,136.87		
10	કોમ્પ્યુટર્સ	1,27,86,663.60		2,52,926.43		0.00		1,30,39,590.03	75,82,939.97		0.00		75,82,939.97		
11	ઇન્ટેન્જુબલ મિલ્કત	73,50,302.43		0.00		0.00		73,50,302.43	35,77,853.84		0.00		35,77,853.84		
Under Installation															
12	CWIP પ્લાન્ટ એન્ડ મશીનરી		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		0.00		
13	CWIP બિલ્ડીંગ		0.00		3,90,51,743.87		0.00		3,90,51,743.87		0.00		0.00		
14	CWIP અન્ય		1,82,385.21		0.00		0.00		1,82,385.21		0.00		0.00		
	કુલ	1,78,64,18,381.54		21,71,46,171.54		68,25,214.80		1,99,67,39,338.28	84,84,86,011.64		4,24,191.80		84,80,61,819.84		

વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪



આવકો ક્યાંથી આવ્યો ?



આવક

- દૂધ વેચાણ ૦.૭૫૦
- પ્રોડક્ટ્સ વેચાણ ૦.૨૦૩
- બંધ જથ્થો ૦.૦૨૬
- અન્ય આવક ૦.૦૨૧

મિલ્કતોનું પરિશિષ્ટ

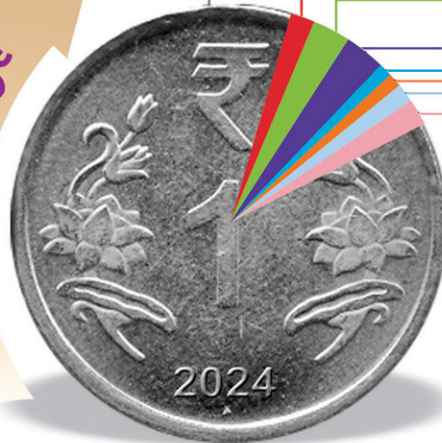
વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪

કુલ ઘસારો	ગ્રાન્ટ આઈટમોનો ઘસારો	વર્ષ દરમિયાન ઘસારો	ગ્રાન્ટ આઈટમની	વર્ષ દરમિયાનનો	કુલ ઘસારો	ગ્રાન્ટ ઘસારા ઇંડ	ગ્રાન્ટ ઘસારા ઇંડ	ચોખ્ખી કિંમત
ગ્રાન્ટ આઈટમો	ઉમેર્યા બાદ કુલ ઘસારો	બાદ કુલ ઘસારો	ઘસારાની કપાત	નેટ ઘસારો			ઉમેર્યા બાદ કુલ ઘસારો	
રૂ. પૈસા	રૂ. પૈસા	રૂ. પૈસા	રૂ. પૈસા	રૂ. પૈસા	રૂ. પૈસા	રૂ. પૈસા	રૂ. પૈસા	રૂ. પૈસા
31.03.2023	31.03.2023	2023-24			31.03.2024			31.03.2024
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	2,59,23,150.44
0.00	18,01,01,957.97	1,79,24,644.67	0.00	1,79,24,644.67	19,80,26,602.64	0.00	19,80,26,602.64	34,02,89,975.53
1,50,79,392.22	44,04,28,372.71	4,42,62,698.25	85,80,627.23	3,56,82,071.02	46,10,31,051.51	2,36,60,019.45	48,73,13,610.91	50,55,60,502.20
0.00	3,22,92,727.18	7,11,738.40	0.00	7,11,738.40	3,30,04,465.58	0.00	3,30,04,465.58	66,03,584.79
4,92,618.06	96,36,539.94	8,10,102.46	31,155.19	7,78,947.27	99,22,869.15	5,23,773.25	1,04,46,642.40	71,61,766.16
0.00	1,86,64,450.32	15,14,017.45	0.00	15,14,017.45	2,01,78,467.77	0.00	2,01,78,467.77	1,38,43,819.92
99,073.53	7,71,34,703.13	62,75,709.89	0.00	62,75,709.89	8,33,11,339.49	99,073.53	8,34,10,413.02	5,64,91,950.06
0.00	1,84,82,221.72	5,42,993.93	0.00	5,42,993.93	1,90,25,215.65	0.00	1,90,25,215.65	21,03,029.63
1,66,967.13	7,59,98,104.00	51,60,662.51	2,02,317.00	49,58,345.51	8,07,89,482.38	3,69,284.13	8,11,58,766.51	4,65,73,353.53
4,68,472.00	80,51,411.97	4,89,172.30	50,520.97	4,38,651.33	80,21,591.30	5,18,992.97	85,40,584.27	44,99,005.76
0.00	35,77,853.84	3,77,245.48	0.00	3,77,245.48	39,55,099.32	0.00	39,55,099.32	33,95,203.11
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	3,90,51,743.87
0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1,82,385.21
1,63,06,522.94	86,43,68,342.78	7,80,68,985.34	88,64,620.39	6,92,04,364.95	91,72,66,184.79	2,51,71,143.33	94,50,59,868.07	1,05,16,79,470.21

વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪



અધિચો ક્યાં ગયો ?



જાવક

■ દૂધ ખરીદી	0.૮૬૬
■ પેકીંગ ખર્ચ	0.0૧૮
■ પગાર-ભથ્થા	0.0૩૦
■ વીજળી-બળતર, પ્રોસેસીંગ ખર્ચ, મરામત નિભાવ	0.0૩૭
■ માર્કેટીંગ	0.0૦૫
■ ઈન્કમ ટેક્સ, વ્યાજ, ઘસારો	0.0૧૦
■ અન્ય વહિવટી ખર્ચા, ઓડીટ, કો-ઓપ. ડેવલપમેન્ટ ખર્ચ	0.0૧૪
■ ઉઘડતો સ્ટોક	0.0૨૦



63

સને ૨૦૨૩-૨૦૨૪

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ



તા. ૩૧-૩-૨૦૨૪ ના રોજની નફાની વહેંચણી દર્શાવતું પત્રક

સહકારી અધિનિયમ તથા સંઘના પેટા કાયદા અનુસાર નફાની વહેંચણી નીચે મુજબ કરવામાં આવે છે.

ક્રમ	વિગત		રકમ	
			રૂ.	પૈસા
	વહેંચણી માટેનો નફો		12,18,67,452.95	
1	રીઝર્વ ફંડ	૨૫%	3,04,66,863.24	
2	શિક્ષણ ફંડ	૨.૫%	3,00,000.00	
3	બિલ્ડીંગ ફંડ	૨૫%	3,04,66,863.24	
4	શેર ડિવિડન્ડ (સુચિત) (૩૧,૯૦,૧૭,૬૦૦)	૧૫%	4,78,52,640.00	
5	ડિવિડન્ડ સરભર ફંડ (૧,૨૭,૮૧,૦૮૬.૪૮)	૨૦%	25,56,217.30	
	બાકીના નફાના (૧,૦૨,૨૪,૮૬૯.૧૮)			
6	સભાસદ બોનસ ફંડ	૮૦%	81,79,895.34	
7	ધર્માદા ફંડ	૧૦%	10,22,486.92	
8	ડિવિડન્ડ ઇક્વી. ફંડ	૨%	2,04,497.38	
9	રીસર્ચ એન્ડ ડેવ. ફંડ	૩%	3,06,746.08	
10	સહકાર પ્રચાર ફંડ	૫%	5,11,243.46	
		સરવાળો	12,18,67,452.95	

રોકાણોનું પરિશિષ્ટ નંબર ૨ સરવૈયાનો ભાગ વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪

ક્રમ	વિગત	તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩ અંતિત બાકી રોકાણ		વર્ષ ૨૦૨૩ - ૨૦૨૪ દરમિયાન			તા. ૩૧-૩-૨૦૨૪ અંતિત બાકી રોકાણ	
		રકમ		વધારો		ઘટાડો	રકમ	
		રૂ.	પૈસા	રૂ.	પૈસા	રૂ.	પૈસા	રૂ.
1.	જી.સી.એમ.એમ.એફ.લી. આણંદ	5,22,33,000.00		35,30,000.00			5,57,63,000.00	
2.	જી.સી.એમ.એમ.એફ.લી. આણંદ (બોનસ શેર)	82,50,000.00					82,50,000.00	
		6,04,83,000.00		35,30,000.00			6,40,13,000.00	
3.	ગુજરાત સ્ટેટ કો - ઓપ. બેંક લી.	5,000.00					5,000.00	
4.	ગુજ. સ્ટેટ કો-ઓપ. ગોપાલક સંઘ લી. અમદાવાદ	500.00					500.00	
5.	રાજકોટ ડિસ્ટ્રી. કો-ઓપ. પ્રિ. પ્રેસ લી.	20,000.00					20,000.00	
6.	રાજકોટ ડિસ્ટ્રી. કો-ઓપ. બેંક લી.	6,25,000.00					6,25,000.00	
7.	ભારતીય બીજ સહકાર			10,500.00			10,500.00	
8.	નેશનલ કો-ઓપ. એક્સપોર્ટ લી.			1,00,500.00			1,00,500.00	
9.	નેશનલ કો-ઓપ. ઓર્ગેનિક લી.			1,00,500.00			1,00,500.00	
10.	આઈ.સી.આઈ.સી.આઈ. બેંક લી. ફિક્સ ડીપોઝીટ		0.00					0.00
11.	આર.ડી.સી. બેંક લી. ફિક્સ ડીપોઝીટ		0.00					0.00
12.	આઈ.ડી.બી.આઈ. બેંક ફિક્સ ડીપોઝીટ		0.00					0.00
13.	એચ.ડી.એફ.સી. બેંક ફિક્સ ડીપોઝીટ	10,00,00,000.00		2,73,50,00,000.00		2,83,50,00,000.00		0.00
	સરવાળો	16,11,33,500.00		2,73,87,41,500.00		2,83,50,00,000.00		6,48,75,000.00

એ. જી. રાણપરીયા
ઈન્ચાર્જ (એફ. એન્ડ એ.)

જયકિશન ગાબરા
ઈન્ચાર્જ મેનેજિંગ ડીરેક્ટર

ગોરધનભાઈ પી. ધામેલીયા
અધ્યક્ષ

ફંડોનું પરિશિષ્ટ નંબર ૩ સરવૈયાનો ભાગ વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ રિઝર્વ અને અન્ય ફંડો

ક્રમ	વિગત	તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩ અંતિત બાકી રોકાણ		વર્ષ ૨૦૨૩ - ૨૦૨૪ દરમિયાન			તા. ૩૧-૩-૨૦૨૪ અંતિત બાકી રોકાણ
		રૂ.	પૈસા	વધારો રૂ.	ઘટાડો રૂ.	પૈસા	
1	રીઝર્વ ફંડ	17,74,91,422.01	0.00	2,63,44,825.09	0.00	0.00	20,38,36,247.10
2	એજ્યુકેશન ફંડ	0.00	0.00	3,00,000.00	3,00,000.00	0.00	0.00
3	બેંક ડેરીઝર્વ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
4	શેર ડિવિડન્ડ ફંડ	0.00	0.00	5,21,75,190.00	5,21,75,190.00	0.00	0.00
5	ફિવિડન્ડ ઈક્વીલાઇઝેશન ફંડ	1,11,56,761.30	0.00	42,892.04	0.00	0.00	1,11,99,653.34
6	સભાસદ બોનસ ફંડ	6,04,73,522.63	0.00	1,37,254.52	25,47,007.48	0.00	5,80,63,769.67
7	ચેરીટી ફંડ	47,70,675.64	0.00	17,156.81	14,38,421.26	0.00	33,49,411.19
8	ઇક્વિટી ફંડ	23,13,293.03	0.00	3,431.36	0.00	0.00	23,16,724.39
9	રીસર્ચ એન્ડ ડેવલપમેન્ટ ફંડ	34,35,500.02	0.00	5,147.04	0.00	0.00	34,40,647.06
10	સહકાર પ્રચાર ફંડ	42,51,515.10	0.00	8,578.41	0.00	0.00	42,60,093.51
11	બિલ્ડીંગ ફંડ	12,12,87,848.99	0.00	2,63,44,825.09	0.00	0.00	14,76,32,674.08
12	જનરલ ફંડ (કુબત લેણા)	3,40,86,075.34	0.00	0.00	0.00	0.00	3,40,86,075.34
	સરવાળો	41,92,66,614.06	0.00	10,53,79,300.36	5,64,60,618.74	0.00	46,81,85,295.68

એ. જી. રાણપરીયા
ઇન્યાર્જ (એફ. એન્ડ એ.)

જયક્રિશન ગાબરા
ઇન્યાર્જ મેનેજીંગ ડિરેક્ટર

ગોરધનભાઈ પી. ધામેલીયા
અધ્યક્ષ



સને ૨૦૨૩-૨૦૨૪

63

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ



વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ ના વર્ષનું ખર્ચ તથા આવકનું અંદાજ પત્ર

ક્રમ	વિગત	રકમ (રૂ. લાખમાં)
	:: આવક ::	
1	દૂધ વેચાણ આવક (લોકલ + GCMMF)	88632.48
2	દૂધની બનાવટોનું વેચાણ આવક	23527.11
3	ટેન્કર હાયર ચાર્જીસ + બીજી આવક	151.00
4	અન્ય દૂધ વેચાણ આવક	2492.46
	કુલ આવક	114803.05
	:: ખર્ચ ::	
1	દૂધ ખરીદી (કાચા માલની ખરીદી)	93327.74
2	દૂધ સીવાયની અન્ય ખરીદી	2435.32
3	અન્ય ટ્રાન્સપોર્ટ ખર્ચ	9.00
4	પ્રોસેસીંગ ખર્ચ	2534.80
5	પેકીંગ મટીરીયલ્સ ખર્ચ	2280.29
6	વિજળી, પાણી, બળતણ ખર્ચ	1905.00
7	પગાર, મજૂરી, અન્ય સવલતો	4529.00
8	મરામત અને નિભાવ ખર્ચ	533.40
9	માર્કેટીંગ એક્સપાન્શન તથા વેચાણ કમીશન	961.84
10	તાર, ટપાલ, ટેલિફોન, સ્ટેશનરી ખર્ચ	82.20
11	વિમા પ્રિમિયમ	23.00
12	ભાડા તથા વેરાઓ	691.02
13	વહીવટી ખર્ચ	843.20
14	જાહેરાત ખર્ચ	96.00
15	અન્વેષણ ઓડીટ ફી	103.00
16	વ્યાજ તથા બેન્ક કમીશન	40.20
17	કો-ઓપરેટીવ ડેવલપમેન્ટ એક્સપાન્શન ખર્ચ	751.33
18	ઘસારો	1080.00
	કુલ ખર્ચ	112226.34
	કુલ આવક	114803.05
	કુલ ખર્ચ	112226.34
	ખર્ચ કરતા ઉપજ વધારો	2576.71

એ. જી. રાણપરીયા

ઈન્ચાર્જ (એફ. એન્ડ એ.)

જયકિશન ગાબરા

ઈ. મેનજીંગ ડીરેક્ટર

કેપીટલ બજેટ વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ પ્લાન્ટ અને મશીનરી (એ) રાજકોટ ડેરી

ક્રમ	વિગત	કમતા	જથ્થો	રૂ.(લાખમાં)
	પેકિંગ સેક્શન			
1	હાઈસ્પીડ પાઉચ પેકિંગ મશીન	10000 PPH	1	22.00
			સબ ટોટલ	22.00
	રિસિવિંગ સેક્શન			
2	ન્યુ ટેન્કર વે (બીએમસી-સીઆઈપી)		1	60.00
			સબ ટોટલ	60.00
	શીફ્ટિંગ એન્ડ એક્સપાન્શન ઓફ કર્ડ એન્ડ લસ્સી સેક્શન			
3	હાઈસ્પીડ પાઉચ પેકિંગ મશીન	10000 PPH	1	22.00
4	૬ લીટર પાઉચ પેકિંગ મશીન	700 PPH	1	15.00
5	કપ ફીલિંગ મશીન	2400 CPH	1	12.00
6	કર્ડ ઈનોક્યુલેશન ટેક	2 KL	2	10.00
7	કેટ વોશર મશીન	1200 CPH	1	10.00
8	કર્ડ ઈન્ક્યુબેશન રૂમ	25 TON	1	30.00
9	બ્લાસ્ટ રૂમ	25 TON	1	30.00
10	સાઈલો (કર્ડ સેક્સન માટે)	60 KL	1	25.00
11	સીઆઈપી યુનીટ ફોર ફરમેન્ટેડ પ્રોડક્ટસ	2 CKT	1	50.00
12	ઈલેક્ટ્રીફિકેશન, પાઈપીંગ, ઈન્સ્યુલેશન એક્સ્ટ્રા	Suitable	1	25.00
			સબ ટોટલ	229.00
	બટર મેન્યુફેક્ચરીંગ			
13	બટર મેલ્ટિંગ વાટ	3000 L	1	15.00
			સબ ટોટલ	15.00
	ઘી સેક્શન			
14	ઘી ટીન ફીલિંગ એન્ડ સીલિંગ મશીન	Suitable	1	10.00
15	સીરમ સેપરેટર	3 KL	1	60.00
16	સીબીએમએમ	800 Kg	1	40.00
17	ઘી કુલિંગ યુનીટ	2 KL	1	5.00
18	ઘી કેટલ	2 KL	1	15.00
			સબ ટોટલ	130.00
	મીસેલીનીયસ			
17	શીફ્ટિંગ એન્ડ પોઝીશનીંગ ઓફ એક્ઝીસ્ટિંગ ઈકવીપમેન્ટસ		1	20.00
18	ઈટીપી મોડીફિકેશન/વોટર રીસાયકલીંગ		1	20.00
19	ટ્રીટ્ડ વોટર રીસાયકલીંગ	300 KLPD	1	100.00
20	ઈટીપી ગેસ જનરેશન એન્ડ ડીસ્ટ્રીબ્યુશન સીસ્ટમ	100 M3	1	16.00
21	ફાયર હાઈડ્રન્ટ સીસ્ટમ		1	50.00
			સબ ટોટલ	206.00



સને ૨૦૨૩-૨૦૨૪

63

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ

**કેપીટલ બજેટ વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫**

	પ્રોસેસ સેકશન	ક્ષમતા	જથ્થો	રૂ.(લાખમાં)
22	ઓટો સ્ટાન્ડર્ડાઇઝેશન યુનિટ	20 KLPH		25.00
			સબ ટોટલ	25.00
			રાજકોટ ડેરી ટોટલ	687.00
	(બી) વાંકાનેર			
	વિગત			રૂ.(લાખમાં)
1	હાઈડ્રન્ટ સીસ્ટમ			5.00
			સબ ટોટલ	5.00
	(ડી) તમામ કુલીંગ યુનિટ/ચીલીંગ સેન્ટર			
	વિગત			રૂ.(લાખમાં)
1	સોલાર પાવર પ્લાંટ	Suitable	1	500.00
			સબ ટોટલ	500.00
			ચિલિંગ સેન્ટર ટોટલ	505.00
ગ્રાન્ડ ટોટલ (પ્લાંટ એન્ડ મશીનરી)				1192.00
	સીવીલ કામગીરી			
ક્રમ	વિગત	ક્ષમતા	જથ્થો	રૂ.(લાખમાં)
1	ઈટીપી એક્સટેન્શન(સીવીલ)			40.00
2	ઈટીપી ડ્રેનેજ/સ્ટોરેજ			20.00
3	ન્યુ. રો વોટર ટેક/પંપ હાઉસ			190.00
4	પ્રોસેસ એટ્રીયા રીનોવેશન			10.00
5	ક્લર કામ			12.00
6	લેન્ડસ્કેપીંગ			3.00
7	બિલ્ડીંગ મરામત કામ			30.00
8	પાવડર સ્ટોરેજ ગોડાઉન			20.00
9	નવો દહીં વિભાગ સિવિલ ઓફીસની બાજમાં જી+૨			70.00
10	નવુ કેન્ટીન બિલ્ડીંગ ફેઝ-૧			30.00
11	નવુ કેન્ટીન બિલ્ડીંગ ફેઝ-૨			15.00
12	નવી ટાઈમ કીપિંગ ઓફીસ			10.00
13	દેરડી કુંભાજી ખાતે ૩૦ કેએલ નો ઈટીપી	૩૦ કેએલ		75.00
14	વેર હાઉસ બનાવવાનું કામ(પાવડર ગોડાઉન)	૧૭૦૦ ચો.ફુ.		30.00
			સબ ટોટલ	555.00
	(બી) વાંકાનેર			
ક્રમ	વિગત	ક્ષમતા	જથ્થો	રૂ.(લાખમાં)
1	બિલ્ડીંગ મરામત કામ તેમજ અન્ય પરચુરણ સિવિલ કામ			12.00
			સબ ટોટલ	12.00

કેપીટલ બજેટ વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫

ક્રમ	વિગત	કમતા	જથ્થો	રૂા.(લાખમાં)
	(સી) જામકંડોરણા કુ.યુ.			
1	બિલ્ડીંગ મરામત કામ તેમજ અન્ય પરચુરણ સિવિલ કામ			20.00
			સબ ટોટલ	20.00
	(ડી) લજાઈ કુ.યુ.			
1	બિલ્ડીંગ મરામત કામ તેમજ અન્ય પરચુરણ સિવિલ કામ			1.00
			સબ ટોટલ	1.00
	(ઈ) વિહિયા કુ.યુ.			
1	બિલ્ડીંગ મરામત કામ તેમજ અન્ય પરચુરણ સિવિલ કામ			2.00
			સબ ટોટલ	2.00
	(એફ) મજેવડી . .			
1	બિલ્ડીંગ મરામત કામ તેમજ અન્ય પરચુરણ સિવિલ કામ			5.00
			સબ ટોટલ	5.00
	(જી) કાલાવડ કુ.યુ.			
1	બિલ્ડીંગ મરામત કામ તેમજ અન્ય પરચુરણ સિવિલ કામ			5.00
			સબ ટોટલ	5.00
ગ્રાન્ડ ટોટલ (સીવીલ કામગીરી)				600.00
	લેબોરેટરી ઈક્વીપમેન્ટ્સ			
	(એ) રાજકોટ ડેરી			
ક્રમ	વિગત			રૂા.(લાખમાં)
1	એનાલીટીકલ વેઈંગ બેલેન્સ		1	1.50
2	ઈન્ક્યુબેટર (યીસ્ટ/મોલ્ડ)		1	0.60
3	વોટરબાથ દ્રવ્ય સે.		1	0.40
4	કોમ્પ્રેસીવ સ્ટ્રેન્થ ટેસ્ટર ફોર સીબીએક્સ		1	1.00
5	બુસ્ટીંગ સ્ટ્રેન્થ ટેસ્ટર ફોર સીબીએક્સ		1	1.00
6	નોવા સેફ્ટી સેન્ટ્રીફ્યુઝ		2	1.77
7	Kjeldahl Digestion cum Distillation Assembly		1	4.00
8	ગરબર મશીન દ્રવ ડીઝી સેલ્સીયસ		1	1.00
9	સોડીયમ એનેલાઈઝર		1	3.00
			સબ ટોટલ	14.27



સને ૨૦૨૩-૨૦૨૪

63

મો વાર્ષિક અહેવાલ અને હિસાબ



કેપીટલ બજેટ વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫

વાંકાનેર શીતકેન્દ્ર		ક્ષમતા	જથ્થો	રૂા.(લાખમાં)
ક્રમ	વિગત			
1	મીની ઈન્ક્યુબેશન ફોર એન્ટી બાયોટીક કીટ		1	0.18
			સબ ટોટલ	0.18
જામકંડોરણા શીતકેન્દ્ર				
ક્રમ	વિગત			રૂા.(લાખમાં)
1	મીની ઈન્ક્યુબેશન ફોર એન્ટી બાયોટીક કીટ		1	0.18
			સબ ટોટલ	0.18
મજેવડી શીતકેન્દ્ર				
ક્રમ	વિગત			રૂા.(લાખમાં)
1	મીની ઈન્ક્યુબેશન ફોર એન્ટી બાયોટીક કીટ		1	0.18
			સબ ટોટલ	0.18
વીછીયા શીતકેન્દ્ર				
ક્રમ	વિગત			રૂા.(લાખમાં)
1	મીની ઈન્ક્યુબેશન ફોર એન્ટી બાયોટીક કીટ		1	0.18
			સબ ટોટલ	0.18
કાલાવડ શીતકેન્દ્ર				
ક્રમ	વિગત			રૂા.(લાખમાં)
1	મીની ઈન્ક્યુબેશન ફોર એન્ટી બાયોટીક કીટ		1	0.18
			સબ ટોટલ	0.18
ગ્રાન્ડ ટોટલ (લેબોરેટરી ઈકવીપમેન્ટસ)				15.17
આઈ.એસ વિભાગ				
ક્રમ	વિગત			રૂા.(લાખમાં)
1	વેબ સાઈટ		1	2.50
2	કોમ્પ્યુટર		10	4.50
3	લેપટોપ		1	0.50
4	પ્રિન્ટર્સ		2	0.60
5	સીસી ટીવી કેમેરા (રાજકોટ)		15	0.60
6	સીસી ટીવી કેમેરા (ચી.સે)		8	0.75
ગ્રાન્ડ ટોટલ (આઈ.એસ)				9.45

કેપીટલ બજેટની સમગ્રી વર્ષ ૨૦૨૪/૨૫

ક્રમ	વિગત	રાજકોટ ડેરી રૂા.(લાખમાં)	કુ.યુ. /ચિ.સે. રૂા.(લાખમાં)	ટોટલ બજેટ રૂા.(લાખમાં)
1	પ્લાંટ અને મશીનરી	687.00	505.00	1192.00
2	સીવીલ	555.00	45.00	600.00
3	લેબોરેટરી	14.27	0.90	15.17
4	આઈ.એસ વિભાગ	8.70	0.75	9.45
	સબ ટોટલ રૂા.(લાખમાં)	1264.97	551.65	1816.62

આર્થિક સ્થિતિની છેલ્લા ૧૩ વર્ષની આંકડાકીય માહિતી

SN	PARTICULARS	UNIT	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
1	Annual Sales Turnover	Rs. Crore	383.48	509.69	577.44	690.56	728.74	731.31	773.85	840.93	776.32	842.99	911.48	944.75	1103.25
2	Annual Turnover(Incl.Other Income)	Rs. Crore	386	511.28	579.41	693.36	732.66	736.56	777.15	845.83	779.98	846	915.25	948.38	1107.23
3	Net Profit	Rs. In Lacs	214.07	345.67	559.69	696.43	729.72	408.90	598.22	651.66	411.99	961.47	1022.57	1053.79	1218.67
4	Milk price paid	Rs./kg	29.34	31.03	34.31	36.19	36.65	38.70	39.47	39.19	39.48	39.93	40.55	44.65	49.23
5	Avg.price/kgfat	Rs.	440	470.00	514.00	556.00	570.00	608.00	625.00	635.00	656.00	665.00	719.00	790.00	843.00
6	Total amount paid for milk purchase	Rs. In Lacs	30157	41,491.56	48,523.95	58,658.17	59,731.05	54,188.35	59,056.91	64,714.81	57,423.03	65,906.53	66,510.89	63,227.58	74,192.00
7	Highest price paid (milk fat)	Rs./kg	460	505.00	525.00	600.00	605.00	650.00	670.00	650.00	700.00	700.00	700.00	790.00	820.00
8	Share Dividend	%	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.15	0.08	0.15	0.15	0.15	0.15
9	Share Dividend Paid	Rs. In Lacs	46.93	59.35	72.04	93.35	135.50	182.12	232.50	265.30	202.96	441.80	503.37	521.75	478.53
10	Reserve Fund	Rs. In Lacs	163.56	217.08	303.49	443.42	617.53	799.95	902.18	1026.73	1189.65	1278.91	1519.27	1774.91	2038.36
11	Loan (Incl. CC)	Rs. In Lacs	1693.98	1,890.95	4,157.85	6,695.36	6,763.66	7,227.83	5,451.04	4,378.05	3,323.10	2,556.20	1,783.29	900.46	276.69
12	Loan (Excl. CC)	Rs. In Lacs	1693.98	1,890.95	4,157.85	6,695.36	6,763.66	7,227.83	5,451.04	4,378.05	3,323.10	2,556.20	1,783.29	900.46	276.69
13	Assets(Fixed)	Rs. In Lacs	2991.41	4,674.43	9,567.85	12,180.39	13,688.11	14,943.26	15,617.62	16,072.32	16,660.34	16,838.79	17,229.76	17,864.18	19,967.39
14	Total Share Capital	Rs. In Lacs	395.65	480.25	622.34	903.31	1,214.16	1,550.03	1,768.64	2,537.06	2,945.32	3,355.79	3,478.35	3,190.18	2,853.36
15	Total Capital Employed*	Rs. In Lacs	1082.15	2,149.67	5,340.85	7,027.37	9,235.34	9,646.97	9,761.09	8,862.51	9,878.48	8,678.26	7,284.13	8,469.59	9,599.39
16	Total Fund Employed**	Rs. In Lacs	3531.69	4,172.39	7,314.31	11,388.77	13,373.57	15,618.54	15,602.90	16,230.16	16,634.30	17,458.48	18,012.17	16,672.58	19,616.24
17	Turnover / Salary Ratio	%	3.57	2.74	2.57	2.40	2.81	2.74	2.82	3.47	3.12	3.36	3.20	3.17	3.05
18	Reserve***	Rs. In Lacs	653.01	819.59	1,114.67	1,598.16	2,386.79	3,017.79	3,677.89	3,756.40	4,167.56	4,372.39	4,828.47	5,907.78	7,035.59
19	Gross Block of Fixed Assets	Rs. In Lacs	2991.41	4,674.43	9,567.85	12,180.39	13,688.11	14,943.26	15,617.62	16,072.32	16,660.34	16,838.79	17,229.76	17,864.18	19,967.39
20	Accumulated Depreciation	Rs. In Lacs	789.05	981.60	1,419.45	2,191.94	3,008.97	3,822.88	4,705.33	5,558.65	6,398.31	7,174.10	7,922.07	8,674.16	9,450.60
21	Net Block	Rs. In Lacs	2202.36	3,692.83	8,148.20	9,988.45	10,679.14	11,120.39	10,912.29	10,513.66	10,262.03	9,664.69	9,307.69	9,190.02	10,516.79
22	Inventory	Rs. In Lacs	963.09	892.25	915.30	990.87	1,476.14	2,313.94	1,336.39	1,452.22	1,222.14	1,333.83	1,681.72	2,241.94	2,973.28
23	% Loan to Capital (11 / 14)	%	428.15	393.74	668.10	741.20	557.07	466.30	308.21	172.56	112.83	76.17	51.27	28.23	9.70
24	% Loan to Capital (12 / 14)	%	428.15	393.74	668.10	741.20	557.07	466.30	308.21	172.56	112.83	76.17	51.27	28.23	9.70
25	% Loan to Capital (11 / 15)	%	156.54	87.96	77.85	95.28	73.24	74.92	55.84	49.40	33.64	29.46	24.48	10.63	2.88
26	% Loan to Capital (12 / 15)	%	156.54	87.96	77.85	95.28	73.24	74.92	55.84	49.40	33.64	29.46	24.48	10.63	2.88
27	% Loan to Capital (11 / 16)	%	47.97	45.32	56.85	58.79	50.57	46.28	34.94	26.97	19.74	14.64	9.90	4.82	1.41
28	% Loan to Capital (12 / 16)	%	47.97	45.32	56.85	58.79	50.57	46.28	34.94	26.97	19.74	14.64	9.90	4.82	1.41
29	Total Debt	Rs. In Lacs	4218.84	9,825.00	15,079.27	18,906.18	23,080.88	33,088.88	10,843.53	12,373.27	7,871.34	9,738.49	9,442.40	7,395.64	9,197.34
30	CA	Rs. In Lacs	3025.2	7,523.67	8,673.77	10,661.94	16,309.72	26,419.78	5,442.49	7,264.30	4,595.25	7,175.9	6,666.42	6,828.53	9,221.92
31	CL	Rs. In Lacs	2524.86	7,934.05	10,921.42	12,210.82	16,317.22	25,861.04	5,392.49	7,995.22	4,548.24	7,182.29	7,659.11	6,495.18	8,920.64
32	Total Assets	Rs. In Lacs	6270.62	12,452.11	18,795.42	24,296.02	30,420.52	41,888.48	21,593.61	24,877.04	21,794.53	25,602.24	26,693.85	26,221.55	29,755.56
33	Liquidity Ratio		1.2	0.95	0.79	0.87	1.00	1.02	1.01	0.91	1.01	1.00	0.87	1.05	1.03
34	ROI	Rs. In Lacs	15.1	16.15	14.10	13.85	11.59	5.38	10.16	8.65	4.89	15.51	20.71	16.23	16.68
35	Total Assets Turnover Ratio		6.12	4.09	3.07	2.84	2.40	1.75	3.58	3.38	3.56	3.29	3.41	3.60	3.71
36	Quick Ratio		0.82	0.84	0.71	0.79	0.91	0.93	0.76	0.73	0.74	0.81	0.65	0.71	0.70
37	Fixed Assets Turnover Ratio		17.41	13.80	7.09	6.91	6.82	6.58	7.09	8.00	7.56	8.72	9.79	10.28	10.49

* Share Capital + Reserve & Surplus+LTL+Debtenture-Non Trade Investment

** Share Capiat+Reserve Fund & General Fund +Reserve & Surplus + Depreciation fund+Loan (Incl. CC)

*** Reserve Fund & General Fund +Reserve & Surplus

હિસાબી નોંધ વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ મહત્વની હિસાબી નિતિઓ

૧. હિસાબી પ્રણાલી :

નાણાકીય હિસાબો ઐતિહાસિક પ્રણાલી મુજબ એકુઆલના ધોરણે સામાન્ય રીતે સ્વીકારાયેલ હિસાબી સિદ્ધાંતો મુજબ તૈયાર કરવામાં આવ્યા છે.

૨. સ્થાવર/જંગલ મિલ્કતો :

સ્થાવર મિલ્કતોનું મૂલ્યાંકન ખરીદ કિંમતના આધારે કરવામાં આવેલ છે. આ મિલ્કતની કિંમતમાં ખરીદ કિંમત અને મિલ્કતને વર્તમાન સ્થિતિમાં મુકવા કરેલ અન્ય આનુસાંગિક ખર્ચાઓનો સમાવેશ કરેલ છે. (વર્ષ દરમિયાન કોઈપણ મિલ્કતનું પૂનઃ મૂલ્યાંકન થયેલ નથી.)

૩. રોકાણો :

રોકાણો લાંબાગાળા માટે કરેલ હોવાથી તેને પડતર કિંમતે દર્શાવેલ છે.

૪. ઘસારો :

સંઘના પ્રવર્તમાન ધોરણ મુજબના દરે ઘટતી જતી બાકીની પદ્ધતી મુજબ ગણવામાં આવેલ છે. મિલ્કતોના ઘસારાની ગણતરી તા. ૩૦-૯-૨૦૨૩ સુધીમાં પ્રાપ્ત કરેલ અને કમીશન કરેલ મિલ્કતો માટે પુરા વર્ષનો ઘસારો. જ્યારે તા. ૧-૧૦-૨૦૨૩ પછી મળેલ મિલ્કતો અને કમીશન કરેલ મિલ્કતો માટે અર્ધ વાર્ષિક ધોરણે ઘસારો ગણવામાં આવેલ છે.

૫. નિવૃત્તિના લાભો :

સંઘના કર્મચારીઓ માટે ગ્રેચ્યુઈટી ફાળો ભારતીય જીવન વીમા નિગમની સ્કીમમાં ભરેલ છે.

૬. રજા વટાવ અંગે :

કર્મચારીઓની નોકરી તેમજ નિવૃત્તિ દરમિયાન રજાઓ વટાવવાનો લાભ આપેલ છે. નોકરી દરમિયાન રજા વટાવની વિકલ્પની માગણી કર્મચારી કરે ત્યારે હીસાબમાં લેવાય છે.

૭. સ્ટોક ઇન પ્રોસેસ :

પ્રક્રિયા માટેના દૂધ અને દૂધની બનાવટોની આકારણી અંદાજીત મળવા પાત્ર કિંમતના સ્વીકારેલ ધોરણે કરેલ છે.

૮. સ્ટોર્સ અને સ્પેર્સ :

સ્ટોર્સ અને સ્પેર્સની આકારણી પડતર કિંમતે છે જે કિંમત જથ્થાના સરેરાશ ધોરણે નક્કી કરેલ છે.

૯. ઇનવેન્ટરી :

ચાલુ વેપારી માલસ્ટોકનું મૂલ્યાંકન બજાર કિંમત અથવા તેની પડતર કિંમત બેમાંથી જે ઓછી હોય તે લઈને એકાઉન્ટીંગ સ્ટાન્ડર્ડ-૨ પ્રમાણે લીધેલ છે. લુચ્છ સ્ટોકનું મૂલ્યાંકન અંદાજીત મળવા પાત્ર કિંમતના સ્વીકારેલ ધોરણે કરેલ છે. જ્યારે વેચાણ લાયક બાય પ્રોડક્ટસનું મૂલ્યાંકન મળવાપાત્ર કિંમતના સ્વીકારેલ ધોરણે કરેલ છે અને સ્ટેપનુ મૂલ્યાંકન મળવા પાત્ર કિંમતના ધોરણે કરેલ છે.

એ. જી. રાણપરીયા
ઇન્ચાર્જ (એફ. એન્ડ એ.)

જયકિશન ગાબરા
ઇન્ચાર્જ મેનેજિંગ ડીરેક્ટર

રાજકોટ દૂધ સંઘમાં થયેલ વિકાસની એક ઝલક

વર્ષ	સભાસદની સંખ્યા	શેર ભંડોળ (રૂપિયા)	ઓડીટ વર્ગ	દૂધ એકત્રિકરણ (કિ.ગ્રા.)			દૈનિક સરેરાશ દૂધની આવક (કિ.ગ્રા.)	દૈનિક સરેરાશ દૂધનું વેચાણ (લીટર)
				લેસનું	ગાયનું	કુલ		
1975-76	118	11,18,000	B	12,39,725	20,94,650	33,34,375	12,986	9,920
1980-81	154	12,31,500	-	25,78,186	13,06,451	38,84,637	11,487	9,527
1985-86	295	18,23,300	B	1,34,84,748	1,04,66,125	2,39,50,873	73,590	17,342
1990-91	310	32,21,000	A	67,68,695	80,62,563	1,48,31,258	40,634	13,120
1995-96	277	39,46,800	A	76,59,327	30,73,674	1,07,33,001	29,325	22,130
2000-01	354	43,97,300	A	2,25,05,870	53,01,093	2,78,06,963	76,183	45,067
2003-04	328	77,91,500	A	3,10,17,330	68,79,106	3,78,96,436	1,03,542	51,034
2004-05	349	87,30,300	A	4,13,09,391	94,71,871	5,07,81,262	1,39,126	50,023
2005-06	355	1,01,01,800	A	5,03,61,559	1,05,19,610	6,08,81,169	1,66,798	49,581
2006-07	398	1,16,79,000	A	5,45,94,299	1,18,50,833	6,64,45,132	1,82,041	59,200
2007-08	402	1,33,47,800	-	6,35,82,716	1,44,27,139	7,80,09,855	2,13,141	86,250
2008-09	438	1,83,75,600	A	7,13,51,622	1,73,35,629	8,86,87,251	2,42,979	1,13,800
2009-10	440	2,48,38,700	A	7,63,35,978	2,01,44,050	9,64,80,028	2,64,328	1,40,316
2010-11	445	3,12,86,800	A	7,68,84,831	1,89,26,203	9,58,10,854	2,62,495	1,77,706
2011-12	490	3,95,64,500	A	8,40,67,301	1,87,14,316	10,27,81,617	2,80,824	2,07,476
2012-13	493	4,80,47,100	A	11,05,66,626	2,31,60,117	13,37,26,743	3,66,375	2,24,749
2013-14	498	6,22,33,600	A	11,69,84,797	2,44,37,569	14,14,22,366	3,87,459	2,34,462
2014-15	535	9,03,31,000	A	13,26,25,871	2,94,64,237	16,20,90,108	4,44,084	2,61,303
2015-16	525	12,14,15,700	A	13,35,61,974	2,95,41,763	16,30,76,737	4,46,786	2,88,670
2016-17	525	15,50,03,200	A	11,30,44,263	2,69,59,302	14,00,03,565	3,83,571	3,00,427
2017-18	424	17,68,63,600	A	12,23,29,380	2,73,37,174	14,96,66,484	4,10,045	3,05,388
2018-19	428	25,37,05,600	A	12,88,75,989	3,62,99,268	16,57,75,257	4,52,536	3,21,985
2019-20	437	29,45,32,300	A	11,19,34,426	3,54,61,257	14,73,95,683	4,02,720	3,14,824
2020-21	445	33,55,79,300	A	12,58,62,539	3,72,91,507	16,31,54,046	4,46,997	2,92,235
2021-22	411	34,78,34,600	A	12,63,32,569	3,76,94,849	16,40,27,418	4,49,390	2,80,005
2022-23	426	31,90,17,600	A	11,18,51,082	2,98,22,482	14,16,73,564	3,88,147	3,05,146
2023-24	427	28,53,36,100	A	12,33,50,481	2,74,38,491	15,07,88,972	4,11,991	3,19,051

नवनिर्मित
विंछीया थिलिंग
सेन्टर

राजकोट जिल्ला सहकारी दूध उत्पादक संघ ली. संघालित
विंछीया थिलिंग सेन्टर



2023 : નવા વિધીયા શીતકેન્દ્રનું લોકાર્પણ (ગ્રીનફિલ્ડ પ્રોજેક્ટ)

2022 : અમૂલ બકેલો દૂધ ૫૦૦ મીલી તથા ૬ લીટરનું લોન્ચીંગ.

2021 : ૫૦૦૦ કેટની કેપેસીટીના કોલ્ડ સ્ટોરેજનું ઉદ્ઘાટન અને અમૂલ મોતી દૂધનું લોન્ચીંગ

2020 : પાઉચ ફીલ્ડીંગ મશીનોનું રીનોવેશન-ઓટોમેશન અને અમૂલ સ્લીમ & ટ્રીમ મિલ્ક, બકેલો મિલ્ક, મસાલા છાશ, પનીરનું લોન્ચીંગ

2019 : અમૂલ/ગોપાલ દહીં, લસ્સી, મેંગો દહીં, અમૂલ ગાય દૂધ, ગોપાલ ગાય ઘી, ખાટી છાશ, અડદીયા, થાબડી, કેશર પેંડા, મોહનથાળનું લોન્ચીંગ

2018 : ISO 9001:2015 તથા ISO 22000:2018 નું અપગ્રેડેશન

2017 : નેપાળના રાષ્ટ્રપતિ માનનીય શ્રીમતી બિધાદેવી ભંડારેની મુલાકાત, અમૂલ ઘી ની નિકાસ

2016 : નવા વાંકાનેર શીતકેન્દ્રનો પ્રારંભ (ગ્રીનફિલ્ડ પ્રોજેક્ટ)

2014 : ૬ લાખ લી./દિવસની ક્ષમતાવાળો નવો વર્લ્ડકલાસ પ્લાન્ટ કાર્યરત

2013 : કરાર આધારીત કાલાવડ કુર્લીંગ યુનિટનો પ્રારંભ

2012 : IBM ના સહયોગથી SAP-ERP સોફ્ટવેરનું અમલીકરણ, ISO 22000:2005 નું સર્ટીફિકેશન

2011 : વિંછીયા ચીલીંગ સેન્ટર પુનઃકાર્યરત

2010 : લજાઈ કુર્લીંગ યુનિટ પ્રારંભ

2007 : જામકંડોરણા કુર્લીંગ યુનિટ પ્રારંભ

2006 : ગોપાલ બ્રાન્ડનું અમૂલ બ્રાન્ડમાં એકીકરણ (દૂધ વેચાણ માટે) /મજેવડી કુર્લીંગ યુનિટ પ્રારંભ

2005 : ISO 9001:2008 નું સર્ટીફિકેશન

2004 : દૂધ પ્રક્રિયા ક્ષમતામાં વધારો ૧ લાખ લી./દિવસ થી ૧.૭૫ લાખ લી./દિવસની

2002 : શ્વેતકાંતિના પ્રણેતા સ્વ. ડૉ. કુરીચનની મુલાકાત

1999 : અમૂલ દૂધનું પેકીંગ ચાલુ

1990 : જી.સી.એમ.એમ.એફ.લી. નું સામાન્ય સભાસદ પદ મેળવ્યું

1988 : જી.ડી.ડી.સી. એ રાજકોટ જીલ્લા દૂધ સંઘને વહીવટ સોંપ્યો

1963 : દૂધ પ્રક્રિયા ક્ષમતા ૪૦,૦૦૦ લી./દિવસની તેમજ પાવડર ૧.૫ ટન/દિવસ

1956 : યુનિસેફની મદદથી સરકાર દ્વારા રાજકોટમાં 'મિલ્ક કન્સર્વેશન પ્રોજેક્ટ' ની સ્થાપના

અમૂલ
દૂધ



રાજકોટ જિલ્લા સહકારી
દૂધ ઉત્પાદક સંઘ લિમિટેડ